

312610

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టునెల 14-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౧౦
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 14th AUGUST 1930. } No. 110
శ్రీ ప్రమాదూతనామసంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ పంచమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల జారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
చాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

శీత

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

తమిళనాడు

వాణ్యమైన పనులు

అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన గడువుకు తిగుతూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజీ కృపచంద్,

నగలవాణ్యశాలం, 21-చై వాబాదు, మద్రాసు.

ధరలబాలితా ఉచితము.

మీ బలమును గాపాడుకొనుడు

మీ శక్తిని యనవునరముగ నీళ్లు త్రోడుటయందు దుర్వినియోగ మొనర్పకుడు. ఇంతకంటే
మంచి విషయములలో నుపయోగించనగును.

మైయర్స్ పంపు

నొకటి యమర్చి మీయొక్కయు, మీ గృహమందుండువారి కష్టములను
తొలగింపుడు. ప్రతిదినాని ఇవియే శ్రేష్ఠమైనవి.

లిమాయి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్,

1/173, బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు నెం. 202 మద్రాసు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి- బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశమందు అతిప్రసిద్ధమగు లత మా నాగరాజులకు
మా శిష్య శిష్యులకు మా పుస్తకములకును శ్రేష్ఠ ప్రాధాన్యము

నేషనల్ యిండియన్ లైపు యిన్స్టా

రెన్సుకంపెని, లిమిటెడ్.

సామాన్య శేట్లతో స్థిరమైనట్టియు

అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మేనేజ్మెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును. బలమైనదై రెక్కర్లు.

యా క్రింద వుదాహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగల
పెద్దమనుష్యులు ఏ శిక్షింపుగా కావలెను.

భక్తపూర్	నెలమర్లు
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్చాపురం	పార్వతీపురం
ఫలాసా	విశాఖపట్నం
నావదా,	అనకాపల్లి
పర్లాకెమిడి	యలమంచిలి
చీపురుపల్లి	తుని

టరమ్సుకు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,

పాల్వంచ : కలకత్తా చిఫ్ ఏజెంట్స్,
32-2 నార్తరక సర్కార్లు, బెజవాడ.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 శతకములు జనము వ్రాయబడు
త్యు. 1-0-0. ప్రతిశతకము త్యు. 0-4-0. శతక వ్రాడు
రాముడు తెలుగువలెను. ౩. ౩. 0-4-0 అయిన.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్రణి. P. O.

"BREAK PILLS"

ముసలివారిద్రును యౌవనవంతలుగా చేయును

పలుచుబడిన పిర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సం
సార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు శ్రేణున్న కలగజేయును.
ఎటువంటి నుఖసంబంధమైన బాధ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి ఆద్యుత
శక్తిని కనబరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించు బై రాగి
చిటుక. రహవిగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాంగ్లకై నను పంకానము కలగనును.

20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0.

పెగలకు జర్మనీట్యూబులు 30 పెట్టె రూ. 2-5-0. పోస్టేజీ వేరు.

ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చివాకోట్ పిటి, (గంజాం జిల్లా)

గుంటూరు గాంధీబోస్ కేసులో హైకోర్టు తీర్పు

ప్రార్థివివరములు

ఈనెల 11 తేది సోమవారమునాడు గుంటూరు గాంధీ బోస్ కేసులో మద్రాసు హైకోర్టునందు న్యాయ పండితగారు యీ క్రిందితీగా తీర్పునొసంగిరి.

గుంటూరు న్యాయవాద సంఘకార్యదర్శి యగు కే. సత్యనారాయణగారు హైకోర్టులో రివిజన్ పిటిషను దాఖలు చేసిరి. అనగా గుంటూరులో జనులు గాంధీబోస్ పిలువ ధరింప గూడదని బారీచేయబడిన ఉత్తర్వు పత్రము మొదటి యని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పు చెప్పియుండిరి. ఈతీర్పును పునరీక్షయిర్ప చేయవలసివడిగా హైకోర్టుగారికి కే. సత్యనారాయణ చౌదరి గారు విన్నవించిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పండితగారు రద్దుచేయుచు నీ క్రింది తీర్పు నిచ్చిరి:—

గుంటూరు మ్యూనిసిపల సరిహద్దులలోను చుట్టుప్రక్కల 5 మైళ్లదూరములోను జనసమృద్ధియు జరిగిడిబహిరంగ ప్రదేశములం దెవ్వరును చెండు నెలవరకును గాంధీబోస్ పిలువ ధరింపగూడదని ఆజ్ఞాపించుచు గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు 144 సెక్షను ననుసరించి 1930 జూన్ 20 తేదీని బారీచేసిన ఎక్స్ పార్ట్ ఆర్డరును పునరీక్షయిర్ప చేయుటకొరకును, అజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు ఉత్తర్వును రద్దుచేయువలసివడిగా కోరుచు మొదటి పిటిషను 1930 జూలై 8 తేదీని దాఖలుచేసియుండిన పిటిషను విచారించి సదరు ఉత్తర్వు రద్దుచేయుటకు వీలులేదని సదరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు జూలై 10 తేదీని యిచ్చిన ఉత్తర్వును పునరీక్షయిర్ప చేయుటకొరకును, హైకోర్టులో యీపిటిషను దాఖలు చేయ బడినది.

ప్రాసీక్యూషనుతరపు వాదన

మొదట జెప్పిన ఎ.ఎ.కె.పార్టీ ఉత్తరపు అనుబంధచట్టము సందర్భము లెవ్వియనగా:—కాపనోల్లంఘన నోడ్యునుము ప్రబలియున్న కారణమున గుంటూరులో బహిరంగ ప్రదేశముల జరుగగూడదనియు నలంకరుకన్న ఎక్కువమంది కలిసి ఊరేగింపులు జరుపరాదనియు ఒక ఉత్తరపును శివరమణుల నుండి వలంబీరులు పెడలి పోవలసిందని యింకొకయుత్తరపును జూన్ 14 తేదీని క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డు 144 సెక్షను ప్రకారము జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు బారీ చేసియుండిరి. జూన్ 15 తేదీని వలంబీరులు శివరమణులు విడిచి వెళ్లియుండలేదు. అందునల్ల ఆశ్చర్యముపై ఒండెత్తి వలంబీరులను తరిమివేసిరి. తరువాత చెండుదినములవరకును సదరు ఉత్తరపులను ప్రజలు శిరసా వహించినట్లు చేయుటకై పోలీసువారు వీధులలో గస్తీ తిరుగుచుండిరి. చాలామంది వలంబీరు గుంటూరునివాసులు కాకపోవుటచేతయునువిడిచివెళ్లిరి.అదినములలో ప్రజలు ఖద్దరు దుస్తులను ధరించుటకు పోలీసువారు అంకపరచుచున్నారను ఫిర్యాదులు జయలుదీరెను గాంధీబోస్ పిలువగూడ ధరించనియుట లేదనియు అరీతిగా ధరించినవారిని బాధలుపెట్టుచున్నారనియు ఫిర్యాదులు బయలుదేరెను.

గాంధీబోస్ పిలువ ధరించిన ప్రజలను పోలీసువారు హింసించుచున్నారనియు అందునల్ల ప్రజల కిట్టిబాధలు కలుగకుండ సంరక్షణ యొసంగవలయుననియు కోరుచు జిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షులు, గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీయొక్క ప్రస్తుతపు ఆధ్యక్షులు పూర్వపు ఆధ్యక్షులు మున్నగు ఘరానామనుష్యులను గుంటూరు నివాసులను పది మంది ఖిత పూర్వకముగా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి 18 తేదీని మహజన తెల్పుకొనిరి. వారి కోరిక ననుసరించి 18 తేదీని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు సదరు ప్రముఖులతో కలిసి మాట్లాడుట కంగీకరించిరి. సదరు సంభాషణలో నేమిమిప్రసాదించబడెనో తెలియజేయగలిగిన అధికారప్రమాణము గల నివేదిక యీకోసులో దాఖలుచేయబడి యుండినందున, సదరు సంభాషణవిషయములను గూర్చి సరి సర నివేదికను పంపవలసివడిగా జిల్లా మేజిస్ట్రేటును నేను కోరితిని. అయిన ఆంతరంగిక లేఖ నొకటి వారు వ్రాసిరి. సదరు ఫిర్యాదులనుగూర్చి స్వయముగ ఎరిగియుండి సక్రమముగా పాత్ర్య మీయగలిగినవారు సదరు విజ్ఞాపకులలో ఒక్కరే యుండిరి. విజ్ఞాపకులందరి పక్షమునను ఒక్క విజ్ఞాపకుడు మాత్రము లేని ప్రజలు కర్షకులు గాంధీబోస్ పిలువ ధరింపవచ్చునాయని యడిగి యుండిరి. ఆ దురుప జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు నిట్లు చెప్పి:—“అవును ధరింపవచ్చును కాని అందునల్ల కలిగిడి అపాయములకు సంసిద్ధులై ధరించవలెను. ఎందునల్ల ననగా, వలంబీరు తమ చిన్నములను తీసివేసి తిరుగుచున్నార ఈ వలంబీరు ఇక నిష్పక్షణముగా నుండుటకు వీలులేదు. కాబట్టి యీ వలంబీరులేమో యువ భ్రమచేత ఖద్దరుదుస్తులు ధరించిన వారిని గాంధీబోస్ పిలువ ధరించినవారిని దండించుట సంధించిన గలదు— అని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు బదులుచెప్పిరి. జిల్లాపోలీసు నుపరంపెండెంబు గారితో కలిసి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారిని

యీ విషయమై మాట్లాడ వలసివడిగా విజ్ఞాపకులు కోరిరి. ఆ ప్రకారముగా పోలీసు నుపరంపెండెంబుగారితో మాట్లాడితిని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు విజ్ఞాపకులకు బదులుచెప్పిరి. తన పోలీసుపరివారము న్యాయ బద్ధముగా వ్యవహరించునటు చేయవలసిందని జిల్లా పోలీసు నుపరంపెండెంబుగారితో జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు రదివరకే నిజముగా చెప్పియుండిరి. కాబట్టి కర్షకుదుస్తులను ధరించుటలోగాని గాంధీబోస్ పిలువ ధరించుటలోగాని న్యాయ విరుద్ధ మేమియులేదనియు అట్లు ధరించంత మాత్రమున పోలీసువారు జనులను హింసించకుండ నుండుటకై అగినకట్టు బాట్లు చేయుటకై వలసినవర్తన జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు రదివరకే జరిపిరనియు విజ్ఞాపకులు భావించిరి గుంటూరు పురమునకు పరదేశులైన నట్టి వాలంబీరు గుంటూరు పురమును విడిచి వెళ్లవలయునని ఉత్తర్వు చేయబడి యుండుటవల్ల ఖద్దరు వస్త్రధారణలేనవారందరును సదరు వాలంబీరులేమో ధరించుట కవకాశము కలదనుటయే ఇందు గల ప్రత్యక్ష ప్రతిబంధకముగా నున్నది.

కరపత్రకటనము

కాబట్టి సదరు అక్రమహింసలు కలుగకుండ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి వద్దనుండి అధిక్షాప్తము లభించినవని ఎంచి సదరు విజ్ఞాపకులు యీ విషయమై ప్రజలకు తెలియజేయ వలయుననియు, అక్రమహింసలనుగూర్చి నిత్యము మోఘపెట్టుచున్నప్రజల మానవాందోళన కాంతిపడేయ వలయుననియు, కలెక్టరుగారి ఆభయ హస్తములను గూర్చి తెలియజేయుచు నొకకరపత్రమును విజ్ఞాపకులు ముద్రించి ప్రకటించుటకు ఏర్పాటుచేసిరి. అంతట పోలీసువారు వారికి కరపత్రముద్రణముసంగతి తెలిసెను. ముద్రితమయిన కరపత్రముల నన్నిటిని పోలీసువారు లాగుకొనిరి. గుంటూరుపురమును చుట్టుప్రక్కల 5 మైళ్లదూరములోను ప్రజలు గాంధీబోస్ పిలువ ధరించగూడదు అను ఉత్తరపు క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు 144 సెక్షను ప్రకారము బారీచేయవలసి వడిగా పోలీసువారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటును కోరిరి.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆ ప్రకారమే యీపిటిషనుకు ఆధార భూతమయిన ఉత్తరపును బారీచేసెను.

ఉత్తర్వు రద్దుకొరకై పిటిషను

గుంటూరు న్యాయవాదుల సంఘకార్యదర్శి యగు యీ పిటిషనుకు అడ్వోకేటు సదరు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తర్వును రద్దుచేయవలయుననియు, ముద్రించి ప్రకటించుట కేర్పాటు చేయబడిన కరపత్రము ప్రజల నుద్రేకింపజేసి అక్రమకార్యములను చేయించుటకు కాదనియు, గాంధీబోస్ పిలువ కర్షకుదుస్తుల ధరించేవారికి పోలీసువారివల్ల అపాయములు కలుగకుండ పంక్షించుటకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారే స్వయముగా అభయ హస్త మొసంగిరను విషయమై ప్రజల కెరింగించుటకు మాత్రమే యెయుండెననియు, గాంధీబోస్ పిలువ ధరించినంత మాత్రమున ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగజాలదనియు అంగీకరింపజేసిరి. ఈనిష్పత్తులు తుత్తరపు రద్దుచేయవలయుననియు పిటిషనీరు కోరియుండెను. ఈ పిటిషను విచారణకు వచ్చినప్పుడు సాక్షులైన వరును విచారించబడలేదు. కాని, జూలై 8 తేదీని పిటిషనుకు తానదివరకు దాఖలు చేసియుండిన పిటిషనులోని విషయములను విపులముగా విస్తరించి యొక అఫిడెవిట్టును దాఖలు చేసెను. తన బాధ్యతవిజ్ఞాపనవిషయములను, తాము దాఖలు చేసిన పిటిషను విషయములను అందులో ప్రస్తావించెను. ఈ అఫిడెవిట్టును యీ పిటిషను కేసులో నొక ఎగ్జిబిట్టుగా నమోదుచేసికొనవలసివడిగా కోర రబడెను. బాధ్యతవిజ్ఞానకై వెళ్ళి విజ్ఞాపకులు కలెక్టరుగారికి విన్నవించిన విషయములను కలెక్టరుగారు ఆలించి విజ్ఞాపకులు విన్నవించిన విషయములన్నియు అబద్ధములని కలెక్టరు గారు బదులు చెప్పియుండినట్లుగా పోలీసుగారు తమ వేర సమాచార ప్రభునివేదికలో వ్రాసియుండిరనియు ఈ వ్రాత మునియు, అఫిడెవిట్టులో వ్రాయబడెను. పోలీసువారికి ప్రతి బంధకమును కల్పించవలయునని ఎంచి ప్రజలు తన యిష్టము ప్రకారము చన రహస్యపథము చేయుచున్నారను నీ గోపణము సత్యమని అఫిడెవిట్టులో వేర్కొనబడెను. ఖద్దరు దుస్తులు గాంధీబోస్ పిలువ ధరించేవారికి అక్రమమైన హింసలు పోలీసు వారివల్ల కలుగకుండ జేయుచుమని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు సంగతిన ఆధారహస్తమును గూర్చిన పత్రికలగు విషయమే కరపత్ర ములలో వ్రాయబడెననియు అఫిడెవిట్టును ముగించుచు వ్రాత బడెను. ఎదిగిపక్షమున పోలీసుగారి తావున పట్టిక ప్రాసీక్యూటరుగారు ఆక్షేపణల ట్టిక నొకటి దాఖలుచేసిరి. అఫిడె

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక బొషపములు

‘హిమోబిన్ సిరప్’

రక్తస్పృధి చేయగల దివ్యోషధము.
రక్త ప్రాపములు మొదలైనవ్యాధులకు.

“అశ్వస్”

సర్వవిధములైన బలహీనతలను పోగొట్టు
బలార్థకావధము.

‘కుర్చిసాల్’

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన
అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)
పోగొట్టును.

‘వైరెక్స్’

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన యావధము.

‘ప్రోక్స్’

అంటువ్యాధుల రాకండచేయు సబ్బునీరు
సర్వవిధములను అంటు వ్యాధుల
పోగొట్టును.

‘గ్లిమాల్’

నోటిలో పుక్కులించుటకు యనుకూలముగ
నుండు ద్రావకము.

‘కాడ్లివర్ ఎమల్షన్’

(హైపోఫోస్ ఫోస్ఫోరస్ కలిపినది)

అన్ని యాపిరితిత్తుల వ్యాధులకును, సరియైన తీర్ణకర్త
లేవునును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని
పాచేయును.

‘అనాబిన్ బిల్లు’

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అమోయితీ
అతిసారమునకు పాచెయగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,

ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనించుడు.

**BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
CALCUTTA.**

విట్టుకూడా నాఖలు చేయలేదు. సదరు ఆశే గొలుసు యీ రీతిగా నుండెను. ఈ పిట్టివనరుకు జరిగిన అక్రమమేమియు లేదనియు అందువల్ల యితనికి యీ పిట్టివనరుతో వాదించుట కవకాశము సానుకూలము లేదనియు చెప్పబడెను. ఈ పిట్టివనరు నిలుచుటకే ఆధారము లేకు గనుక ప్రశస్తితర సమాధాన మొసంగుటకై నను యీ ప్రాసిక్యూటరు పక్షమువారు ఉద్దేశించుట లేదు అను విచిత్రమైన వాక్యముతో వారి ఆక్షేపణపట్టిక ముగింపబడెను.

ఈ సమాధానములకు ప్రమాదాతనామ ను గైకొని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు జూలై 10 వ తేదీన తమ తీర్పును చెప్పుట మొదలు జారీచేసిన యాత్రపురముపై తిరిగి తోక్తము కలగ జేసికొనవలయునని చెప్పిరి.

విచారణాద్వితీ

క్రిందినలు ప్రాసిక్యూటరు 145 సెక్షను ప్రకారము ఎక్కువార్తి అర్జీకాకి అనుబంధమునకు సదరు ఉత్తరువును ఆక్షేపణ వచ్చినప్పుడు నూనూలు విచారణద్వితీ ననుసరించి ప్రాసిక్యూటరు బహిరంగముగా వ్యాఖ్యానము జరిగి వలయునని నేను తలంచుచున్నాను. జరుగవలసి యుండిన వ్యవహారము వ్యాఖ్యాన విచారణయై యుండెను కనుక సాధ్యమైన సందర్భములలో మా నూనూలు విచారణాద్వితీనే ఉపయోగించవలెను. ఈ కేసులో క్రిష్ణమైన భాగ మొక్కటికలదు. గాంధీబోపిలను ధరించుటకు ప్రజాశాంతి భంగమునకును సహేతుకమైన సంబంధ మేమైన కలదా? ఇదియే విచారించవలసినవిషయము. కాని, సదరు ఉత్తరువులో నిర్వచించిన విషయములు రుజువుచేయుటకు తగిన సాక్ష్యప్రమాణములు లేవు.

కాబట్టి యీ కేసులో మళ్ళిమైన సారంశ మేమనగా యీ 144 సెక్షను ప్రకారము చర్య జరుపుటకు అనుమతమైన ప్రజోపద్రవ మేదైన యూహి పబడినా? అట్టి ప్రజోపద్రవ మేదైన సంభవించుననుచుండల, గాంధీ బోపిలారణాని మేధము వల్ల అట్టి యుపద్రవము ను నివారించుటయందేనా? (అంటియొక్క సామాన్యదృష్టలలో గాంధీబోపిలూ ఒక భాగమై యున్నదాయను విషయము జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించిరి. గత 10 సంవత్సరముల కాలములో గాంధీ గారి యనుచు లను యీ ప్రాంతములో యీ టోపీ పరిపాలనయందలియు ప్రజల సామాన్యదృష్టలలో నది యొక భాగము కాదనియు మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించెను. గాంధీ గారు ఆసక్తులై యున్న విషయములలో ఈ గాంధీబోపిల ధోమ వారుకూడ, ఆసక్తులై యున్నారని మేజిస్ట్రేటుగారు వ్రాసిరి. ఇంతవరకు మేజిస్ట్రేటుగారి అభిప్రాయములను నేనుకూడా ఆమోదించుచున్నాను. గాంధీగారికి ఆపకెగల విషయములలో యీ గాంధీ బోపిలు ధరించిన వారందరికిని ఆసక్తి కలదు గనుకను, గాంధీ గారి వ్యూహ శాసనోల్లంఘనమునందు ఆసక్తులై యుండుటవల్ల గాంధీబోపిలు ధరించినవారందరను శాసనోల్లంఘనమునే ఆమోదించుచున్నారని మేజిస్ట్రేటుగారు నిరూపించినప్పుడు కేసుభిన్నాభిప్రాయపడ నగుచున్నాను. ఇది కేసును సామాన్య ప్రపంచ జ్ఞానమునుబట్టి తెలికొనవలసిన విషయము. క్రిందికోర్టువారికి సదరు సామాన్య ప్రపంచవిషయములు తెలిసికొనుట కట్టి యవకాశము కందో మాకుకూడ అంతటి యవకాశము కలదు. ప్రస్తుత కాలముందు గాంధీబోపిలను ధరించేవారందరను శాసనోల్లంఘనమునే ఆమోదించుచున్నారనట సాధనము కాదు. కాబట్టి శాసనోల్లంఘనము బహుశోధకు పూర్వకము నుండియు ప్రకాశముగా గాంధీ గారి యెడల గల భక్తితత్పర్యములవల్ల చిరకాలము నుండియు గాంధీబోపిలను ధరించుచుండినవారందరను మాడ శాసనోల్లంఘనమునలే యుని వాదించుట అన్యాయము. శాసనాధికారముతో సంబంధములేని అనేక యితరవిధముల గాంధీగారు ఆసక్తులై యున్నాడు. నిన్ను బాత్తుకొనుట, బాల్కనీవాహన మేధము, స్వదేశీపరిశ్రమ భిక్షుత్వ, పద్మపాన సేవేధము మన్నన విషయముల సేకము కలవు. ఈసంగతి అందరికిని తెలిసినదే. గాంధీగారియొక్క వైజ్ఞేయ నిరసప్రకారమును యుద్ధయముల యందు అభిమానమైనవారి కేసులు గాంధీబోపిలు ధరించినంత మాత్రమున వారందరను శాసనాధికారోద్ద్యమాభిమానలే యుని తీర్మానించుట అక్రమము. గాంధీబోపిలను ధరించినవారిని పోలీసువారు హింసించుచున్నారని రాయబార వ్యవహార కలెక్టరుగారికి విన్నవించుకొనుటకూడటియూ, వారియందల సహభిముకలుగటవల్ల కలిగెడి అపాయములను సంక్షిప్తమైనవారి దురుదానము గాంధీబోపిలను ధరించుచున్నవనియు పోలీసువారు అక్రమమును చేయకండా వ్యాఖ్యానములై న్యవహరించులయు నని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పాచ్చించుటనుబట్టియు మాడగా జూను 18 తేదీనాటికి శాసనాధికారోద్ద్యమ విషయముగా గాంధీబోపిల వర్తించుటలేదని మేజిస్ట్రేటుగారు భావించినట్లు దృఢపడుచున్నది.

ఉపద్రవమేమిటి?

త్వరలో ఏమి ప్రజోపద్రవము సంభవించునని భీతితో నూహించబడెను. మొట్టమొదట జారీచేయబడిన ఉత్తరువు ప్ర

ధనవంతుడు ఖర్చు వెట్టునది 10,000 రూపాయలు!
బీదవాడు ఖర్చు వెట్టునది కొలదిఅణాలు మాత్రమే!
ఉభయులకువచ్చు ఫలము మాత్రము సమానమే!

ఒక ధనవంతుడు చాల బిల్లుగానుండెను. వారెన్నడును "మీ శరీరాశోగ్యము కొనుగోహి" అనేము వెదలి, యవల భూమినుండి వచ్చెడు ఆరోగ్యమైన నీటిని "తాగన" యు నని" చెప్పెను. ఈ ధనవంతుడు విరోహితమునక వెళ్లి, యాట అనుమానము లుండెను. కొంతకాలమునకు ఆరోగ్యము చేరుచును. కాని కొన్ని వేలరూపాయలు ఖర్చైయుండెను. హిందూదేశముందు బీదవాడు వై వానిమనే యిద్దరే బాపడెను. అప్పుడు వైద్యుడు "బాహుళ్యవల్ల" కొలది అణాలు నెల గల ఒకసారి కృత్వన్ సాల్టును కొని, కొద్దిగ వేడినీళ్లలో గలిపి ప్రతిదినము ఉదయం పుచ్చుకొనుము కొలది రోజులలో యారోగ్యమును పొందు గలవని చెప్పెను. బీదవాడు వై విధముగకేని ఆరోగ్యమును బొందెను. బీద ఆరోగ్యమును కొలది అణాలు విలువగల నీసా కృత్వన్ సాల్టునుతో, ధనవంతుడు పదివేలరూపాయలు ఖర్చుచేసి యారోగ్యదక్కుము పొనముచేసి, ఆరోగ్యమును పొందిరి. కృత్వన్ సాల్టునందు ఆరువిధములైన లవణములు కలసియుండి, గర్భము ఊపిరికిక్కులు, చలూ శేముడు, రక్తము, ఆక్సీరము, బుహీనరి, తలనొప్పులు, ముఖద్దకము, కీళ్లనొప్పులు, జ్వరము, చర్మవ్యాధులు మొదలైనవాటిని బోగొట్టుగలవు. మారు బుహీనముగ ముక్కువును కొద్దిగ కృత్వన్ సాల్టును ఉష్ణదక్కుముతో ఉదయమునూట పుచ్చుకొనును. కొలదిరోజులలో ఆరోగ్యంకలగుదురు. ఈ లవణమును కాఫీ లేక నీటి తో ఉదయమునూట నీసావైయుండు ఒక చిన్న గీటు. చరప పుచ్చుకొనవలయును.

KRUSCHEN SALTS
 డి. గ్రీన్వూడ్ హ్యూగ్స్, లిమిటెడ్.
 (స్థాపితము 1755)
 మాండ్లూరు, ఇంగ్లాండు.

కారముగా నుంటారు పాదులు గాంధీబోపిలను ధరించెదరను నడియే గొప్ప ఉపద్రవమని భావించబడెను. కాని ప్రజాశాంతికి భంగము కలిగినప్పుడే యీ సెక్షను వర్తింపజేయవలెనని యీ సెక్షనుయొక్క ఉద్దేశమైయున్నది. కాబట్టి గాంధీబోపిలను ధరించిన మాత్రమున ప్రజాశాంతి కల్లు భంగము వాటిల్లునో యూహించుట కశక్యము. మొట్టమొదట జారీ చేయబడిన ఉత్తరువులో లేఖక ప్రమాదమునల్ల "కను" అనుమాట "కలవరము" తెందిన అనుమాటపూర్వము వదలివేయబడె ననియు, లోపించిన అపదము పూరించిన యెడల ఉత్తరువుయొక్క ఉద్దేశము విశేష మగుననియు మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రమాధాన మొసంగిరి. ఈశాపద పూరణముచేసినప్పటికిని ప్రజాశాంతికి భాగ మేరితిగా కలుగగలదని యూహించబడెనో శక్యమగుటలేదు. గాంధీబోపిలను ధరించుటయే గొప్ప యుపద్రవమని భావించినచే తప్ప ఆ ఉత్తరువు యొక్క ఉద్దేశము బోధపడుటలేదు. ప్రజాశాంతి భంగమునది యూహించవలసిన యుపద్రవము గాంధీబోపిలమేధమునది సదరు ఉపద్రవవిరోహితము.

ఉపద్రవమును ఉపాయమును వివక్షణచేయక రెండను ఒక్కటిగాభిమించి తారుమారైనట్లుగా ఉత్తరువునల్ల బుజు నగుచున్నది. జూను 20 తేదీని ప్రజలు గాంధీబోపిలను ధరించుటయే మహాఉపద్రవముగా భావించినతప్ప ఏయపద్రవమును నివారించుటకై యీ ఉత్తరువు జారీచేయబడెనో యీఉత్తరువునల్ల విధముగలేదు. జూను నెల 18 తేదీని

గాంధీబోపిల ధరించుటకు అనుమతి యొసంగబడి యుండగా, వారింటికిను భ్రమచే పోలీసువారు గాంధీబోపిల ధరించు వారిని పట్టుకొన గలరు గనుక సదరు శిరస్త్రాణధారులకు మాత్రమే కలుగ గల పక్ష అపాయము తప్ప వేరేమియు లేకయుండగా జూను 20 తేదీని యీ టోపీధారణము ప్రజాశాంతికి ఏరితిగా భంగకరమై యున్నా?

ప్రధానసారాంశము

ప్రజాశాంతికి భంగకరమైన యుపద్రవమేదైన నివారించుటకు గాని నివారించగలదని పించిన యెడలగాని, యీ గాంధీబోపిల సేవేధపు టుత్తరువు అవసరము అనునదియే ఈ కేసులోని మళ్ళిమైన సారాంశము. కాబట్టి యీ గాంధీ బోపిల ధారణమును కార్యము వ్యాఖ్యానము ముత్తమైనను, వ్యాఖ్యాన విరుద్ధమైనను యీ టోపీ ధారణమువల్ల ప్రజాశాంతికి భంగము వాటిల్లునా యను విషయము నిరార: యొనయెడల యీ నిషేధపుటుత్తరువు సరింపదగిన దగినా కాదా యను విషయము నిర్ణయముగను అని అడ్వోకేటు జనరలుగారు నెలవిచ్చియుండిరి కాబట్టి పుత్తరువుయొక్క వ్యాఖ్యాన వ్యాఖ్యానములను స్వయంచలు కిది యొక్కటే పరిమామగ్గుము. జూలై 10 వ తేదీని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు జారీ చేసిన ఉత్తరువులోని 5 వ పేరాను అడ్వోకేటు జనరలుగారు ప్రాసిక్యూటరుచేసి విమర్శింపిరి ఈ పుత్తరువుయొక్క ఉద్దేశము ర జరికవిషయమని అడ్వోకేటు జనరలుగారు చెప్పిన మాటలు నే నంగీకరించవలెను, అట్టి విషయమునకు

యవసరమైనచో చిన్నది పెద్దదిగ జేసుకొనుటకు వీలగునట్లు
 మూడుగుండీ లయర్లుబడి యున్నవి. క్రిందిభాగమున మూడు
 వరుసలగ మల్లేపూవుల బోలగజ్జె లయర్లుబడియున్నవి. దీని
 ననేకమంది శ్రీమంతులుగూడ నుపద్ధగొనుచున్నారు. దీనిపైన
 నున్న బంగారుగొలుసు మేము పూచీనిచ్చెదము. ధర పెద్దది
 రు 6. చిన్నది బాలికలకు రు 4, ఒంటిపేట సరదు రు 2.

మహారాజ కంపెనీ,

18 బీటు సభాకారుపేట, మదరాసు.

తలగేడికంట, కొండకపర్వ పోస్టు, అనంతపురముజిల్లా.

కారదావివాహచట్టము రద్దు

అయినా?

(మానుగుంట రామస్వామిగుప్తగారు, బెజవాడ)

నాబంధువు లో నొకడు తన కుమార్తె పిల్లని వివాహము చేయవలసి నాతో సంప్రదించెను. కారదాచట్టము 1 ఏడితో లేదనిండి అయిదులోనికి వచ్చియున్నది గదా! మీ రిట్లు వివాహమెట్లు చేయదలచితిరి అని నేను అడగనను వచ్చి నేనీ తిని. అందు కాయన ఈ గ్రామి భక్తులు కొన్ని సంవత్సరములెరి బుచ్చెను.

1. కారదా చట్టము రద్దు అయిన దని చెప్పి అనేకవల మంది 1-4-1930 లేదనిండి వివాహములు చేయుచున్నారదా! ఇప్పటికి నాలుగు మాసములు దాటివన కేను తెందుకు దాఖలు కాలేదు?

2 చట్టము రద్దుగాక ఒకవేళ నిలిచియున్న దనుకొని నను సర్కారువారు కేను చెప్పగలరు. ఇతరులెవరైనా జిల్లా మేజిస్ట్రేటులొద్ద సామ్యు డిపాజిటుచేసి పీడరుకు కట్టి సాక్షి భక్తులు దాఖలుచేసి అనేకవ్యయప్రయాసలకు లోనై కేను రుజువు చేయుటకు నడుమగట్టుకొన్నవా రెవరైన ఫిర్యాదు చేస్తే అప్పుడు విచారణ జరుగునట గదా. ఇంతరథన చేయుట కేవల కష్టకరమే?

3. కేను రుజువు చేయుట బహుకష్టము. కాకర్య వశమన కేను నిలిచినను జరిమానా చెల్లిస్తే సరిపోవునట. అల్లుళ్ళకు అలకసంధ్యలో కట్టుము చెల్లించిన దానికంటెకు విద్యారాలకు విందు భోజనాలకై కట్టుచెట్టినదానికంటెను, ఈకేసులో విధింపబడు జరిమానామొత్తము పోవునా? పెండ్లి ఖర్చులలో ఇది యొక కట్టు అనుకొనరాదా?

4. ఏసీయోల్ 1 లేదనిండి బాల్యవివాహములు చేయరా దన్నారదా? 31 మార్చి లేదీ రాత్రి కన్యాదానం, స్థానికాం చేసి, పిమ్మట వివాహమును పూర్తి చేసినవారు కొందరున్నారదా. వీరుమాదా అట్లు ప్రకారము సేరనులేనా?

5. కారదా అట్లు సంగతి నాకు తెలియదని కొద్దులో డిఫెన్సు పెట్టి వాదించుకూడదా?

6. చట్టములో నిర్ణయింపబడిన బాలికయొక్క వివాహ వయస్సును 14 సంవత్సరములనుండి 12 సం॥ లకు తగ్గించి చట్టమును సవరణ చేసినట్లు హిందూ పత్రికలో ప్రచురించినారట గదా!

ఈ ప్రశ్నలకు నే నీచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు.

1. ప్రశ్నకు జవాబు:—కారదాచట్టము రద్దు కాలేదు 1-4-30 లేదీ మొదలు అనేకులు బాల్యవివాహములను చేసి యుండిన సంగతియు ఇంకను చేయ నిచ్చియుంచిన సంగతియు వాస్తవమే. కాని ఈ వివాహములు చట్టవిరుద్ధములై యున్నవి. చట్టమున కనుకూలముగ నున్నవారైనను, ప్రతికూలముగ నున్నవారైనను అయ్యిది బైండింగు అయియున్నది. బాల్య వివాహములు చేసినవారిలో కొందరు, తాము కారదా చట్టము ను బుద్ధిపూర్వకముగ నుల్లంఘించి శిక్షకు పాత్రులగుటకు సం సిద్ధులగుచున్నామని బహిరంగముగ చాటి వివాహములను జరిపి యున్నారు. ఇట్టివారిమీద ప్రతిపక్షు లింతవరకు కేసులు దాఖలు చేసియుండిన సంగతి యథార్థము. ఈయనకాళమున త్వరపెరించుకొని, కొందరు అమాంకులుకూడ త్వరపడి వివాహములు చేసియున్నారు. వీరిని జూచి మరెవరైనా ఈ పంథను ద్రోవుచున్నారు. ఈ విధముగ బాల్యవివాహములు చేలరేగుచున్నవి. కేసులు దాఖలు చేయబడలేదన్న మాత్రమన అట్ట రద్దు అయిన దని యెంచుట తగదు.

దేశవిప్రుడు రాజకీయసంక్షోభములో జిక్కియున్నందున చట్టమును పాటించుచుచిన సభ్యుల సంస్కరణ కారులొచ్చి ప్రధాన ప్రశ్నయైన స్వరాజ్యాధోభవమునందు మగ్గుమె యున్నది. ఈసమస్య పరిష్కారము కాగానే ప్రతిపక్షులు కారదా కాస నొల్లంకుటలపై కేసులు దాఖలుచేయవచ్చును. ఇందుకు నివర్తనముగ, అప్పుడే ఒక బాల్యవివాహపుకేసు దాఖలై ముద్దాయికి శిక్షకూడ విధింపబడినది. ఈకేసు 9-7-30 లేదీ ఆంధ్ర పత్రికలో రిపోర్టు కాబడినది. “ఇకీరామిరాసి యనునొక మహమ్మదీయగాయకుడు 7 ఏండ్ల వయస్సుగల తనకుమార్తెకిని కర్నూలుజిల్లా నివాసియుగ మోలార్ అనునతని కుమార్తెకు వివాహము గాంచెనని, రోహటాక్ జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఆతనికి 15 కోజులు విడిఖాముని విధించిరి.” కారదాచట్టము అమలు లో నున్న సంగతి తరకుతెలియదని ముద్దాయి వాదించినను ప్రయోజనము లేకపోయెను. ఇంకను కేసు దాఖలుచేయుటకు గడువు ఏమి? చట్టము అమలులోనికి వచ్చినలేదనిండి గడువు ఏర్పడదు. 9 వ సెక్షనులో నిట్లున్నది: “వివాహము రూఢి పరచబడిన ఒకసంవత్సరములోగా చేయబడిన ఫిర్యాదుపైన తప్ప ఏమిద్రుకాదను విచారణకు తీసికొనకూడదు.” దీనినిబట్టి వివాహములు జరిగినప్పటికీ 1 సంవత్సరమువరకు ఫిర్యాదు చేయుట కవకాశ మున్నట్లు కనిపించుచున్నది.

(2) వ ప్రశ్నకు జవాబు:—సంస్కరణ గారు ఈ వ్యవహారములో తమంతిట తా మే జోక్యము

పుచ్చుకొనరు అనుట నిజమేకాని కేసులు దాఖలుచేయువారి కి వ్యయప్రయాసలు కలుగుననట నిజముకాదు. 11 సెక్షను ప్రకారము ఫిర్యాదు 100 లకు మించని మొత్తమునకు స్వంత పూచీకత్తుకు కోర్టుచారికి వ్రాసియిచ్చి చాలును కాని తగు కారణము లున్నయెడల ఆట్టి పూచీకత్తుకూడ అవసరము లేదనుటకు ఈ సెక్షను అవకాశమిచ్చుచున్నది అంతేగాని ఫిర్యాది డబ్బు డిపాజిటుచేయవలసిన బాధ్యతలేదు. ఇయ్యది క్రిమినల్ కేసు అగుటచే సాక్షులకు భక్తులులుకూడ దాఖలుచేయవలసికర్తలేదు. రుజువుభారము మైనదను తన అధీనములో నందుకొనిన పోవలకర్తమీదనే యున్నది 6 సెక్షను (2) క్లాజులో ఇట్లున్నది:—“బాల్యవివాహముజరుగకుండ మైనది తండ్రిగాని పంరత్తుణకర్తగాని యెదురు ప్రయత్నించలేదనియే యెంచబడును. దీనినిబట్టి బాల్యవివాహమును తన కేక్రికాలది నిరోధించినట్లు పంరత్తుణకర్తయే రుజువుచేయవలసి యున్నాడు.

(3) వ ప్రశ్నకు జవాబు:—ధనసంతులక జరిమానా విధింపబడినవో అలునకు కట్టుము చెల్లించినరీతిని దానిని ను నాయాసముగా చెల్లించవచ్చుననియు వీరవారికి ఖయ్యుమి తు విధింపబడినవో ఈ కరువుకాలములో ముఖముగ జీవనము గడుపుకొనవచ్చుననియు ముద్దాయిలు తెలపవచ్చును. కాని ఇది నట్టి భయ పట్టన రి-వ సెక్షను ప్రకారము కేవల జరిమానాశిక్ష 21 సం॥లోపు వయస్సుల పెండ్లి కుమారునకును స్త్రీలకును మాత్రమే అన్వయించును. 6 సెక్షను (1) క్లాజు ప్రకారము తండ్రి పంరత్తుణకర్త మైనను తన అధీనము దుంచుకొన్నవాడు వివాహమును ప్రోత్సహింపరచినవాడు, అనుమతిచ్చినవాడు, ఆ వివాహము తప్పించుటకై ప్రయత్నము చేయనివాడు, వీరలందరకును 6 నెలల విడితైదువుకు 1000 జరిమానాయను శిక్ష విధింపబడవచ్చును. ఇట్లు భాగ్యవంతులకు కేవలము జరిమానాయనియు, బీదలకు జెములులో భోజనములనియు సెక్షనులో వివక్షతలేదు.

(4) వ ప్రశ్నకు జవాబు:—హిందూవివాహము నా లగుదినములు విధిగా జరుగవలెను ఇందులో స్థానికాంము జరిగినదినము ప్రధమదినము. గంధర్వోచ్ఛాపనము జరుగుదినము, అనగ నాల్గవదినముయొక్క అవరరాత్రి తుదిదిన మగును. వివాహపరిసమాప్తి అప్పటికగును. ఇందుకు ప్రయోగము.

“యస్మిన్సహస్రి, గృహప్రవేశనాది స్థానికాంతం కర్మకారోత్తరపరవశి త్వేన వివాహియాత్ స్థానికాంతార్వం గంధర్వస్థాపనం యదహర్వార్యా మావహతే త్రిరాత్రయో రధశ్చయ్యాయా..... తం చతుర్థావరరాత్ర ఉత్తరాభ్యా ముత్థాప్య.” అవ. గృహ

దీనినిబట్టి 31 మార్చి లేదీన వివాహమారంభమైనను వివాహము 31 ఏప్రిల్ ఆ ప ర రా త్రి వ ర కు ను జరుగుచున్నట్లు ఎంచవలసియున్నది. వివాహమెప్పుడు జరిగెను? అనుకొద్దువారి సారాంశమునకు 3 వ లేదీ అవరరాత్రియందు లేదా 31 వ మార్చిమొదలు 31 ఏప్రిల్ వరకు వివాహము జరిగినది అని ప్రావీణిం (తీర్పు) ఈయబడును. కాని 31 వ మార్చి లేదీన బాల్యవివాహములను జరిపినవారు కూడ, కేగనులే యగుదురు.

(5) వ ప్రశ్నకు జవాబు:—ఏచట్టమునైనను ప్రభుత్వమువారు తమగెట్టులో ప్రకటించి యుండినవో, అయ్యది సభ్యులకుక్రమమైన నోటీసుగా నెంచబడును కాన ఈమాట్ట సంగతి నాకుతెలియక వివాహముచేసితిరను వాదననిలపనేరదు.

(1) వ ప్రశ్నకు జవాబుగో వివరింపబడిన కేసులో ముద్దాయి ఫకీరామిరాసి. ఈవాదన చేసియు ప్రయోజనమును పొందలేక పోయెను

(6) వ ప్రశ్నకు జవాబు:—9 వ జూలై లేదీన సిల్హాలో జరిగిన వైట్ కౌన్సిలుసభలో మూసత్ సెంటగారు ఈప్రశ్నకు వేరుగా, అయినను ప్రభుత్వమువారిట్లు బహు చెప్పిరి: “14 సంవత్సరములకు పూర్వము గంభీరధానము చేయు” అని మేజిస్ట్రేటుకు హామీనిచ్చినవో, మిత్ర సంబంధములకు కారణములగుద బాలికలకు 12 సంవత్సరములకే, వివాహము జరుపనిచ్చునట్లు ఆర్డీ నెన్నుచేయబడునని హిందూపత్రికలో ప్రచురింపబడినవార్త సత్యముకాదు” ప్రభుత్వమువారిట్లు చెప్పట చే, కారదాచట్టమునకు మార్పుయేమి జరుగలేదనట స్పష్టము.

(2) వ ప్రశ్నకు తుదిముందు ఫిర్యాదుచేయుట కేవలము వ్యక్తుకే హక్కు గలదని తెలపబడినది. సంఘముకూడ కేసులు దాఖలుచేయుటకు అట్టలో అవకాశము గలదు. “చేయబడిన ఫిర్యాదుపైన” అని 9 సెక్షన్ లో నుండినందున, కేవలము వ్యక్తి పరమని వాదించుటకు మీరుకాదు. కారదాచట్టమున కనుకూలములైన సంఘసేకములు గలవు. (1) సంఘసంస్కారసభలు (2) బ్రహ్మసమాజములు (3) ఆర్యసమాజములు (4) దివ్యజ్ఞాన సమాజములు (5) జస్టిసుపార్టీ సంఘములు (6) బ్రాహ్మచేతర సంఘములు (7) మహిళాసభలు మున్నగు సంఘము కారదా చట్టమునకు కొన్ని పురుషాంతరముల నుండియు తమకై

బెంగాల్ మంత్రివర్గములో

అభిప్రాయభేదములు

స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రి రాజీనామా

బెంగాల్ లోని గ్రామములందు ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి నభివృద్ధిచేయుటకై తయారుచేయబడిన బిల్లునుగూర్చి చర్చించుటెట్లును సందర్భమున మంత్రిులలో నభిప్రాయభేదములు గలిగినవి. విద్యాశాఖమంత్రియగు ఖ్యాజానజీముద్దీన్ గారు కాసన భయెదుట బిల్లునుపెట్టగానే దానిపై పూర్తిగ చర్చ సాగించి కొన్నిలువారిచే నామోదించబడవలయునని యభిప్రాయపడిరి. కాని స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖమంత్రియైన మహర్ సాహెబ్ శిఖరేశ్వరేశ్వర గారు అందు కంగీకరింపలేదు. బిల్లు చాలముఖ్యమైనదనియు, కోట్లకొలది రూపాయల కొత్తపన్నులు విధింపవలసిన యవసరము నది తెచ్చిపెట్టుచున్నదనియు, అందు చే దానివిషయమున అభిప్రాయభేదములకు తావిచ్చునంతములను గూర్చి చర్చించుటకు గాను ముందుగా సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపవలసియుండుననియు వారరిరి. ఈ అభిప్రాయభేదములములను శిఖరేశ్వరేశ్వర గారు తమ మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. సాంఘికపక్షపాతముతో విద్యాశాఖమంత్రి యిబిల్లును అమలుపరచుకోవలయునని వారియభిప్రాయము. 50 మంది హిందూసభ్యులు, ప్రజలచే నమ్ముకొనబడినవారు, అయినను సహాయము చేసెద మనిరి.

గవర్నరుగారు తమ రాజీనామా నంగీకరింపగ నే శిఖరేశ్వరేశ్వరగారువచ్చి యనధికారభక్తులతో కలిసి మాట్టుకొడిరి.

(అ. పే.)

బెంగాల్ హిందూమంత్రి

రాజీనామా కారణము

కలకత్తా, ఆగ 18:—స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ మంత్రి యగు మహర్ సాహెబ్ శిఖరేశ్వరేశ్వర గారు తమ మంత్రిపదవికి రాజీనామా యిచ్చుచు గవర్నరుగారి కింకయుత్తరము వ్రాసిరి. ఆంధ్రులకలదు.

“మంత్రివర్గములో నేనొక్కడనే హిందువును. అందుచే మంత్రిపదవి స్వీకరించునపుడు, మహమ్మదీయులకు తక్కిన మంత్రిులద్దము నాయాస్థితిని గమనించి నాకుకష్టము గలిగించుండు పద్ధతిని వ్యవహరించెదనను అశోకో నేను వారితో జాయంటుబాధ్యత కంగీకరించి మంత్రిత్వము స్వీకరించితిని. కాని పరిస్థితులలో మార్పువచ్చినది. ఈమార్పువచ్చి నాయాస మ్యకమున కవకాశము లేకుండచేయబడుచున్నదని నే ననుకొన వలసినచ్చుచున్నది. తమ విధానములములను నన్ను కష్టము లకు బాల్సరచుచున్నారన్న సంగతి వారలోచింపలేదు. కాసనభక్తులను హిందూసభ్యులసంపరిచి త్రోసిపుచ్చి తమ యిష్టమువచ్చినట్లు సాంఘికపక్షపాతముతో పరిపాలనను సాగించుటకు వారు సిద్ధపడిరి ప్రభూయత్ర కాఖకు సంబంధించిన యొక విధానమును ఏదాదికొకకోటి రూపాయలవంతున కొత్త పన్నులను విధించిననేకాని సాగనిదానిని హిందూసభ్యులందరు ను తిరస్కరించుచున్నను సరే అమలు పరచవలయునని వారు కోరుచున్నారు. మహమ్మదీయ సభ్యులయొక్కయు, యూరపి యక సభ్యులయొక్కయు సహాయముమీదమాత్రమే వారాధారపడియున్నారు.”

(శ్రీ పే.)

సామర్థ్యములకు ధారబోసియున్నవి. ఆట్టి సుఫలు తమకృషి యొక్క ఫలిత మిప్పుడు వీరుపొందుడగ మాది సహించునని చెప్పటకువలనుపడదు. బాల్యవివాహమును తప్పించి సంఘసంస్కారమునకు తోడ్పడుటయే వారియద్వేషముగాని, వ్యక్తులను దండించి కనీదీర్చుకొను రనుటకును సామాకళములేదు.

తుదిప్రశ్న:—అయ్యా! కారదాచట్టముయొక్క వాస్తవ స్వరూపమును నాకెరిగించినందుకు కృతజ్ఞుడను. కాని నాకుమాత్రై కేవలము వివాహము చేయుమనియెదరా? లేక మానుమని యెదరా?

జవాబు:—కారదాచట్టము హానికరమని మీకు లోచనయెడలను, ఆచట్టమునుల్లంఘించి శిక్షను అలభించుటకు మీరు సిద్ధపడియెడలను, మీరు వివాహముచేయును. లేనివో మానుకొనదు.

సోదరులారా! కారదాచట్టము రద్దు అయినది, బాల్యవివాహములు చేసినవో తప్పులేదు, అని వాదించి అమాంకుజనులచే వివాహములు జరిగించుచున్నవారలకును, జరుపువారలకును, యథార్థము బోధపడగలదులకై ఈ ప్రశ్నోత్తరములను పత్రికాముఖమున వెల్లడింపుడని నామిత్రులు కోరినందున, ప్రచురింపడమైనది.

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మోతే సరసిహారావుగారికి ఆభినందనములు

ఏలూరు, ఆగస్టు 18:—నేటి సాయంత్రమున మృనిసిపలు ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాల ఉపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులును ముహూర్తము 100 మంది శ్రీమతి మోతే సరసిహారావుగారి పోటీలకయే భారత భావనల కన్నులొనబడినందులకు తమ సంతకమును వెల్లువొచ్చిన, సరసిహారావుగారి కభినందనములు, సమాజేంద్రుని, శ్రీ సరసిహారావుగారిని కొనియాడుతూ, వారి ప్రేరణపరిపూర్ణమున ఏలూరు పురమున సర్వము ప్రాథమికవిద్య ట్టు దీనిని భీష్మధిగాము చున్నదో తెలుపుదు ఉపాధ్యాయులు తమ ప్రేరణములను కూడ వెల్లువొచ్చి, ఉపాధ్యాయులు సరసిహారావుగారికి కర్పూరహారములనైచి ఫలముల నొసంగిరి.

విమృత మృగసింహ పాఠశాలల మూర్తివై జరుగర ఒక్కొక్క స్కూలు ఉపాధ్యాయులను పేరుపేరు సరసిహారావుగారికి ఎఱుకపరచిరి.

సరసిహారావుగారు ఉపాధ్యాయుల కష్టములను శాంతముగ కని వారికిల యిబ్బందిలనుకూర్చి విచారించెద ననియు దానములలో కల్ప విద్యాదాన మధికముగ దాన వనియు, తత్కారణమున ఉపాధ్యాయులందరను శ్రద్ధతో పనిచేయవలెననియు హెచ్చరించిరి.

తమవరి నందనములతో సభ ముగిసెను.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాదర్తి సుందరమ్మగారు

బెజవాడ, 12-8-30:—శ్రీమతి పాదర్తి సుందరమ్మగారి ఉల్లంఘనకేసు యీ రోజున తిరిగి సబుజేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో విచారణకు వచ్చెను. ప్రభుత్వమున మద్దాయితవులతో తాము క్రిందటికోర్టువాదనలో జిల్లా జేజిస్ట్రేటువారు, 144 వ సెక్షనుక్రింద అరెస్టుయిచ్చినది అక్రమమని చెప్పిన పాయింటునుగురించి కోర్టువారి అభిప్రాయము తెలుపవలెనని పెట్టిన పిటిషనుమీద యీ ఆర్డరు వేసెడి తెలుపగోరిరి. దానికి బదులుగా ముందరనే జిల్లా అభిప్రాయమును తెలుపుట అసంభవమనియు, ఆ పాయింటు చాలముక్యమయినవిగాన కేసు తుది వరకు చెప్పుటకు వీలులేదని ఆర్డరు చేసినట్లు చూపించిరి.

అటుపిమ్మట, తాము ఆసంగతినిగురించి మైకోర్టులో రివిజన్ పిటిషను పెట్టి నెంచెతిమనియు, అందుకు లగినంత వాయిదా యిప్పించమనియు కోరిరి. అందుకు గాను యీనెల 20 న తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

వాలంటియరు థిక్షులు

తోట్లకల్లూరు కాపురముకు గన్న గంగాధర రావుగారు, బెజవాడ కాంతి సైన్యములో మెంబరుగానున్నందులకు క్రిమినల్ లా సవరణనట్లము 7 (1) సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేయబడి జూలై 24 వ తేదీన శిక్షింపబడిరి. 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మచిలీపట్నం, ఆగస్టు 18:—ప్రాఫెసరు జి. రంగాగారు కృష్ణాగోదారి మండలముయొక్క భారతభావన సభా ప్రమావృద్ధియేతర నియోజకస్థానమునకు తమ అభ్యర్థిత్వమును వదులుకొనిరి.

శ్రీయత మండలపత్రి రాజేశ్వరరావుగారిని ప్రీమియల్ లా సవరణ చట్టముక్రింద అరెస్టుచేసి నిన్నటిదినము బందరు సబుజేజిస్ట్రేటువారి (6) ఆరునెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

బందరు ఆంధ్రభాషా కళాశాలలో, లోగడ అధ్యక్షులగనుండి మానుకొనిన శ్రీయత చిల్లరిగ, శ్రీనివాసరావుగారు తమకు కళాశాల యాజ్ఞాపత్యంలోనండి తొలగించుటకు పాలకవర్గమువారికి అధికారములేదని, కళాశాలపై దావాను దాఖలుచేసిరి.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు మీటింగు

1930 వ సెల్ ఆగస్టు 22 వ తేదీ కుక్రవారం పగలు 1 గంటకు భీమవరం తాలూకాబోర్డు అఫీసు బిల్డింగులో భీమవరం తాలూకాబోర్డు మీటింగు జరిగెను.

జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిల్ గా యీ బోర్డుచని యిద్దరు మెంబర్లును ఎన్నుకొను సబ్బట్టు యీ మీటింగులో మొదటి బిల్లుగా చేర్చబడును.

వి. మోసన్,
ఉపాధ్యక్షుడు.

తిరువాన్కూరు నేషనల్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్.

(తిరువాన్కూరులో 1912 సెల్ లో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.)

హెడ్డాఫీసు:—తిరువళ్ళూరు, ద. ఇండియా.

బ్రాంచి అఫీసు:—కొట్టయం, త్రివేంద్రము, అల్లెశి, క్వీన్, ఎర్నాకులం, తిప్పనట్టూరు, మధుర, కొచ్చిన్, బేంగళూరు.

బోర్డు డైరెక్టర్లు.

కె. సి. వేమన్ మాస్టర్లుగారు, బి. యే. కొట్టూరు, (అదర్స్)

కె. టి. కేశవన్ గారు, క్వీన్.

కె. సి. మాస్టర్లుగారు, కంజిరాల్లి.

కె. డొమెటిక్ థామస్ గారు, కంజిరాల్లి.

కె. జి. థామస్ గారు, కాయన్ కులమ్.

ఇ. సుబ్రహ్మణ్య అచ్యుత్ గారు, ఎమ్. వ. ఎమ్. యల్. త్రివేంద్రమ్.

కె. సి. ఏవెన్ గారు, బి. యే. (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.)

గడచిన పదిరెండుమాసముల యభివృద్ధి రిపోర్టు.

గడిచిన 30 జూన్ 1929, 31 డిసెంబరు 29 తేదీలతో పరిమాడబడి, 30 జూన్ 1930 తేదీన యన్న స్టేట్ మెంటు.

(* బాటు, డైసలు తీసివేయబడినది)

చెల్లించబడిన బాకీలు.	30-6-29	31-12-29	30-6-30
చెల్లించబడిన మూలధనము	826:51	846195	407169
రిజర్వు ఫండ్లు	110000	150000	150000
డిపాజిట్లు	1889568	1563196	1910840
ఫోర్ మన్ గారు ఈ అండ్ ఎఫ్. ట్రేజరీలకు చెల్లించబడినది	2970	29250	27800
బహుములకర్తృలు గారి నుంచా రుణ చెల్లించబడినది	చేర్చబడలేదు	81921	464280
ముగియ తీయబడిన మూలధనము	18507	4912	99588
చిల్లర బాకీలు	98588	14832	186212
లాభనష్టముల లెక్కపెట్టికలోని నిల్వ	11980	9845	5845
మొత్తం	1964077	2606401	800678

ర బాకీలము.	30-6-29	31-12-29	30-6-30
మూలధనములోని శిర్కు			
(ఎ) స్థలముల మరియు భవనములు	20182	26924	25688
(బి) ఇతర ఆస్తులు, ఇతర సామగ్రి	9868	11840	18188
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలక్రింద యొసంగబడినదిన్ని, ఇతర బ్యాంకులలో యొసంగబడిన జిఫ్ బాండ్ సామగ్రి.	86841	112420	225604
ఆస్తులు, అడ్వాన్సులు	1612582	1712821	2025678
బహుములకర్తృలనుండి చుదాదార్లు క్రితదపా యొసంగగలదు			
చుదా ధనము.	చేర్చబడలేదు.	58229	170956
చిల్లర రాబడిధనము	189845	118488	238796
అఫీసులోని రొట్టెలు, బ్యాంక్ నోట్ల యన్నది	94814	93785	104168
మొత్తం	1964077	2606401	8203678

తిరువళ్ళూరు
1-8-1930
16-12-1105
Tiruvalla,
1-8-1930.
16-12-1105.

కె. సి. ఏవెన్. బి. యే.,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

K. C. EAPEN, B.A.,

Managing Director.

వెరంబూరు అరుంధతీయ గురి భక్తులు
ఆవణి అవిట్ట పార్వతి ముఖాజ
అరుంధతీయ గురి భక్తులు 9-8-30 యీ తారీఖు రాత్రి 8 గంటలకు కేమాతమ్మ చెరువువద్దనుండు జి. త్ ప్రభాత తిండి గడ్డముండ్రయోగి స్వామిలవారి ముఖమునందు శ్రీమతి నండిట్టి రాఘవమ్మగారివలన ఆవణి అవిట్ట పూజ జరిపించిరి. రాబోవు ఆవణిమాసంపూజ మ. రా. శ్రీ దాసరి నాగయ్య గారు జరుపుటకు అనుమతించిరి. ప్రధమమున అరుంధతీయ సేవకసభ క్రైసిడెంటు శ్రీయత పి. ఆర్. గోవిందుసాహెబ్ గారు శిష్యులకల్ప పై సదుద్దేశమునయి బోధపరచిరి. పులవలస భక్తులను లభించుమియములు ప్రసన్నపించిరి. తిరువల్లూరు అరుంధతీయ మహాసభ సెలైటం శ్రీమన్ రేం. పి. రామిగారు వంది పువనానము లిచ్చిరి అంతట అది భక్తుల ఆత్మ ఆద్యైతిగములు పాడుచు రాత్రి 12 గంటలకు బహుధిక్తితో పూజ జరిపించిరి.

సి. ఆర్. గోవిందుసాహెబ్,
సేవకసంఘాధ్యక్షుడు.

గన్నవరం సర్వధములు
7-8-30 తేదీన పీకటింగుక్రింద వేసిన శిక్షలుగ క ధరిగ గన్నవరం స్టేషన్లో సబుమే స్ట్రీటుకోర్టులో సదరు తొమ్మిదు గురు రాజకీయవైదీలో మ. రా. శ్రీ యలవంచిలి లక్ష్మయ్య గారిని మాత్రం 8-8-30 తేదీన ౮ జమండ్రి తీసుకువచ్చిరి. మిగిలిన ఎనిమిదివందది 12-8-30 తేదీన వారు కోర్టుకు సమస్తభక్తుల నియమ విచారణచేసి క్రిమినల్ లా మెండు మెండు ఆస్తుక్రింద ఒక్కొక్కరికి కిరి అరుంధతీయ తిన శిక్ష విధించిరి. వారు అందు అంతముతో శిక్షల స్వీకరించిరి. యీకోర్టు ప్రసంగం చిట్టేను ప్యాంజరులో రాజు మహేంద్రవరము కొనిపోబడిరి.

కొల్లూరు వాలీసు ఉద్యోగి ప్రమాదము
కొల్లూరు అండ్ కోర్టు:—కొల్లూరు పోలీసు స్టేషన్లో మోసపరుల మోసాదులకు దాడులువండినట్లు గురి, బండ్ల గోల్లొపడి చాల ప్రమాదము తెలుపించెను. తరువాత మోసాదులకు నడుపుటలకు, అండ్ల త్రోవనట్లు దైవ రక్షకుడు గాయములు కలిగెను.

కలకత్తాలో 12 స్త్రీల అరెస్టు

కాంగ్రెసు కార్యాలయముల వలె రమకొనుట కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—యథాప్రకారము గాతీకువారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయమును సోదాచుచు పత్రికలను గైకొని తాళమువేసి వాకిలీ పోలీసు జవానులను కాపలా యొందిరి.

బాంబులను దుకొనుటవద్ద పికెటింగు చేయుచున్న వారిలో 12 గురు స్త్రీలు సేతు అరెస్టుచేసిరి. నిన్ను ఆరెస్టు చేసిన 5 గురు స్త్రీలు సేతు విడుదలచేసిరి.

మధ్య కలకత్తా కాంగ్రెసు కార్యాలయముల జోర్జను కాంగ్రెసు కార్యాలయమును పోలీసువారు వివరచూచిరి. బారాబజారు కాపళ్ల ఘన సంఘకార్యదర్శిని అరెస్టుచేసి వారియిల్లు సోదాచుచిరి. పికెటింగు ఆర్థి నెక్కు ప్రకారము వారి సత్యాగ్రహసంఘమువారు 7 గురు స్త్రీలు సేతు అరెస్టు చేయబడిరి.

గౌరవనీయులగు పెద్దలు జమీందారులు మున్నగువారు 9 గురు మొదలగు పోలీసువారు తుపాకులను లై సెన్సు రద్దుజేసి తీసికొనిరి.

కార్యోచనము

కలకత్తా కార్యోచనములో కాంగ్రెసు మునిసిపలు పక్షమువారును, మహమ్మదీయ సభ్యులసంఘమువారును రాజీ పడిరి. ఇకముందు రాజేంద్రవరకు ఆధ్యక్షుడు కాంగ్రెసు పక్షపు హిందువులను ఉపాధ్యక్షుడు మహమ్మదీయుడై యుండవలెననియు, ఉపాధ్యక్షుడు హిందువులను ఆధ్యక్షుడు మహమ్మదీయుడై యుండవలెననియు సేర్పాటుచేసికొనిరి (ఫీ. ప్రె.)

కరాచీలో పికెటింగు

అర్ధరాత్రి 100 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేసి తెల్లవారగనే విడిచిపెట్టుట

కరాచీ, ఆగస్టు 12:—కరాచీలో కల్లుదుకాణములవద్ద పికెటింగు తీవ్రముగా సాగుచున్నది. అందుచే గవర్నమెంటు కల్లుసప్లయ దుకాణమువారు అర్ధరాత్రిముందుకు లై సెన్సువార్లకు కల్లుబట్టను అమ్ముట మొదలుపెట్టిరి. కడచిన యర్ధరాత్రిరాత్రుడ ఆల్టే జరిగినది. ఆసయమున 100 మంది వాలంటీర్లు చుట్టచేరి పికెటింగు విడుదలచేసినది. వాలంటీర్ల రాక సంగతి నూహించి చాలమంది పోలీసువారిని దుకాణమువారాదగ్గరనే కాపలాచేయించిరి. అరరాత్రము కాగానే కల్లుబట్ట పంపక మారంభమయ్యెను. వాలంటీర్లగుడ అడ్డు దగ్గిరి. ఇంతలో పోలీసువారు నలువైపులనుండి వారిని చుట్టి వచ్చి వారినందరిని ఆ దుకాణమునకు జేరిన యొక్కడొక్కొక్కరికి త్రోసికొనిపోయి యచ్చుటనేవారిని నిర్బంధించియొందిరి. కల్లు పంపకముంతయు ముగిసినతరువాత తెల్లవారుగట 5-30 ల వేళ వాలంటీర్లనందరిని మరల విడిచిపెట్టిరి. అంతటితో అచ్చట గుమికూడియున్న వ దలకొలది జనసమూహముంతయు తొలగి పోయెను. (ఆ. ప్రె.)

“హిందూస్థాన్ పత్రిక” యజమానికి నోటీసు

వివర భాయిపలేయగారిపై నోకయ్యవాద

ఢిల్లీ, ఆగస్టు 14:—పెనెటిట 4000 ల ధరావతును హిందూస్థాన్ పత్రికకు కోల్పోయియున్న పత్రిక యజమానికొక నోటీసు జారీ చేయబడినది. కొత్త పెన్షన్లచే కట్టుటకు 10 కోట్లరూపాయలు యాయజినని నోటీసుతోకాటుక పెన్షన్లచే కోల్పోవుటకు కారణములను చెప్పుచు నోకయ్య త్రవ్వకమునందు. దానిలో ఏయంతకులను ప్రకటించుటవల్ల ధరావతుపోయిందో, ఆయంతకులన్నియు ఎత్తివ్రాయబడినది “ప్రభుత్వమును నిరసనకు బాల్కుపరచుటను ఉద్దేశ్యముగలిగియున్న ఒక పెద్దమనిషి” అని భారతకాపనభాగ్యతొలుగనుండిన శ్రీయంతే వివరభాయి పలేయగారినిగూర్చి యొక సందర్భములో నందు వ్రాయబడియున్నది (ఫీ. ప్రె.)

ఢిల్లీలో 71 అరెస్టులు

ఢిల్లీ, ఆగస్టు 14:—నిన్నరాత్రి కొహిలసతిగారను, శ్రీమతి ఇందిరా పార్వతీదేవిగారను, మొత్తము 18 స్త్రీలు నందరినీ, 58 పురుషులను కల్లుదుకాణముల యొద్ద పికెటింగు చేయుచుండగా అరెస్టుచేయబడిరి. క్యామికెటు పంపాదకుడు హుసేంగుగూడ అరెస్టుచేయబడిరి సేతు పూర్తిగా మార్చాకో జరిగెను. (ఫీ. ప్రె.)

సతీను సేనుగారికి మరలరెనెలలశిక్ష

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—పెనెటిట కాశేజవద్ద, పికెటింగు చేసినందుకు కొద్దిరోజులక్రిందట అరెస్టుచేయబడిన సతీను సేనుగారికి 6 నెలల శిక్ష శిక్షకు తీవ్ర (పెనెటిట) మేజిస్ట్రేటు గారు విధించిరి. సేనుగారింకను నిరసనము నడువలేదు. ఆతి పూర్వ జైలులలో నుండగ నిబంధనలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిన శిక్షమున సేనుగారు వేరొకసారి విచారించబడిరి. సేనుగారు తమగతి వీడి జైలులలో 8:00 మంది ఖైదీలకు ఉపవ్యసించి రవి ప్రాసక్తియవనునారు దెలిపిరి. 110 పెన్షన్ ప్రకారము పూచీ కత్తు నిమ్మని మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరవు కిసిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు (సింక్) అరెస్టులు

ముగ్గురికి చెరి 10 నెలల శిక్ష శిక్ష విధించబడుట హైదరాబాదు (సింక్), ఆగస్టు 12:—సేదయం ఆరెస్టు చేయబడిన శ్రీయుతులు విష్ణువాస్ లాల్ చంద్, మహమ్మద్ కాళిగార్లకు పీ. కో. 117 పెన్షన్ కిందను పికెటింగు ఆర్థి నెక్కు క్రిందకు చెరి 10 నెలల శిక్ష విధించబడినది. రు 500 జరిమానాకూడ విధించబడినది. జరిమానా యా యు క పోయినచో మరి రెండునెలలు జైలులో నుండవలయును. (ఆ. ప్రె.)

అమలాపురం సబు కోర్టు

O S. 24/1925

E. P. No 434/1929.

వాది:—గొర్తి సత్యయ్యగారు ప్రతివాదు:—గోనెళ్ల సత్యనారాయణగారు వగయురాలు.

యారెంబరు డిక్రీ బట్టి వాదివల్ల తీసుకొని రాబడిన వేలంలో ది 12-9-1930 తేదీని నదరు కోర్టు ఎదుట యూదిగువ వుదహరించిన ప్రతివాదులు తాలూకు స్థిరాస్తి వేలం కాబడును.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజవోలు తాలూకా కొత్తపేట సబు రిజిస్టరులో చేరిన మోడేకుర్రు గ్రామం తాలూకు.

య. నెం.

Table with 4 columns: Item description, Numerical value, and Range. Includes items like 'యానాం మొరక రిసర్వే నెం 4/2 రు 1-10', 'యానాం పల్లం రిసర్వే 4/3 0-45', etc.

య. నెం.

Table with 2 columns: Item description and Numerical value. Includes 'యానాం పల్లం రిసర్వే 420 0-75', 'యానాం పల్లం 418 0-36', etc.

య. నెం.

నదరుభూమిన్ని కాపురం బంగళాలున్న నివేళన స్థలమున్న 1-2 ప్రతులులో వుండే కొబ్బరితోట వగయిరా ఫలవృక్షములున్న వేలం కాబడును. కాబట్టి పాడుకొనేవారు నదరు కోర్టువారి ఎదుట 12-9-30 తేదీని జరిగే బహిరంగ వేలములో పాడుకొనవచ్చునని యిందు మూలముగా తెలియచేయడ మయినది. నదరువేలపు యిస్తహారు నకలు వారి స్ట్రీడరుగారి వద్దను వుచితముగా యివ్వబడును.

చావలి యజ్ఞేశ్వర సోమయాజిశర్వాదిగారు వాదీగారు

లక్నోలో సోకతాలీగారి స్వాగతము

దొరతనమువారే ధన మొసగెదరని

ఒక లక్నోపత్రిక వ్రాయుట

లక్నో, ఆగస్టు 11:—“లక్నోలో సోకతాలీగారి స్వాగత మొసగుటగాను సోకతాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగ నున్న తాంజీము పథలోను గూడ పాల్గొనగూడ దని మాలా నా కుటుంబీకులు అట్లుచూపాలిగాను ధరంగీ మహాలలోని మరి పెక్కుమంది ఉలేమాలును గూడ నిశ్చయించిరి. ఈ స్వాగత మనకును సభకును అస వ్యయము సంతను దొరతనమువారే భరించెదరని నమ్ముటకు తగిన ఆధారములు కలవని యీ ఉలే మాలు తెలుపుచున్నారు. సతీంపూర్ రాజగారి మందిరమునం దీవిషయమును మాలానా కుటుంబీకులుగాను స్పష్టముగానే తెలిపిరి. సోకతాలీగారుమహమ్మదీయుడగుటచే ఆయనకు మా ఇంట బసయిచ్చి ఆతిథ్యమొసగుటకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయును లేదు. కాని, అందువలన సోకతాలీగారి దేశానర్థకరములగు అభిప్రాయముల నన్నిటినిగూడ నే నామోదించితిని యెవరును దురభిప్రాయపడకూడదని గూడ కుటుంబీకులు గారు నుడిచిరి” అని లక్నోలో ప్రాముఖ్యతగల దైవరారపత్రికయగు సరఫరజా పత్రిక ప్రకటించెను. (కానికలు)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రాథమికవిద్య బిల్లుపై హిందూమంత్రి

రాజీనామా ఇచ్చుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—సేటిడినము వంగరాష్ట్ర శాసన సభ ప్రారంభముకాగానే ప్రాథమికవిద్య బిల్లు విషయమై భేదాభిప్రాయ మేర్పడుటచే మంత్రిపదవికి రాజీనామా ఇచ్చిన కుమారు సి. బి. శిఖరేశ్వరుగారు సభ ప్రవేశించి హిందూ ఆసక్తి కార సభ్యులలో కూర్చుండిరి. హిందూ సభ్యులందరు కరతాళ ధ్వజులను గావించిరి.

ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున శాసనసభ కార్యాలయ మును లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటునుండి విడదీయుటకై ఏర్పరుపబడిన ఉపసంఘమునందు శాసనసభాధ్యక్షుని సభ్యునిక చేర్చుకూడదని తప్పని పరిస్థితుల సభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యుని ఆక్షేపించిరి.

ఒకసభ్యుని ప్రశ్నకు ప్రశ్నోత్తరమిచ్చుచు ఏప్రిలు నెలలో స్టాంపు రెవిన్యూ రిలక్షలు మేనెల 50 లక్షలు తగ్గిన దనియు ఎక్సైజు ఆదాయము ఏప్రిలు మేనెలలో 5 లక్షలు తగ్గినవియు గాల్ ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను.

మీమ్మట విద్యాశాఖ మంత్రియగు గాల్ క్యాబినిటాను దీక్షగాను ప్రాథమికవిద్య బిల్లు సవరణించిరి. రాష్ట్రమున నిర్బంధించిత ప్రారంభ విద్యార్థిధానమును అనుజనండుచుటకై ఒకనిధి నేర్పరచుటకు ఈబిల్లు తేబడినది. ఎడ్యుకేషను సెన్సు విధించుటకు జిల్లా విద్యాసంఘములకు అనుమతి ఇవ్వబడినది. ఈ సెన్సు వల్ల కోటి రూ ప్లము ప్ర ఆదాయము ఏర్పడును. ఈమొత్తముంతయు ప్రాథమికవిద్యా వ్యాప్తికై ఉపయోగింపబడును.

మంత్రిగారు బిల్లుకు ప్రవేశ పెట్టుచు ప్రజలు పత్రికల బిల్లును బలపరచినవనియు, ప్రజలలో ప్రాథమికవిద్యను వ్యాపింప చేయుటకై ఈబిల్లు తేబడినదనియు, అందుచే నెలకొన కమిటీని నియమింపక సభవారు తక్షణమే బిల్లుకై చర్చ ప్రారంభించి చట్టము చేయవలయుననియు కోరిరి. ఇప్పుడు మీరీబిల్లును ఆమోదించనిచో కడచిన 20 సంవత్సరములనుండి ఈవిషయమై జరిగిన అందోళనము కేవలము బూటకమని పుచ్చుచుగనని మంత్రి గారు చెప్పిరి.

బిల్లును పరిశీలించుటకు నెలకొనకమిటీని నియమింపవలయునని శిరశ్చక్రమారాధయి గాల్ కోర్కావ ముపపాదించిరి.

ఎ. కె. ఫజ్లాహాక్ గారు బిల్లుపై మాట్లాడుచు, బిల్లుకు తాను అంగీకరించుటలేదనియు కాని నియోజకవర్గమువారి కోరికల ననుసరించి బిల్లునకు అనుకూలముగ తాను వోటుచేయ నిశ్చయించుకొంటిననియు చెప్పిరి.

శ్రీమతుమారాయీగారు రుపపాదనమును డబ్బు. యె. ప్రాసక్తిగారు ఆక్షేపించిరి.

అంతటితో సభ రేపటికిననువరకు ఆపుదలచేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కీ|| శే|| బచ్చు రామయ్యచెట్టిగారు

తెంగుకూడు, ఆగస్టు 12:—నీవిలు మిలిటరీ స్టేషనునందు అతిస్పృహలగు శ్రీ|| బచ్చు రామయ్యచెట్టిగారు, 20 గారువద్ద ఖిలు 97 వ పేట చనిపోయిరి. వీరికి భార్యయు, ఇరువురు పుత్రులును ఒక కుమార్తెయు గలవ. (ఆ. ప్రె.)

“అమృతబజార్” కార్యాలయము

సోదా

పత్రికాకర్తలను రెండింటిని పోలీసువారు
జైపోవుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:— అమృతబజార్ పత్రికలో (నేటిపత్రికలో) విశేషాంశమును కలిపిన రిపోర్టు ప్రకటించబడినది. అందుచే పోలీసువారు వచ్చి “పత్రికా” కార్యాలయమును సోదా చేసిరి. ఆ రిపోర్టు ప్రకటన, పత్రికకర్తలను రెండింటిని వారు తీసికొనిపోయిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

పూనా కంటోను మెంటులో బట్టలవర్తకులు దుకాణములను మూయుట

పూనా నేనానాయకుడు నోటీసుపంపుట

పూనా, ఆగస్టు 12:— పూనా కంటోను మెంటులో 12 మంది బట్టలవర్తకులు యీ నెల 10-వ తేదీనుండి దుకాణములను మూసివేసిరి. సెప్టెంబరు నెల 10-వ తేదీ వరకు నెలరోజులు పాటించుట వారు నిశ్చయించిరి.

“మీరు చేసినవిషయం ఆనగా మీరు ఈ నెల 11-వ తేదీ ని దుకాణములను మూసివేసి పూనా కంటోను మెంటులోనున్న సైనికులకు బట్టలను విక్రయించుటకు నిషేధించుటవలన, నెలరోజుల వరకు వారు దుకాణములు తెరువబడవు అని మీరు తెలుపుటవలన, రాజభక్తిని హితము లగు నోటీసులను మీరు దుకాణములవద్ద పంపించుటవలన పూనాలో నున్న సైనికులలో అవిధేయత, ప్రభుత్వముపట్ల నిరసన, రాజభక్తి, అక్షోల్లంఘనము మున్నగువిషయములకు ఆపకాళి కలదని నేను తెలుచుచున్నాను. గాన 1924 కంటోను మెంటు చట్టము 228 వ సెక్షను ప్రకారము యిట్లుబడిన యీ నోటీసు చేసిన 36 గంటలలోపుగా కంటోను మెంటునుండి మీరు వెదలిపోవలెననియు వాదన ప్రామాణికమున అనుమతిని బడయకుండ మీరు కంటోను మెంటులోనికి మరలరా గూడదనియు ఏల ఆజ్ఞాపించ గూడదో మీరు స్వయముగా నాయుడుటకు వచ్చి తెలుపవలెనని ఆజ్ఞాపించుచున్నాను.” అని పూనా కంటోను మెంటు కమాండెంట్ ఆఫీసరు తల్పనెంటు కల్లులు డబ్బు, బి. బెంటునుగాను బట్టలవర్తకులతో ప్రముఖుల కిద్దరికి నేడు సాయంకాలము నోటీసు పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో మహమ్మదీయులలో రెండుపక్షములు

సత్యాగ్రహమున పాల్గొనవలెనను తీర్మాన
మామోదించబడుట

లక్నో, ఆగస్టు 12:— లక్నో మహమ్మదీయులలో కాంగ్రెసుపక్షము ప్రతిపక్షముల నను రెండుపక్షములు కలవు. నిన్ను లక్నోలో మాలానా షాకతాలీ గారి ఆధ్యక్షత క్రింద తొలీము సభను జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది. గాని షాకతాలీగారు రానందున కాంగ్రెసువాదులు హెచ్చుమంది సభకు వచ్చి నందున వారు పాట్నా వాస్తవ్యులను ఆ బ్దులు బారి సమయి గారిని ఆధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. లక్నో మహమ్మదీయులు సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనవలెనని తీర్మానము ఆసభలో ఆమోదించబడినది.

కాంగ్రెసుకు ప్రతిపక్షులగువారు నిన్నరాత్రి మరొక సభను జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. వీరిపక్షమున 300 వంది షాకతాలీగారికి స్యాగిత మొసగుటకు రైలుస్టేషనుకు వెల్లిరి. కాంగ్రెసుపక్షమున 200 మంది నల్లజుండాలను ధరించి వైపును వెల్లిరి. “మరలి వెనుకబో షాకతాలీ” అని అరుచుటకే కాంగ్రెసువారు వెంటికి వెల్లిరి కాని తెలియని చాల ఆస్థులుగా వచ్చినందున రెండుపక్షములవారిలో వైపును వచ్చినవారిలో చాలవంది వెదలిపోయిరి. నేడు షాకతాలీగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. గాని మహమ్మదీయులలో కాంగ్రెసుపక్షమువారి సభకు బహిష్కరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

భారతవర్తకసంఘమువారి సమావేశము

అధ్యక్షుడు మాన్యభాయి లాల్లిగారి
యువన్యాసము

బొంబాయి, ఆగస్టు 12:— భారత వర్తకసంఘమువారి రెండవ త్రైమాసిక సమావేశము నేడు మధ్యాహ్నము జరిగినది. అధ్యక్షులగు మాన్యభాయి లాల్లిగారు ప్రస్తుత స్థితిగతులను గూర్చి యావస్థాపకము గట్టు నుడిచిరి.

“రాజకీయ పరిస్థితులనుబట్టి వానికి ఫలితముగ నేతములలోని పరిశ్రమలు వర్తకవ్యాపారములు వానాటికి ముందున్నవిగాని వచ్చుచున్నవి. దీనివలన పేదనాటడగు కార్మికులు, వ్యవసాయదారులును ఎక్కువగా నష్టపడుచున్నాడు. ఈ దుస్థితినుండి బయటపడుటకు ప్రయత్నించుట మిక్కిలి యవసరము. అటు ప్రభుత్వమువారు, ఇటు శాసనోల్లంఘనవాదులును గూడ తమతమ బలములను ప్రకటించుకొనుట యైనది. ఇంక రాయబారములకు రెరుగును వచ్చినది. భారతీయులకు తమ రేఖలలోని వ్యవహారములను చక్క జెట్టుకొనుట కధికారము కావలయును. ఈసందర్భము శాంతినిగోరువారి కవ్యవహారము, ఇతరములందును సంధికిదుట కట్టియుటంకములు నుండగూడదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులతో కూడ నేను కలిసికొని మాట్లాడితిని. వారుగూడ సాధికరములముగ నేయున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు నిజముగ సంధికి సిద్ధులునున్నట్లు నిశ్చయపడినచో, ఈ దుస్థితి యంతాంపగలదు. దేశీయము నాలొచించి ప్రభుత్వమువారు శాసనోల్లంఘనమును నిలిపివేయుటకు దగిన యవకాశములను గాంధీగారి కీయవలయును. వైస్రాయిగారు దైర్ఘ్యము విహించితన జూరై యుపన్యాసమును గూర్చి ప్రజలు సానుభూతితో నాలొచించుటకు దగినపరిస్థితులను గల్పింపవలయును. శాంతినిగోరువారు లంగరును సప్రా జయకర్త గార్ల ప్రయత్నములను ప్రోత్సహింపవలయు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో కార్మికవార ఉత్సవము

ఆహారముకొరకు ఊరేగింపును జరుపుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 12:— ముందువారమున బొంబాయిలో కార్మికవార ఉత్సవము జరుపబడెను. అపుడు ప్రజలు ప్రాసెషనును జరపుటకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

దస్తూర్, హిల్లీగార్లపై కేసు

మరల దస్తూర్ గారి యెదుటనే దాఖలు
చేయబడుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 12:— ఇదివరలో శ్రీయుత జి. కె. హార్కారేగారు బొంబాయి పోలీసుకమిషనరు హిల్లీగారియొద్దను, చీఫ్ డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు దస్తూర్ గారియొద్దను, దస్తూర్ గారియొద్దనే, ఒక కేసు దాఖలు చేసి యుండిరి. బొంబాయిలో కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక కమిటీ కార్యాలయముగా కిక్కులు విధింపబడినది యీ కేసు సారాంశము. అప్పు డిది రెండును కొట్టివేయబడినది. కాని హార్కారేగారు కేసు మరల వైవా రిద్దరియొద్దను రెండు కంప్లెయింట్లు దాఖలుచేసిరి.

హిల్లీగారు తన బాధ్యతను హోంమెంబరు హిల్లీగారితో పంచుకొనవలెనట్లు కొద్దువారయెనుట విశ్వకొనినదియు, సదరు హిల్లీగారికి ఇక్కడికోర్టులో నెందును విచారించుటకు లా విశ్వకొనదనియు, వై కారణముపట్ల ముద్దాయి (హిల్లీగారు) బుద్ధిపూర్వకముగ నే నేరము చేసెననియు మొదటి దానిలో గలదు.

చట్టము నకు విరుద్ధముని తెలిసియుండియుగూడ దస్తూర్ గారు మరలవాణి మున్నగు నాయకులకు కిక్కులు విధించిరినీ, జి. కె. 219 సెక్షను క్రింద రెండవ కంప్లెయింట్లో దస్తూర్ గారిపై నేరము మోపబడినది.

అందుచే శ్రీ. పో. జి. 196-బి సెక్షను ప్రకారము విచారణ సాగించి ముద్దాయిలను ప్రాసెక్యూట్ చేయుటకై కేసును పోలీసువారి విచారణకు పంపవలయునని హార్కారేగారు కోరిరి.

తమ పేరు పిలువగానే హార్కారేగారు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్కె సలాము గావించి నిలువబడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు రెండు అర్జీలను కొట్టివేసిరినని తీర్పుచెప్పగానే ఆయన రెరువువృత్తము కొద్దునుండి వెల్లిపోయెను. (ప్రీ. ప్రె.)

న్యాయమంత్రి డబ్ల్యు. కె. ట్టు

5 వ టెన్టు పందెము

చాప్లీన్ గారి బుర్రులను వయోటో రిని

కెప్టెనుగా ఎంచబడవలయును చర్చ
రంగ్, ఆగస్టు 12:— రాబోవు 18 వ తేదీ జరగజోవు 5 వ టెన్టుపందెములో ఆయనను ఎంచబడిన ఇంగ్లాండు బట్టు సెను మై కోర్టు చర్చలు జరుగుచున్నవి. ఈ పందెము తుదిపండు ఆవరణలోను ఆయనను వెల్లెక్టుమిజేవారు మదిలో నుంచుకొని 14 ఆటగాళ్లకు ఎంచుకొనిరి. కె. క నాలుగు టెన్టుపందెములందు కుట్రయగా ఆయన చాప్లీన్ గారిని ఎంచుచుచి వారికి బరుగుగా నయిట్ గాని కెప్టెనుగా ఎంచుటచే చాలాచర్చలు జరుగుచున్నవి. ఈమధ్య పంచి మధ్యకాదని కొందరు తమచూస్తూరు.

మద్రాసునందు క్రికెట్ పోటీలు

మినెర్వాజట్టు యం. ఆర్. సి. జట్టును ఓడించుట
మద్రాసు, ఆగస్టు 11:— మినెర్వాజట్టు గత 9-వ తేదీ శనివారము యం. ఆర్. సి. జట్టుతో ఆడియం. ఆర్. సి. జట్టును ఓడించెను. యం. ఆర్. సి. జట్టు మొదట ఆటను ప్రారంభించి 105 పరుగులు చేసిరి. కే. పీరరావునకొగారు 20 పరుగులును ఏ. ఆర్. శ్రీనివాసన గారు 34 పరుగులును చేసిరి. మినెర్వా జట్టువారు యద్దకు ఆవులుఅయి 138 పరుగులు చేసిరి. రాంసింగుగారు 65 పరుగులును, యం. ఆర్. గోపాల్ గారు 62 పరుగులును చేసిరి.

తిరువల్లిక్లేజి క్రికెట్ యేమను జట్టుకును సైదాపేట క్రికెట్ జట్టుకును పోటీ

మద్రాసు, ఆగస్టు 12:— తిరువల్లిక్లేజి క్రికెట్ యేమను జట్టుకును సైదాపేట క్రికెట్ జట్టుకును గత 10 వ తేదీని పోటీ జరిగెను. ఈపోటీ ద్రాగా పరిణమించెను. సైదాపేటజట్టు 118 పరుగులుచేసిరి. తిరువల్లిక్లేజిజట్టు 4 గురికి 84 పరుగులు చేసిరి. పిదప ఆట ముగిసెను.

ప్రకటన

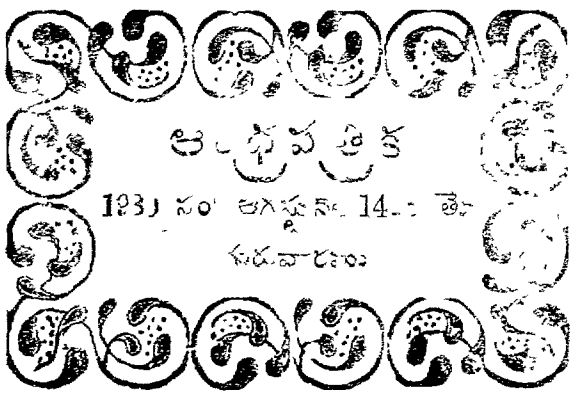
కాకినాడ నబార్డినేట్ కోర్టులో O. P. 22/1930 నెంబరన పిటిషన్లపై తుని డి. వంటి మామిడి కాపురిస్టలు వడ్డాది-సూర్యనారాయణమూర్తి వగ యిరాలు మయినరులు అయినందున గార్డీయను తల్లి స్వతంత్రము తన భర్తగారు అయిన లేటు వడ్డాది లక్ష్మీనారాయణ గారి తాలూకు యిన్నా రెన్ను పాలినీలు వగయిరా తాలూకు సొమ్ములను రాబట్టుకొనుటకు Succession certificate కొరకు దరఖాస్తు చేసివున్నాడు. సదరు పిటిషను 2-9-30 వాయిదా అయివున్నది. గాన ఆక్షేపణలు కలవారు హాజరుఅయి కోర్టుచరిత్రో మనవిచేసుకోవలెను.

కాకినాడ } J. Suryaprakasa Rao,
6-8-30 } పిటిషన్ల తరపు వకీలు.

నోటీసు

నా తండ్రి అయిన వరదా కృష్ణమూర్తిగారున్నా నేనున్న పిటిషియి యిప్పటికి 7 (యేడు) సంవత్సరములు అయినది. యీ యేడు సంవత్సరమునుంచి కొల్లూరులో కొంత కాలమున్నా తెనాలిలో కొంతకాలమునుంచిని వుంటూయున్నాను. నా తండ్రి తాలూకు అస్తితో గాని, ఆయనయొక్క ఆస్థులతో గాని నాకు యెంత మాత్రము సమిత్తంలేదు. నాకున్నా ఆయనకన్నా Dided status యేర్పడి యేడు సంవత్సరములు అయినది గనుక అందుకి యందుమూలకముగా తెలియపర్చుచున్నాను.

వరదా వెంకటరామలింగయ్య
8-11-8-1930 సం. రం.

సమాధాన

సంభాషణము

నిన్నటిదినము అయిదుగంటలసేపు యర్రవాడా జయిలుతో, సమాధాన సంభాషణలు జరిగెను. గాంధీ, నెహ్రూలుగారి, నర్రా జయకరు గార్లు, వల్లభాయి పటేలుగారును గూడ హాజరయిన తెలియుచున్నది. సరోజినీదేవిగారు గూడ స్త్రీల కారాగృహమునుండి నుహత్యును జయిలుకు దీసికొనిరాబడి కొంతసేపయిన పిమ్మట గొంపోబడెను. మరల నేటిదినము సాయంత్రము మూడు గంటలు మొదల సంభాషణలు జరుగునని జయకరుగారు వెల్లడిచేసిరి. సంభాషణలకు ప్రారంభమును పిమ్మటను గూడ, బొంబాయి ప్రభుత్వపు హోంమంబరగు సర్ హాట్ ననుగారిని నర్రా జయకరుగార్లు కలిసికొని రని, అసోసియేట్లు ప్రెస్సు వార్తలు వెలుపుచున్నవి. ఇంతవరకు జరిగిన సంభాషణల వైఖరి ఎటువంటిదో, హాట్ ననుగారితో నర్రా జయకరుగార్లు ముచ్చటించుటకు కారణ మెద్దియో యాహించుటకు సాధ్యపడకున్నది. గాంధీ నెహ్రూ గార్ల మధ్య అంగీకారవేషమునకు కుదిరినది, అది చెల్లించబడునాయను ప్రశ్నగలదు. ప్రభుత్వమువారు నర్రా జయకరుగార్లకు తమపరతులను చెలిపరా? కాని నర్రా ప్రభుత్వము గాంధీ నెహ్రూగార్లకు తెలియజేసారా? అటుగ జరుగఁ యెడల ఏమయమై సంభాషణలు జరుగుచున్నవి? ఈ విషయమును గ్రహించుటకు మొదల నెట్టి సాధనలు గనుపించవు. ప్రభుత్వవైఖరి యయినను మాన్యుకొనిన చిహ్నములు గన్పట్టుటలేదు.

రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదల జరుగలేదు. కారాగృహములలో వారి పట్ల గౌరవము గ ప్రవర్తించునా శ క ను పింపదు. నిర్బంధము లింకను చెలరేగుచునే యున్నవి. వీనిని వదలుకొను చిహ్నములు గనుపింపవు. నిర్బంధచట్టములు రద్దుకాలేదు. ఇట్టిస్థితిలో, సంభిప్రయత్నముల కనుకూలవాతావరణమును ప్రభుత్వము వారు సృజింపలేదని చెప్పవచ్చును. ఈసంగతికి విత్ థాయి పటేలుగారు బొంబాయిలో నుపన్యసింపచు తేటపరచిరి. భారతీయు లెల్లరును శాంతిని కోరుచునే యున్నారు. గాంధీ, నెహ్రూలును, ఇతర కాంగ్రెసుకాయకు లెల్లరును శాంతిని గాఢముగ కోరుచునే యున్నారు. కాని, గౌరవప్రదముగు సమాధానము గుడురవలయునని మాత్రమే వారాశించుచున్నారని పటేలుగారు పలికిరి. ప్రభుత్వమువారు సమాధానసఖ్యులను కొరుచున్నారనిటకు, తగిన పన్నుములు గనుపింపవలయును. అవి యింకను

మొలవకలేదని, పటేలుగారి తలంపు. ప్రజలకు ప్రాప్త్య రిపాలన మొగకబడననుపూచి కావలయును. పటేలుగారు కోరుచున్నాడు. యర్రవాడానూ కిశోరునూ అనుకూలతల మేర్పడవలయు ననియే, భారతీయులు వాంఛించుచున్నారు. కాని, అట్టి యాంధ్ర సభల మగునో లేదో నును నందియుండు గలదు. నర్రా జయకరుగార్లు సత్ప్రయత్నముల నెవరును నిరోధింపజోరు. కాని వీరియత్నములు సరియగు వాగ్దానములపై సాధారణదేనా, లేక నిరాధారముగు నూహలపై సాధారణమున్న వా యని, ప్రజలు శంకించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఎట్టివాడా సమావేశము జయము గాంచనిచో, అందుకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యత వహింపవలసి యుండును. అనుకూలవాతావరణము కల్పించుటకు గొప్పలోపముని బయల్పడును. కాని, స్వరాజ్య సంపాదనాయత్త చిత్తులగు భారతీయులకు నేడు గాకున్న రేషయినను స్వాతంత్ర్యము లభింపక మానదు. ప్రజల న్యాయముగు వాంఛలు చిరకాలము సఫలము గాకుండ నుండజాలవు. స్వశక్తిపై ప్రజ లింతవర కాధారపడి కృషిసల్పుచున్నారు. ఇకముందు గూడ అట్టి శక్తిచేసనే ఆధారపడి, తమ యభీప్సమును నెఱవేర్చుకొనగలరు. నాగరిక ప్రపంచము హిందూదేశభీష్టము న్యాయ మయినదని అంగీకరించుస్థితి యరుదెంచినది. ఇంగ్లండులోగూడ ప్రాజ్ఞలు భారతీయుల కోర్కెను సఫలపరచవలయునని కోరుచున్నారు. హిందూదేశమునందు రాజకీయ విషయములలో భేదాభిప్రాయము లున్నను, స్వరాజ్య సాధనలకూర్చి అభిప్రాయభేద మున్నను, స్వరాజ్యవశ్యకత గూర్చి మాత్రము ఎట్టి భేదము గన్పట్టదు. ఈ విషయమై భేదములను గల్పించవలయునని చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేశ్వరులు, నిమ్నజాతులు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు మున్నగు సంఘములవా రెల్లరను సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిని వాంఛించుచునే యున్నారు. ఇందర వాంఛలను నిరోధించుట, ఎంత నష్టమో యాహింపవచ్చును. కావున పరిస్థితు లింకను విషమము గాకముందే, ఇంగ్లండు ఇండియాతోను అందు ముఖ్యము గ గాంధీ మహాత్మునితోను సఖ్యపడి, సమాధానము గుడుర్చుకొనుట విచేకము. ఎట్టివాడాసంభాషణ లిట్టి ఫలిత మునకు దారిజూపుచో, సంతసింపనివారుండరు.

పత్రికాశాసనము

పత్రికా శాసనము క్రింద ఒక్కమారు ధరావసు కట్టిన పత్రికలపై రెండవమారుగూడ దాడి వెడలబడుచున్నది. ఇటీవల లిబర్టీపత్రిక కట్టిన ధరావతు స్వాధీనపరచికొనబడుటచే, ఆ పత్రిక నిలిచిపోయెను. నేటి వార్తల ప్రకారము, డిల్లీలో ప్రచురింపబడు "హిందూస్థాన్ టైముస్" పత్రిక యిది వరకు కట్టిన ధరావతుసామ్మ స్వాధీనపరచికొనబడెనని, తెలియుచున్నది. ఇట్టిచర్య కైకొనక ముందు ఈ పత్రికకు ముందుగ మందలింపయినను తెలిసబడలేదు. ప్రసిద్ధిపహించిన పత్రికల నణచివైచుటకు, పత్రికాశాసన మొలులతోద్బుధుచున్నచో గుర్తింపవచ్చును. నాగరిక దేశము లన్నిటిలో పత్రికా

స్వాతంత్ర్యము సత్పరిపాలనమునకు ముఖ్యమని, గుర్తింపబడుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయము వాలకులకు తెలియటకు, పత్రికలకన్న ను ముఖ్యసాధనములుండజోవు. పత్రికాశాసనము ఏ యనుమానముపై నయినను పత్రికలను అంతరింప జేయ వీలొనగుచున్నది. పత్రికలు కేర మొనర్చినచో, కాని నిర్వాహకులను శిక్షింపవచ్చునుగాని, పత్రికలనుండి ధరావతు గోరి, ఆ ధరావతును పిమ్మట స్వాధీనపరచికొని, ముద్రాయంత్రమును గూడ స్వాధీనపరచికొనుటవలన, కేవల అభికారాభిప్రాయములను క్లాఫించుపత్రికలేగాని, స్వతంత్రాభిప్రాయములను చెలిపి, ప్రజల దృక్పథమును వెల్లడిజేయు పత్రికలు జీవించుటకు మార్గము గనుపింపదు. ఇట్టి నిర్బంధశాసనములవలన, ప్రజలలో సంతృప్తి పెరుగునని తలచుట కన్నను, అపోహ వేరుండదు. ప్రజలలో బెరిగిన అసంతృప్తి పత్రికలద్వారా వెల్లడిగాకపోయినను, అయ్యది వేరమార్గముల ద్రొక్కవచ్చును. పత్రికలు ప్రజాభిప్రాయమును స్వేచ్ఛగ వెల్లడించుటకు వీలుండు సంతవరకు, పాలకులు సరియగుమార్గము ద్రొక్కుటకు వీలుండును. అటుకాక, ప్రజాభిప్రాయము వెల్లడియగుటకు సాధనములు లేనంతవరకు, పాలకులు సరియగుమార్గము ద్రొక్కజాలరు. దేశము సం దనుకూలవాతావరణము ప్రబలుటకు, పత్రికా శాసనమును వెంటనే రద్దుజేయుట ముఖ్యవశ్యకమని, ఎల్ల రంగీకరింపక మానరు.

కడపటి క్రికెట్టుపందెము

ఆస్ట్రేలియా ఇంగ్లండులమధ్య జరిగిన నాల్గు క్రికెట్టు పందెములలో, ఇంగ్లండు ఓడియుననుపొయెను. లేనియెడల ఫలితము నిర్ణయము గాక "డ్రా" యయ్యెను. అంతిమగాని, ఆస్ట్రేలియా ఇంతవరకు ఓడియుండలేదు. "డ్రా" యయిన సందర్భములలో గూడ ఆస్ట్రేలియాకే ఎక్కువ విజయము చేకూరెను. రాబోవు శనివారమున అయిదవపందెము జరుగును. ఇది కడపటి పందెము. దీని యందు గూడ ఆస్ట్రేలియా గెలిచి, ఇంగ్లండు ఓడిపోవుచో, ఆస్ట్రేలియా ఆధిక్యము స్థిరపడును. ఇట్టి యవాంతరము వాటిల్లకుండుటకు, ఇంగ్లండు ప్రబల ప్రయత్నముల గావించుచున్నది. ఇంగ్లండుపక్షమున నాడగలవారిని, సెలెక్టుకమిటీ ఏర్పడి పదునెల్లరను ఎన్నికొనెను. ఇది కడపటి ఆట యగుటచే, కాలనియములేక గెలుపో, ఓటమియో గలుగువరకు సాగుచునే యుండును. అందుచే "డ్రా" యగుటకు వీలుండదు. ఇంతకు పూర్వము బ్రిటీషుజట్టుకు కాపైనుగ నున్న ఛాంపియన్ గారిస్టానమున వయటు గారునియమింపబడిరి. ఛాంపియన్ గారిని తొలగించుట భావ్యముగ లేదని, పలువురభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవిషయమై వాదప్రతివాదములు చెరచుచున్నవి. కొత్త మార్పువలన బ్రిటీషుజట్టుకు అనుకూలఫలము గలుగునో లేదో ముందుగాని తెలియదు. బ్రిటీషుజట్టు పూర్తిగ నోడకుండుట కింతవరకు కారకులయిన భారతీయనిపుణు లగు దులీప్ సింగుగారి సానుర్ర్యము ఎల్లరచే కొనియాడబడుచున్నది. ఈమారు దులీప్ సింగుగారి సహాయము వలన, బ్రిటీషుజట్టుకు విజయము గలుగుచో, భారతీయునికి ఇంగ్లండు క్రొత్త జూపవలసి యుండును. ఇటువల సంత సందగ్ధిస్థితి ఏర్పడియున్నను, ఇంగ్లం

దులో క్రికెట్టు ముచ్చటయే అధికముగ వినుపించుచున్నది. ఆస్ట్రేలియానుపుణు లగు బ్రాడ్ మెనుగారి పటానుతోను, వీరివర్ణనాతోను బ్రిటీషు క్రికెట్టు నిడిబోవుచున్నట్లు క్రికెట్టు అడవిదీ తులనము ఈ వారి పట తో ముగియును. ఆపిమ్మటనయినచు సామ్రాజ్యమున కెక్కుడు ముఖ్యమగు విషయములపై ఇంగ్లండు తన దృష్టిని మరలించునేమో చూడవలయును.

బెంగాలుమంత్రి రాజీనామా

బెంగాలు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము కొనసాగుట కనుకూలప్రదేశము గాదని, యిదివరకు పెక్కు మార్లు వెల్లడియ్యెను. కీ|| శే|| దేశబంధు చిత్ర రంజనదాసుగారి నాయకత్వముక్రింద, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము విచ్ఛిన్న మయ్యెను. వీరిమరణమునకు పిమ్మట గూడ, ద్వంద్వప్రభుత్వము తిన్నగ పాగలేదు. మంత్రులను నియమించుట కిదివర కెన్నియో ప్రయత్నములు జరిగెను గాని, ప్రతి మంత్రి వర్గమును మూడునాళ్లపాటు యయ్యెను. అయినను బెంగాలు గవర్నరుగారు విసుగుజెందక, మరి మువ్వరు మంత్రులను నియమించిరి. వీరిలో నిరువురు మహమ్మదీయులు. ఒకరు హిందువులు. నూతన మంత్రివర్గముగూడ పాదుకొనలేదని, స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రి యగు కుమార శిఖరేశ్వరరాయగారిచ్చిన రాజీనామా బట్టి గ్రహింపవచ్చును. వీరికిని, విద్యాశాఖమంత్రియగు నాజి ముద్దీనుగారికిని ప్రైమరీ విద్యాచట్టముగూర్చి భేదములుగలవలెను. విశేషభవవ్యయమునకు కారణమయ్యెడి చట్టమును సెలెక్టు కమిటీ పరిశీలన కయినను పంపకుండ శాసనము గావించుట పాడిగాదని, శిఖరేశ్వర రాయగారు పట్టుదల జూపిరి. తాని మెటనే శాసనము గావింపవలయునని, నాజి ముద్దీనుగారు చెలిపిరి. ఇంతియగాక, మంత్రుల సంయుక్తబాధ్యత గుర్తింపబడుట లేదనియు, మిగిలిన యిరువురు మహమ్మదీయ మంత్రులను తమ యభిప్రాయము సేమాత్రము గారవింపక మొగుచున్నారనియు, శిఖరేశ్వరరాయగారు ప్రకటించిరి. ఈ కారణముచే వీరు తమ మంత్రివర్గముకి రాజీనామా నిచ్చి, శాసనసభలో అనధికార సభ్యులుగ మరల జేరిరి. శిఖరేశ్వరరాయగారి స్థానమును మరియొక రాక్రమించినను, ద్వంద్వపరిపాలనము తిన్నగ కొనసాగునని తోచదు. అయ్యది నూతనసంస్కరణముల క్రింద అంతరింపనున్న సమయమున వరల క్రొత్తమంత్రులను నెలకొల్పుట వ్యర్థమే యగును ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము నిరుపయోగ మని, మరియొక మారు వెల్లడియయినది.

“డెయిలీ హెరాల్డు” హితవు

డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక, లేబరు ప్రభుత్వ దృష్టము తెలుపున ప్రతీతి గలదు. ఇంతవరకు హిందూదేశ సమస్య విషయమున, ఈపత్రిక యదమిత్యమున భిప్రాయమొనగకుండినే కాలముగడుపుచున్నది. యుద్రివాడి సమావేశమును గూర్చి డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక సంతృప్తి గనుపఱచుచున్నది. ఈ సమయమున, గాంధీ నెహ్రూలు తమ రాజనీతిని జూపవలెనని కోరుచున్నది. రాజ

నీతిని జూపగలవారు డెయిలీ హెరాల్డు ప్రజానాయకులు గారు. నాయకులు ప్రజాకోరికలను వెల్లడిచేయగలరు. వానిని నెరవేర్చుట ద్వంద్వ పరిపాలనకు, ఆ కాధ్యక్షుని నిర్వహించుటకు పాలకులు రాజనీతిని వెల్లడింపవలయును. ఇంతవరకు అధినేత స్వాతంత్ర్యవిధానమును తయారుజేసెడిటకు రౌండుటేబిలు సమావేశము గూడునని యెవరు, లేబరు ప్రభుత్వమువారు ప్రచురింపకపోయిరి. నిర్బంధవిధానమును విడనాడక పోయిరి. డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక గాంధీ నెహ్రూలపై భారమును మోపుటకన్నను, లేబరుప్రభుత్వము సరియగుమార్గము దొక్కునటుల ప్రోద్బల పడుప గలుగుచో, మే లొనర్చిన దగును. ఇంతవరకు ఈ పత్రిక ప్రభుత్వ వైఖరిని సమర్థించుట దప్పు. హిందూదేశమున కెట్టి సహాయ మొనర్చి యుండలేదు. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు ప్రతికూల బ్రిటీషు పక్షములకు చోటియగూడ దని, డెయిలీ హెరాల్డు వ్రాసెను గాని, మూర్ఖత్వాగూడు ఈ పక్షముల ఆందోళనకు లొంగిపోయిరి. పిమ్మట నీ విషయమై డెయిలీ హెరాల్డు అసమ్మతి జూపి యుండలేదు. ఇటుల ఆకునకందని పోకను పొందని సలహాలవలన ప్రయోజన ముండదు. తన పలుకుబడి నుపయోగించి, లేబరు ప్రభుత్వము హిందూదేశసమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించునటుల జేయ గలిగినపుడే, డెయిలీ హెరాల్డు తనధర్మమును నెరవేర్చును. అనవసరముగ భారతీయనాయకులను దూరి ప్రయోజన ముండదు.

మహమ్మదీయవిభేదములు

మహమ్మదీయు లెల్లరును మహాత్ముని యద్యమమునకు విముఖు లనుప్రతీతి సత్యదూర మని, లక్నోలో జరిగిన పందర్బములు తెలుపకనే తెలుపగలవు. అగస్టు 11 వ తేదిన తాళిబీ సమావేశము మాలానా షాకతాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగవలసియుండెను. షాకతాలీగా రానాడు రాకపోయిరి. సమావేశమున జేరిన మహమ్మదీయులు అబ్దుల్ బారీగారిని అధ్యక్షులుగ నేర్పరచి, మహాత్ముని యద్యమము నామోదించుచు తీర్మానించిరి. పిమ్మట మరునాడు షాకతాలీగారు రాగ, వారిని కలసికొనుటకు ఉధయపక్షములవారును స్వేషముకు బోయిరి. కొందరు స్వాగతమొనగగ, మరికొందరు నల్లజెండా లతో వారి నెదుర్కొని “మరిలిపో” డను కేకలతో వారిని సత్కరించిరి. ఆదినము జరిగిన సమావేశమును మహమ్మదీయులలో నొకశాఖవారు బహిష్కరించిరి. ఇట్టిస్థితి గాంచిన, షాకతాలీగారి నాయకత్వము నామోదించువారు కొలదిమందియే యనియు, మహమ్మదీయులలో పలువురు జాతీయోద్యమానకులుగనే యున్నారనియు, వెల్లడి యగుచున్నది. షాకతాలీగారి ప్రతికూలప్రచారమువలన, ఎంచదగిన ఫలము గలుగలేదని, మాలానా అబ్దుల్ కలంజిద్ గారిటీవల జేసిన ప్రతిపాదన సత్యదూరముగాదని విదితమగుచున్నది. మహమ్మదీయులు మహాత్ముని యద్యమమునకు విముఖులుగ నున్నారని, ఇండియామంత్రిగారు కొంతకాలముక్రిందట జేసిన ప్రతిపాదనము, విశ్వాస్థము గాజాలదు.

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
 కారాగృహవాసము
నేటికి 116 దినములు
 నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

మీరాబాయిగారిరాక

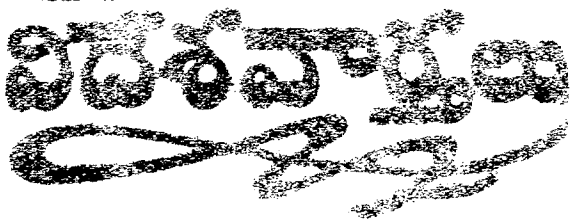
గాంధీ మహాత్ముని శిష్యురాలును, మీరాబాయి అను నామాంతరముగల పాశ్చాత్య నారీ మణియు నగు స్వేచ్ఛ కన్య గారు, నేటిముదయమున కలకత్తానుండి చెన్నపురికి విచ్చేసిరి. ఈమె ఉన్నతకుటుంబములో జన్మించియు, అష్టైశ్వర్యముల ననుభవించుచున్నను తృప్తిజెందక, తత్త్వజ్ఞులగు రొమెయినురోలాండుగారి సంబోధనముల మున గాంధీమహాత్ముని ప్రభావమును గ్రహించి, ఆ మహామహుని సేవజేసి తరించుటకు హిందూదేశమునకు విచ్చేసి, సబర్బన్ ఆశ్రమమునకు సభ్యురాలయ్యెను. మహాత్ముని నిర్బంధమునకు పిమ్మట ఆయన సందేశమును మీరాబాయి కడు శ్రద్ధతో నిర్వర్తించుచున్నది. కర్దమగూర్చి సంబోధించుచు, దేశమందంతటను ఈమె పర్యటనము నలుపుచున్నది. చెన్నపురిలో నిటీవల ప్రబలమయిన స్వదేశవస్త్యభిమానమును, మీరాబాయి మోపొందించు ననియు ముఖ్యముగ స్త్రీలలో కద్దగుకట్ట అభిమానమును వ్యాపింపజేయుననియు నమ్మెనము. మీరాబాయిగారు హిందూస్త్రీవలె వసనకులను ధరించుటయు గాక, భోగానక్తిని వదలిన భారత విరాగిణులవలె ఈమె తన జీవితమును గడుపుచు ధన్యత గొలుచుచున్నది. చెన్నపురినుండి తమిళరాష్ట్రకర్దమ కేంద్రమగు తిరువూరుకు ఈమె వెడలనున్నది. ఈమె పర్యటనము ఫలప్రద మగుగాక యని కోరెదము.

మోటారు ప్రమాదములు

ఇంగ్లండుగోగూడ మోటారుప్రమాదములు అపాయము గలిగించుచునే యున్నవి. గత యూరపి యుచుసంగ్రామములో పైకికోద్యోగిగ పనిచేసి కీర్తిగాంచిన, జనరల్ సర్ డోరయినుగారు, మోటారులు డీకొనుటవలన, చనిపోయిరి. వీరు జ్వబాల్పరు గవర్నరుగగూడ పనిజేసిరి. పెక్కు యుద్ధములలో జయముగాంచిన వీరికి, మోటారుప్రమాదమువలన మరణము తటస్థించి యుండుట విచారకరము. మోటారు వేగపు హద్దులను తీసివైచి, మోటారు డ్రైవరులకు స్వేచ్ఛ నొసగవలయునను చట్టముటీవల పార్లమెంటుసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ఈచట్టము అమలులోనికి వచ్చుచో, ప్రమాదముల సంఖ్య యింకను హెచ్చిన హెచ్చు గావచ్చును.

బొంబాయిలో నీమగడ్డల దుకాణములవద్ద పికెటింగు

నేడు స్త్రీలంబోలును గూడ సుమారుప్రకారమ నీమగడ్డల దుకాణములవద్ద పికెటింగు చేసిరి. (ప్రతి.)

నార్తంబరండు ప్రభువువ్యాధి

(హాటరు)

లండన్, ఆగస్టు 13:— నార్తంబరండు ప్రభువునకు నిన్న లోపల ఏదో కీకామి వ్యాధి గావించుటచే అపాయకరమున నిలిచియున్నాడు.

నార్తంబరండు ప్రభువు రాత్రి అంతయు బాగానే గడిపిరి. కాని ఇంకను ఆస్వస్థ లేకపోలేదు.

స్వాతంత్ర్య ప్రీతి

రాండుటేబిలుసభ

రాంజే మన్డోనాల్లుగారికి వ్రాసిన లేఖ

(వైస్)

దర్జీ, ఆగస్టు 12:— రాండుటేబిలుసభకు బ్రిటిషు ప్రీతి భారతరక్షణకు ప్రతిఘటనగా నియమించినదా ఇంగ్లండు ఇండియాకు ప్రస్తుత మేర్పడిన కష్టపరిస్థితులను తోలగించుట కొరతయు తోడ్పడవలసి రాంజే మన్డోనాల్లుగారి కోరికలను వ్రాసిరి.

ఇరాకు రాజు

(హాటరు)

బ్యాగ్దాద్, ఆగస్టు 13:— ఇరాకురాజు థర్లెసనుండి స్వంతపరిమిత అజ్ఞాతవాసముగ బ్యాగ్దాదు కేగిరి. ఈవారము ఆఖరున స్విట్జర్లండు కేగెదరు.

చీనాపరిస్థితులు

రెడ్డు క్యాంబోను ముట్టడించుట

(హాటరు)

పాకిస్థాన్, ఆగస్టు 13:— రెడ్డు క్యాంబోను ముట్టడించినదియు విదేశీయుల రోషముకాంతిలకు ముతమునకు సంబంధించిన ఓపీషియల్ గారును అపాయకరముకు పరిస్థితులందున్నారని ఆమెరికన్ కాన్సిలు జనరలు క్యాంటన్సుండి ఆమెరికా ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెను.

వచ్చేనెల లండన్ పురపాలకాధ్యక్షుడు సతీసమేతుడై స్వీడన్ దేశస్థులగు ముక్ర లాహ్వనించినందున అరటు కేగెదరు.

బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువు ఇంకను అపాయకరమున నిలిచి యున్నాడు. అయితే కొంచెము సుగుణము గూడ లేకపోలేదు.

పార్లమెంటు సెలవురోజులో డాక్టరు డ్రమ్మెడు పీల్చుగారు అధినితేశపయమంత్రి- పునైయను, నైప్రస్ కేగెదరు.

యలమంచిలి డి॥ మ॥ కోర్టులో

O. S. 131/30. నెంబరు

నూడేపు అప్పలస్వామి పేర కాంగ్రెసులరఘునాయకులు ఎగ్జెకటువ్రాయించియిచ్చిన అయితే తనఖాపత్రం బాకీ రాబట్టుటకు సదుపాయమును కలిపియిచ్చిన కుమార్తెయిన శ్రీరంగం ఎగ్జెకటు దావా తెచ్చివారు. దావా 25-8-30 తేదీ వాయిదా వేయబడినది. 1 వ ప్రతివాది అయిన రఘునాయకులకు దావా వాంఛితులగుటచే అత్యవసరముగా అత్యవసరముగా వాయిదా 11 గంటలకు స్వయంగాగని ప్రిడరుద్వారాగాని హాజరై తెలియజేసుకోవలెను. వాడు ప్రిడరు గుంటూరు శ్రీహరి కంఠులుగారు.

“రాజకీయపక్షమునా రందరును ఇండియాలో సక్రమపరిస్థితు లేర్పడవలెనని గోరుచున్నారు”

సంధిరాయ జోరములను సమర్థతతో నడిపించినచో గాంధీగారిదే వైచెయ్యి యగును

“లిబరల్సు, నకోజాన్ వైమన్ గారు ఇండియాను గురించి కుట్రను బన్నుచున్నారు”

“రాండుటేబిలుసభలో భారతీయులకు ఏమి ఇచ్చునదీ, ఈ సభకు ఎచ్చు ప్రతినిధులమీదను ఆ దేశపరిస్థితులమీదను ఆధారపడియుండును”

“రాండుటేబిలుసభ ప్రారంభము కాకపూర్వమే భారతస్వాతంత్ర్యవాదము పోయినదన్నమాటే”

“కార్మికపక్షమువారు టోరీలకుమునుకు లొంగిపోవుట”

“రాజోపు కొద్దివారములలో గాంధీగారు తీసికొనుచర్యమిద అంతయు ఆధారపడియున్నది”

వై మాగిక మెయిలునర్వసు

ప్రీవెన్ పార్లమెంటు విలేఖరి

లండన్, ఆగస్టు 13:— ప్రీవెన్ విలేఖరి ఇట్లు చెబుతున్నాడు:—

భారతస్వాతంత్ర్యపోరాటము ఇండియాలో సాగుచున్నదని బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు నెమ్మదిగ తిన్నగ గ్రహించుచున్నార. ఇండియాలో సంరంభముచే ఏర్పడు పరిస్థితులను రాండుటేబిలు సభవారు కాని బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారు కాని ఒప్పుకోక తప్పదు. అంతకుంటే వీరు చేయునది లేదు. క్రిందటి వారము పార్లమెంటు పరిస్థితు లిట్లున్నవి. రాండుటేబిలు సభకు అన్ని పక్షములనుండి ప్రతినిధులను నియమించుటకు కార్మికప్రభుత్వము అంగీకరించెను. సర్ జాన్ వైమన్ గారిని గూడ ప్రతినిధిగా జేర్చుకొనవలెనని లిబరల్సు పక్షమువారు ఆఖరువరకు కార్మికప్రభుత్వము నోడించువరకు పోరాకనే మానుకొనిరి. దానిమీదట వైమన్ గారు రా లేఖను వ్రాసిరి. దానిమీద చాంబర్లెన్ గారి నైమనుగారి కేరు నుపసంహరించుకొనిరి. మారువారి కందరకును ఇది చాలస్వల్పవిషయముగ దోచవచ్చును. కార్మికపక్షమువారు భారతాశయములకు ప్రతికూలురగు టోరీలకు లొంగిపోయిరి.

ఇండియానుగురించి లిబరల్సు నైమన్ గారును కుట్రను బన్నుచున్నార. రాండుటేబిలుసభ ప్రారంభము కాకపూర్వమే భారత స్వాతంత్ర్యవాదము వర్ధిల్ల మైదన్నమాట. అయితే, సంగతులు వేరుగనన్నవి. ముఖ్యముగ ఇండియావిషయములో కార్మికప్రభుత్వము ఇంపీరియలిస్టు భావముతో నుండుటచే కార్మికప్రభుత్వమువారు రాండుటేబిలుసభకు అన్ని పక్షములనుండి ప్రతినిధులను నియమించుటకు ఒప్పుకొనిరి. ఇండియాకు తా మేమి ఇవ్వవలయున్నదీ, స్వపరిపాలన స్వయం నిర్ణయనూత్రములనుగూర్చి తా మిదివరలో ఇచ్చిన యభిప్రాయములను నెరవేర్చు తలంపుతోగాక విధిలేక ఇచ్చుచున్నారమని లిక్విన్ రెండవపక్షములకును నచ్చజెప్పకలమున నమ్మకముతో నున్నార. ఇండియాతో పోయిన వర్తకమును మరల ఏర్పరుచుకొనుటకు కనీసము బ్రిటను ఇండియా కేమి ఇవ్వవలెననది ముఖ్యవిషయము. ప్రస్తుతము ఇండియాలో నన్న అసాధారణ పరిస్థితులు బ్రిటిషు ఆర్థికవిషయములకు ప్రతిబంధకముగ ఏర్పడుటచే ఇండియాతో సక్రమపరిస్థితు లేర్పడవలెనని బ్రిటిషు రాజకీయపక్షమువారు ముగ్ధులను ఆసక్తిని జూపుచున్నార. కార్మికపక్షమువారు ఇండియాకు ఇచ్చిన అభిప్రాయములను అడిగి తప్పిరని జ్ఞాపకము చేయుటకుంటే పనిలేనివారిసంఖ్యయే కార్మికపక్షములో నన్న ప్రేమయూనియను సభ్యులకు ఎక్కువగా నసాళిమంటుచున్నది. ఓడ్యయరు క్రాంత్యవర్ధమువారి వాదనలకుంటే ఇండియాతో బ్రిటిషు ఎగుమతివర్తకము పడి పోవుటచేత ఎక్కువగా వీరికి నచ్చుచున్నది. ఇండియాలో పరిస్థితు లింకను ఆకాశరముగ నన్నవి. మారుట కయితే అంతయు ఆగమ్యగోచరముగ నున్నది.

సరిగా రాండుటేబిలుసభలో భారతీయులు ఏమి సాధించునదీ అసభకు వెడలు ప్రతినిధులనుబట్టియు భారతదేశ పరిస్థితులనుబట్టియు ఏర్పడును. ప్రభుత్వమువారు గాంధీగారితో సంధి జేసికొను పరిస్థితులు ఏర్పడుచో

రాండుటేబిలుసభ తమవట్టుదలచే భగ్గునుగుటకు ముందుగనే బ్రిటిషు రాజకీయపక్షమువారు భారతీయుల కోరికలను నెరవేర్చుటకు క్రివంచనలేక ప్రయత్నించెదరు. మరల గాంధీగారి సత్యాగ్రహోద్యమము నెదుర్కొనుటకుంటే దీని కేవాదు అంగీకరించెదరు. ఒక జేత అప్పట్నును మరల తొల తొల యుద్యమము నాపు జేయించి రాండుటేబిలుసభ నంతను కాంగ్రెసునకు సంబంధించినవారి తో నింపుచో మరల ఈ సభ నైమను ప్రహసనముగా ఏర్పడును. కాననోల్లంఘనోద్యమము నాపుజేసి కాంగ్రెసులో చేరిన కాంగ్రెసేపరులను మరల విడిచి విశవాదులను జేరదీసిన ప్రస్తుత మందున్న ప్రభుత్వవిధానమును బలపరుచుకొనటకు ప్రభుత్వమునకు దోహదాడుటకు అవకాశ మేర్పడును. మరల గాంధీగారు చెబునట్లుండి 1920 లో వెలువడి ప్రారంభించిన యుద్యమమును మరల ప్రారంభించవలసి వచ్చును.

నేడు గాంధీగారిదే వైచెయ్యి. భారతీయులు ఆయనకు ప్రాప్తగ నిలబడుదురేనీ, అధికాయులుగూడ దేశమంతయు గాంధీగారికి పట్టుగనున్నదని ఒప్పుకొనుచున్నార. ఈ సంధి కాశ్యతముగ ఏర్పడునదై నను ఉత్తమాటకముగ నున్నను గాంధీగారు రాజోపు కొద్ది వారములలో తీసుకొను చర్యకుబట్టి, సరిగా ఆలోచించునో, తప్పుదారి నేత్రోక్తులతో అంతయు ఆధారపడియున్నది.

అయితే ఒక సంగతిని స్పష్టముగ గ్రహించవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గాని గాంధీగారియందు ప్రేమజూపుటలేదు. స్పష్టముగ ఆయనను అయిష్టముతో జూచుచున్నార. ఆ కారణముచేతనే ఆయనను గౌరవించుచున్నార. దౌర్జన్యరాహిత్యమును యుద్ధమును నడిపించుటలో క్రిసామర్థ్యములనుజూపినటులే సంధిరాయభారములను గూడ నడిపించుచో ఆయనమారు చెల్లననలకు సంది యములేదు.

మహమ్మదాలీగారి ఆరోగ్యము

డాక్టరు అబ్దురు రహమానుగారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఆగస్టు 13:— “మహమ్మదాలీగారి రక్తపు పోటు చాల అనుకూలముగా నున్నది. హృదయముగూడ నెనుకటికంటే చాల సరిగానే పనిచేయుచున్నది. ఒకటిరెండు రోజులలో ఎక్కువే ఫోటో గ్రాఫు తీయబడును. ఇప్పుడు మహమ్మదాలీగారికి బాగుగా నిద్రపట్టుచున్నది. ఆరోగ్యముగూడ కలుగుచున్నది” అని బోపాలు సంస్థాన వైద్యుడు డాక్టరు అబ్దురురహీంగాడు ప్రకటించిరి. బొంబాయి కిలాఫతు కార్యాలయమువారు పత్రికలకు తెలియజేసిరి. (ఓ. వి.)

అరవల అప్పలనాయుడుగారికి శిక్ష

ఆగస్టు 9:— గంజాంజిల్లా శ్రీకాకుళం తాలూకా అమలవల్లి గరి నైగ్రామం కాపురముల అరవల అప్పలనాయుడుగారు 18-7-30 తేదీని శ్రీకాకుళంలో పునవ్యసించి 19 తేదీ పుదయం శ్రీకాకుళం నుంచి నరసన్న పేట వెళ్లి సారాదుకాణము నద్ద పికటింగు చేసినందున 20 తేదీని నైగ్రామం స్వగృహముందు వగలు 2 గంటలకు అరెస్టుకాబడి 24 తేదీని శ్రీకాకుళం వైదనరీ 2 వ క్లాసు షేజర్నీలుగారివల్ల విచారణ కాబడి తీమాపణ కోరవలెననది చెప్పినను కోరనందున రి నెలలు కఠినశిక్ష విధించి వి. క్లాసు యివ్వబడెను.

(పురవాసి)

గుంటూరులో 144 సెక్షను

గుంటూరు ఆగ 13:— మదరాసు గజెటులో ప్రకటించబడిన 144 సెక్షను నిషేధపు టు తరుపు కాసనోల్లంఘనమునకు సంబంధించిన సభలు ఉత్సవములు, డోరగింపులు యింకను రెండునెలలపాటు, గుంటూరులోను, చట్టుపట్ల రి మైల్లో పునకు జరుగరాదననది, పురములో దోడోరా మూలమునకు నేడు ప్రకటించబడెను. ముఖ్యమైన స్థలములలో నోటీసులు అంటించబడెను. (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

జమీందారు వైదా వెంకటనారాయణగారి

మోటారుపై జాతీయపతాకము పోవుట

పోలీసు సూపర్వైంటెంటుగారికి వారు వ్రాసిన లేఖ
జమీందారు వైదా వెంకటనారాయణగారు, మాజీ
దిగువ లేఖను ప్రకటనార్థ ముంపిరి.

కాకినాడ, ఆగస్టు 12:—తూర్పుగోదావరిజిల్లా పోలీసు
సూపర్వైంటెంటుగారికి, కాకినాడ.

ఆర్థిక,

నేను నామోటారుపై గుర్తింపుగా మోటారులయము
నకు శ్రీకృష్ణ లేఖ బంపితిని. ఆతరువాత మోటారుపై మూడు
రంధుల జాతీయపతాకముతో బోయియుండెను. తిరిగివచ్చి
ప్రమాదపూరిక యాదిగవనియము నతడుదలిపెను. ఆతరువాత
మోటారును మోకార్యాలయము బయటవిడచి 4 గంటలలోనికి
బోయి మేనేజరుగారికి నా లేఖ నొసంగెను. మేనేజరుగారు నా లే
ఖనుచించి చదివి పిదప నాటపాల పుస్తకములో సంతకముచే
సెను. అది తప్పని నాయభిప్రాయము. ద్రోహరు బతుకువచ్చి
మోటారులో బయటదేరి కొంతదూరము వచ్చినపిదప దివ్యుట్టి
సూపరింటెండెంటుగారు కలువంపుటచే తిరిగి మోటారుబం
డిలో వెనుకకు వచ్చి లోనికికి పోయి

మాటాడి వచ్చెను. తిరిగి వచ్చు సరికి
మోటారుపై జండా లేకుండుట గాంచి, లోనికి పోయి దివ్యుట్టి
పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారికి ఫిర్యాదు చేసెను. తన
యజమాని, జండా లేకుండ మోటారును యింటికి తీసుకొని
పోయినచో తనకు పనిలోనుండి తొలగించెదరని జెప్పెను. అంత
దివ్యుట్టి సూపరింటెండెంటు జమాదారుని పిలిపించి, జండా
వీచుయినచో వెదకి వెంటనే యిప్పించవలెనని ఆజ్ఞాపించెను.
జమాదారు, అటువన్న కనిపేయించునని అడిగి ఎవ్వరికి తెలియ
దని చెప్పి ద్రోహరుని పొమ్మనెను. ఒక జమాను మోటారు
వచ్చినపుడే జండా లేదనెను. పోతు కనిపేయి ఉండెననియు
తాను చూచితినియు జెప్పెను. అంత నా ద్రోహరు చికాకు
పడి, మోటారుగూడ మోకార్యాలయమువద్ద విడచిపోయెదను
గాని జండా లేనిది పోనని జమాదారుతో చెప్పగా, జమా
దారు ఉండమని చెప్పి, లోనికిపోయి జాతీయపతాకమును
మాత్రము దాని కర్ర లేకుండ తెచ్చియిచ్చెను. జమాదారు
జమానుల చర్య చాల విచిత్రముగా నున్నది. కర్ర సంగతి
తనకు తెలియదు, యెట్లో సర్దుకొనవలెనని జమాదారు మోటా
రు ద్రోహరుని కొరటుచే నాతడు యింటికి వచ్చెను.

నేను మోటారుగారు వేచియుంటిని. పోలీసువారు
కలిగించిన ఆలశ్యములన నా ద్రోహరు ఒక గంట విశ్రంభన
మొనర్చెను. నేను 4-15 గంటలకు ఒక పనిమీద పోవలసియుం
డెను. వేగొకబండి లేకపోయెను. కాన చాల నవ్వుకు కలిగెను.
ఆ నవ్వుకు పోలీసువారు యిచ్చుకొనవలసియుండును. జండా
కొయ్య నాకింకను చేరలేదుగాన, మీరు శ్రద్ధసహించి 14వ
తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలలోపున ఆగియ్యకు నాకుపంపి,
రసీదుగై కొన గోరెదను. లేకున్న జండాతీసిన పోలీసుజమాను
పై చర్యగై కొనవలెను.

మోటారుగారు నాస్వంత ఆస్తిగాన, దానితో యితరు
లవరును జోక్యముకలిగించుకొనరాదు. దానిపైనున్న జండాను
మీజమానులు తీయుటచే నాకు అమర్యాద జరిగెను. ఇదివర
కన్నదు నేనిట్టి అమర్యాదను పొందియుండలేదు. అందుచే
నామనస్సు కలతచెందెను.

అందుచే మీరు దయతో విచారించి, జండాతీసిన జమా
నుపై చర్యగై కొని, ఆతనివద్దనుండి 14వ తేదీ సాయంత్రము
4 గంటలలోపుగ తుమాపణ పత్రము పంపగోరెదను

పోలీసుకాఖవారు దిగువ ఉద్యోగుల చర్యకు బాధ్యులు.
వారిలో కొందరు అనవసరముగ యిట్టిచేష్టచేసినచో ప్రభు
త్వమువారికిని, ముఖ్యముగ పోలీసుకాఖకును చెప్పవలెనని వచ్చును.
జమానులెవరును యిట్టి అనవసర నిర్బంధచర్యలకు గడంగి
ప్రత్యేగవ్యక్తుల హక్కులకు హానికలిగించకుండను, వారియజ
మానులు వారిని సమర్థించకుండను మీరు ఉత్తరపు జేయవలెనని
కోరెదను.

వైదా వెంకటనారాయణగారికి దీనిసంతకు జమాదారే కార
కుడని తెలియగలదు.

నేను నూచించినకాలములోపుగ జండాకొయ్యయు,
తుమాపణ పత్రము రాకున్నచో నేని విషయమును, న్యాయవా
దులకొప్పించి చర్యదీసిగొందును. మీరా చిక్కులేకుండ చూచె
దని నమ్ముచున్నాను.

ఇట్లు, తమ విధేయుడు.

(సం) వైదా వెంకటనారాయణ,
జమీందారు.

సానిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము

శుక్రవారము 15వ తేదీ సాయం. 7-0 గం.

శనివారము 16వ తేదీ సాయం. 7-0 గం.

లవకుశనాటకము తేదీ మార్చబడుట :—

హిందూమోస్తాము ప్రాతినిధ్యార్థుల సంఘమువారు రాజ్
పు 16వ తేదీని లవకుశ నాటకమును ప్రదర్శింతురని ప్రకటిం
పబడెను. కాని యీనాటకము అనివార్యముగ కారణములవల
న శనివారము 16వ తేదీని జరుగదనియు రాజ్పు 18వ తేదీ
సోమవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు హిందూమోస్తాము
హాలునందు ప్రదర్శింపబడుననియు కార్యదర్శి తెలుపుచున్నాడు.

రాకపోకలు:—గౌ. పి. జె. జి. క్యాంబెలుగారు

ఉదకమండలమునుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.
వీరు నేటిరాత్రి బహుపురమునకు వెళ్లి ఉత్తరజిల్లాలందు పర్య
టనము సలిపి రాజ్పు 29వ తేదీని మరల మద్రాసుకు వచ్చె
దరు. వీరు చెన్నపురియందు 31వ తేదీ నరమది తదనంతరము
ఉదకమండలమునకు వెళ్లెదరు.

మేజరు మోనీగారు బెంగళూరునుండియు రా. సా. సా.
యం. కున్స్ నాయకుగారు పల్నెరుకోస్తానుండి నేటిఉదయమున
చెన్నపురికి వచ్చిరి

డా. యం. రామరావుగారు నిన్నరాత్రి మంగళూరు
కును యన్. పాచ్. నైటరుగారు కోయంబత్తూరుకును శ్రో. బి.
వి. సి. యన్. గా. ఉదకమండలమునకును రా. బి. సి.
యన్. రత్న సభాపతి మొదలి నూరుగారు కోయంబత్తూరుకును
ది. బి. యం. రామరావుగారు ఏలూరుకును ఇ. పాచ్.
యం. బురుగారు కడపకును వెళ్లిరి.

చెన్నపురి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ పీకేటింగునిరోధము

గవర్నరుగారికి వేటలో కొద్ది దెబ్బతగిలినందున

నక్ మహమ్మదుస్సానుగా రధ్యత వహించుట

ఉదకమండలము, ఆగస్టు 14:—నిన్ను చెన్నపురి
గవర్నరుగారు వేటాడుటలో కొద్దిగా దెబ్బతగిలినందున వారు
ఎక్కిళ్ళుటిపు కాన్సిస్టబుల్ అధ్యక్షత వహింపబాలక పోయి
నందున నక్ మహమ్మదు ఉస్మానుగా రధ్యతవహించిరి గవ
ర్నరుగారికి స్వంతతలుగుచున్న దని తెలిసినది. మదరాసు
ప్రెసిడెన్సీలోని ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని గూర్చి పథలో చర్చ
జరిగినది. ముఖ్యముగా సారాధికారులపై పీకేటింగు చేయు
ట అందులన కలుగుచున్న యిబ్బందులు మున్నగువిషయము
లు చర్చింపబడెను. ఈ అల్లరుల నడచివేయుటకు మండలాధి
కారులు నిర్ధారణగా నెట్టి నూచనలను చేయవలెనని అట్టి
నూచనలను చేయవలెనని జిల్లాకలెక్టరులను సభ గారు కోరి రని
తెలియుచున్నది. (స్వ. వి.)

హత్య నేరారోపణము

ఆంగ్ల స్కూలుకు నకు యాజ్ఞాపకపాఠశాలవారము

మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సెషన్సులో నేను న్యాయమూర్తి
రీతిగారు ప్రెసిడెన్ట్ బ్రిటన్ అను ఆంగ్ల స్కూలుపై లేబడెన
హత్యకేసును విచారించి తీర్పు చెప్పిరి. ప్రాసిక్యూషను డిఫెన్సు
వారులు అయినపిదప న్యాయమూర్తి కేసు విషయమై
జ్యూరి అభిప్రాయమును కోరిరి. జ్యూరి ఏకాభిప్రాయముతో
మద్రాసు నిందితుడని అభిప్రాయ మొసగిరి. పిదప న్యాయ
మూర్తి జ్యూరి అభిప్రాయమును అంగీకరించి, మద్రాసు పసి
తనమున కేరమున కేసెన్ గడు మద్రాసుకి తనబుద్ధి స్వాధీనమందు
లేనివిషయమును గమనించి మద్రాసు యాజ్ఞాపకపాఠశాల
కేసు అనుభవించునని తీర్పుజెప్పిరి.

జైలులో శ్రీమతి మీనాక్షి అమ్మగారి స్థితి

మదరాసు, ఆగస్టు 14:—కొలకొనసంధ్యలో సభ్యులు
గానన్న శ్రీమతి కే. నలైశబ్దులగారు నేను వెల్లూరునుండి
మరలివచ్చిరి. వెల్లూరుజైలులో వైదునకుధిపించుచున్న మీనా
క్షి అమ్మగారిని (నలైశబ్దులగారి భార్య) చూచుటకు
వారచటికి వెళ్లియుండిరి. జైలులో ని కరగతి వైదీలెక్కిన నా
హార మామెకుసరిపడలేదనియు, అందువల్ల ఆమె అశిష్టముచే
బాధపడుచు ప్రస్తుతము ఆసుపత్రిలోనున్నదనియు శ్రీ వెన్
విలేఖరితో ఆయన చెప్పెను. ఆమె ఆరుపాసుల బరువు తగ్గెను.
(శ్రీ వె.)

శ్రీమతి మీరాబాయి స్వేదుకన్యగారు చెన్నపురికివచ్చుట

నేడుదయమున సెంట్రలుస్టేషనులో

స్వాగత మొనగబడుట

మదరాసు, ఆగస్టు 14:—శ్రీమతి మీరాబాయిగారు
కలకత్తామెయిలులో నేను ఉదయమున చెన్నపురికివచ్చిరి. క.
భావ్యంగారును కొంతకుండి కొంగ్రెసువారును మరికొందరు
గుజరాతీస్త్రీలును సెంట్రలుస్టేషనుకువెళ్లి స్వాగతమొసగిరి. గుజ
రాతీస్త్రీలు జాతీయగీతులను పాడుచు మీరాబాయిగారికి
పుష్పలాలనుజేసిరి మీరాబాయిగారు చెన్నపురిలో మూడు
రోజులుండి పిమ్మట తిరుగున వెళ్లెదరు. (ఆ. వె.)

సంభాషణ

మూడవతరగతి బండిలోనే వచ్చుట

మదరాసు, ఆగస్టు 14:—గాంధీసహాయక శిష్యుర
ాలు సబర్బన్ ఆక్సువికాసిరీయు స. శ్రీమతి మీరాబాయి
గారు కలకత్తానుండి మూడవతరగతి రైలుబండిలోనే చెన్నపు
రికి వచ్చిరి. ఆమె రైలుదిగినానే “మహాత్మాజయి, మీరాబా
యికి జయి” అనుధ్వజులుచెలగినవి. క. భావ్యంగ, ఆర్. చిన్న
స్వామి, జి. వి. కృపానిధి గార్లుగల మరె పెక్కుమందియును
స్టేషనుకు వచ్చిరి.

“దేశమునందంతటను ముఖ్యముగా నగరములలోను ఖా
ది ఉద్యమము విస్తరించుచున్నదే నేటిపుడు దేశసంచారమున
రించుచున్నాను. ఇప్పుడు ఎల్ల వారును చాల ఉత్సాహముతో
నూలుబొటకుచున్నారు. ఆంగ్లేయుల పరిపాలననునందు విక్రీ
ముఖ్యమైనది వారిబట్టలవ్యాపారమే. వారిబట్టలను మనదేశమున
విక్రయింపబడకుండ జేయుచు మనకు కావలసిన బట్టలన్నీటిని
మనమే తయారుచేసికొన గలిగినచో ఆంగ్లేయులు అతి
శీఘ్రముగానే యిబ్బందు పడతారనియు, నీయబట్టల నన్నిటిని
పూర్తిగా బహిష్కరించవలెను. దేశమునందు ఖిచ్చుబట్టలను
విస్తారముగా తయారు చేయుచుండవలెను. ప్రజలు దీక్షలుని
నచో ఈపనులను చేయుటలో నెట్టికష్టమును లేదు వెనుక
అమెరికానూ న్యాయత్యమును బహుముఖింపుచున్నాడు,
నీయబట్టల విషయమున నేగట్టి దీక్షను బూనిరి.
లండును వార్ల మెంటు (కానున్న) ఉపసంఘమువారు 1789లో బెంజము ప్రాక్టిను గారిని
ప్రశ్నించినపు డాండు తెలివక విషయములను గమనింపుడు.
ప్రశ్న—ఇదివరకు అమెరికావా రేవిషయమున విక్రీ
గర్వపడుచుండిరి?

ప్రాక్టినుగారు—గ్రేటుబ్రిటనునుండి అమెరికాకు వచ్చె
డు రకరకముల వస్త్రములను కొని ధరించుటలోనె.

ప్ర—ఇప్పుడు అమెరికావా రేవిషయమున గర్వపడు
చున్నార?

ప్రాం—తాము స్వయముగా బట్టలను తయారుచేయ
గలవనవరకును పాతబట్టలను మరలమరల కట్టుటలోనే అని
మీరాబాయిగారు వాచిలేఖరితో తెలిపిరి (శ్రీ వె.)

భీమవరం కల్లుదుకాణముల పాటలు

పోలీసువారి లాఠీప్రయోగము

భీమవరం, ఆగస్టు 18:—భీమవరంలో కల్లుదుకాణముల
పాటలు నేడు జరిగినవి. పాటజరిగిన తాలూకాకేంద్రమునకు వేల
కొలది జనులు సమీకృతము. వారు నాటకమునకు పాట
దాక్షిణ్యము వెళ్లెదగ్గి వ్రాగించిరి. పోలీసువారు వెంటనే వారి
టీర్ల నరెచ్చుచేసి ప్రజలను బాటలతో కొట్టిరి. చాలమందికి
గాయములు తగిలినవి చాలామందిని రోడ్డుపై రెడవుపాటినులు
కాపలాకాయుండిరి. నిద్రాటికంటే పాటలము త్రము ఈయెడు
చాల తగ్గిపోయినది. (శ్రీ వె.)

శాసనసభల ఎన్నికలు

లాహోరు, ఆగస్టు 18:—డాక్టరు నందలాలుగారు
తన అధ్యక్షత్యము నుపసంహరించుకొనుటచే పశ్చిమబెంగాలు
యోజకవర్గపు ప్రతినిధిగ భగత్ కాంపురిగారు భారతీయసభ
లుగ పోటీలేక ఎన్నుకొనబడిరి.

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—సర్ అబ్దుల్ రహీం, పశ్చిమ
సాధనేక, డాక్టరు ముహమ్మద్, సత్యేంద్రగుప్తాచర్య ము
గోపికరాయిగార్లు భారతీయసభకు పోటీలేక ఎన్నుకొ
నబడిరి.

పిల్లూరు, ఆగస్టు 18:—కాన్సులు కామేశ్వరీ 7వ
దేశము నెవ్వెంబరునెల తీవ్ర లేదన ప్రారంభము.

తంజావూరు, ఆగస్టు 13:—తంజావూరు తిరుదిప పల్లి
జిల్లాల నియోజకవర్గము తిరువురు భారతి శాసనసభకు అభ్యర్థి
నించిన రామనాథశెట్టిగారు తన అధ్యక్షత్యము నుపసంహరించు
కొనిరి. (ఆ. వె.)

ఎరవాడచెరసాలలో కాంగ్రెసు నాయకుల సంభాషణలు

మహాత్మాగాంధీ, మోతీలాలు, జవహర్లాలు, వల్లభాయి,
సరోజినీదేవి, సత్రా, జయకరుగార్లు కలసి సంభాషించుట

13 వ తేదిని 5 గంటలసేపు సంభాషించుట. నేడు 14 వ తేది మధ్యాహ్నము
3 గంటలకు మరల సంభాషణలు జరుగునని జయకరుగారు తెలుపుట

పూనా, అగస్టు 13—నేడు ఎరవాడచెరసాలలో మహాత్మాగాంధీ, పండిత మోతీలాలునెహ్రూ, పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూ సర్దార్ వల్లభాయి, పటేలుగార్లు ఆయిదు గంటలసేపు సంభాషించిరి.

నేడు ఉదయమున 11½ గంటలకు సర్ జేజబహదరు సత్రా ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు చెరసాలలోకి వెళ్లిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారినిగూడ తీసుకొనివెళ్లుట

నేడు మధ్యాహ్నము 3½ గంటలకు జయిలనూపరిం టెం డెంటు మేజరు మార్టినుగారు చెరసాలలోనుండి వెలుపలకువచ్చిరి. పూనానుండి సత్రా జయకరుగార్లు యెక్కివచ్చిన మోతీలాలు కారులో మార్టినుగారు స్త్రీల చెరసాలకు వెళ్లిరి.మరికొన్ని నిమిషములకు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు మార్టినుగారును ఆ కారులోనే మరల పుకపుల చెరసాలకడకు వచ్చిరి. సరోజినీదేవిగారు ఊదారంగుచీర కట్టుకొనిరి. జయిలద్యారము కడ నున్న ప్రజలకు పత్రికా వితరణలు చేసిన సరోజినీదేవిగారు ముందమాస పూర్వముగా నందన మొనరించి చెరసాలలోనికి వెళ్లిరి ఆమె గారు పుకపులను నేరుడెను. మరి 20 నిమిషములకు సర్ జేజబహదరుసత్రా ఎం. ఆర్. జయకరుగారు శ్రీమతి సరోజినీదేవి మేజరు మార్టినుగార్లు మరల వెలుపలికి వచ్చిరి. వారందరూ కారులో వెళ్లిరి. రేపుమధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మరల సంభాషణలు జరుగును, అని కారు కడల బోవునపుడు జయకరుగారు రచన నున్న ప్రజలకు వితరణలను తెలిపిరి. పిమ్మట కారు స్త్రీల చెరసాలకడ సరోజినీదేవి గారిని దింపివేసి ఆకారులోనే పూనా వెళ్లిరి.

సత్రా జయకరుగార్లు మాట్లాడునాటితో

సంభాషించుట

నేడు ఉదయమున ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్ల బోవుటకు నుం దొక సారియును నేడు సాయంకాలము ఎరవాడ చెరసాలనుండి వచ్చిన పిమ్మట మరియొక సారియును సర్ జేజబహదరు సత్రా ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు పూనాలో బొంబాయి ప్రభుత్వము హాం మెంబరు సర్ ఎర్రెస్టు మాట్లాడు న గారి బంధువులకు వెళ్లి మాట్లాడునాటితో మాట్లాడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎరవాడ సమావేశము

లండను డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక

మాటలలోనేగాని క్రియలోభేదములేదు

లండను, అగస్టు 13:—“ఎరవాడ చెరసాలలో గాంధీనెహ్రూగార్లు సమావేశమనందు ఫలప్రదముగా రాజనీతి జ్ఞాతను వెల్లడించుటకు గొప్ప అవకాశము గలదు.

“భారతదేశమునకు సంఘీడించిన విషయముల పరిపాలనమనందు భారతీయులకు వీలైనంత అధికముగా స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చుటకే బ్రిటన్ దొరతనమువారును యిండియా దొరతనమువారును గూడ గట్టిప్రయత్న మొనర్చెదరు” అని యిర్విన్ప్రభువు తెలిపెను.

“తగిన కట్టుబాటులతో ఆధినివేశన స్వపరిపాలనము నొసగవలెను” అని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు తెలిపిరి. పిండర్వికిని గల భేద మత్యల్పము. కేవలము మాటలలోనే గాని క్రియలో భేద మేమియును కనబడుటయేలేదు. ఇట్టి అత్యల్పముగ నంశము రాండుటేబిలుసభలో పరస్పర సహకారమునకు నిరోధకరముగా పరిణమించినచో అది గొప్ప అనర్థకమే యగును” అని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక వ్రాసెను.

(రాయటరు)

రాండుటేబిలుసభ

రాజప్రతినిధి ప్రతినిధులపేరులను నిర్దేశించుట

బొంబాయి, అగస్టు 13:—శ్రీ. ప్రెస్సు జర్నలు పాతీటికలు కర స్వామి డెంటు వ్రాసిన విషయములు కాంగ్రెసువారు రాండుటేబిలు సభలో పాల్గొనుటకు సన్నద్ధులైరి. ఆసభకు ఆహ్వానింప బడసిన యితరపక్షముల సరికేర్లను రాజప్రతినిధి యిదివరకే నిర్ణయించెను. ఈసభకు బ్రిటన్ దొరతనమువారికి రాజప్రతినిధి పంపించగానే యీప్రతినిధుల కందరిని వారు ఆహ్వానపత్రాలను పంపెదరు.

రాండుటేబిలు సభకు కల్లువట్టి బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులపేర్లు 10 రోజుల లోపున ప్రకటింపబడునని యిప్పుడు తెలియజేయబడును గాన దీనిని సూక్ష్మ రాజప్రతినిధి సభలో యిదివరకే నిశ్చయించి యుండవలెను.

కాంగ్రెసునాయకులు ఆలోచింపవలసిన

విషయములు

1. భారతదేశ సమస్యను అనుమలముగా పరిష్కరింపవలెనను సదుద్దేశముతోనే రాండుటేబిలు సభను జరపుచున్నారా? 2. అందులకు దేశమున కొంతని నెలకొల్పుటకు కాంగ్రెసు వారు సత్కార్యక్రమములు తాత్కాలికముగా నిలిపివేయవలెనా? 3. అటుల నిలిపివేసినచో రాజకీయ బైటిల నందరిని వదలివేయటం, కఠినకాసనముల నన్నిటిని రద్దుపరచుట, అనవసరముగ నష్టపరుపబడెను. కాంగ్రెసువారికి తగిన నష్టపరిహారము నొసగుట విధేయతలలోని సాత్త్వము మరల నొసగుట, హక్కులను మరల నొసగుట, నిరంకుశత్వము లావలసిన అక్రమములను గొల్పి విచారించేటట్లు చేయుట వగులకు దొరతనమువారు చేసెదరా? 4. ఏమరతులమీద కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రాండుటేబిలు సభకు వెళ్లదగినా? అను ప్రశ్నలను కాంగ్రెసు నాయకులు ఆలోచింపవలసి యున్నది.

కాంతిని నెలకొల్పుట

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రాండుటేబిలుసభకు ముఖ్యముగా వెళ్ల వలెనను నిర్ణయమేమియులేదు. దేశమున కొంతని కలిగించుటకు కాంగ్రెసువారు సత్కార్యక్రమములు నిరమించుటయే దొరతనమువారు రాజకీయబైటిల నందరిని నిడుటల చేయుటయను మాత్రమే ముఖ్యమనవలసింది. దొరతనము వారును యితరపక్షములవారును గూడ చాలించుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయము

“సత్కార్యక్రమమును నిరమించుటయను రాజకీయబైటిలను వదలుటయనుగూడ జరగునెడల కాంగ్రెసుప్రతినిధులు రాండుటేబిలుసభకు వెళ్లుటగూడ ముఖ్యతను మే యగును. లేనిచో దేశీయులు ఆమెడింపవలెని మరతులు రాండుటేబిలు సభలో విధింపబడుట కవకాశము కలదు. భద్రములతో (నేపుగార్లు) గూడిన ఆధినివేశ స్వపరిపాలన మనుటతో తీరలేను. అభద్రములతో యెట్టిమరతులైనను గూడ చేర్చుట కవకాశముకలదు. కావున కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు విధిగా రాండుటేబిలు సభకు వెళ్లుట మాత్రమేగాక అందరూ ఆమెడింపవలసిన స్వపరిపాలనావిధానమును గూడ కాంగ్రెసు వారి నిర్దేశన ప్రకటించును” అని కాంగ్రెసు పక్షమువారి అభిప్రాయమగుచున్నది.

ఎరవాడ ఆలోచనలఫలితము

ఎరవాడ చెరసాలలో జరుగుచున్న ఆలోచనల ఫలితము 15 రోజులలో తెలిపావును. ఇట్లు దీని ఆరునెలల వరకును జరుగదగిన రాజకీయవిధాన మంతయు ఆలోచనల ఫలితముపైనే ఆధారపడియుండెను. ఈ ఆలోచనలవలన అనుమల ఫలితము కలిగిననే బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధుల నిర్ణయము రాజకీయపక్షములను బట్టి జరుగను, లేనిచో సంఘములను నుత్తములను బట్టియే ప్రతినిధుల నిర్ణయము జరగగలదు.

(శ్రీ. ప్రె.)

నిన్ను కు వచ్చినవార్తలు

సిమ్లా, అగస్టు 13:—12 వ తేది రాత్రివరకు ఆఫ్ఘిడిల దాడికి సంబంధించిన ఈక్రింది వివరములు సిమ్లాకు పంపబడినది.

పిషావరుజిల్లాలో 1200 మంది ఖిలాఫతువాదులు కాజులీలో 8000 మంది ఖిలాఫతువాదులు యున్నారు. ప్రజలు ఆఫ్ఘిడిలకు సానుభూతిమావులు కన్పించుచున్నారు. మహాపండు, మాలపండు జాతులలో ఎట్టి సంఘటనలు కనబడుటలేదు. 12 వ తేదిని పోలీసువారు నైనికలు అచ్చటప్పుట ఆఫ్ఘిడిలను చదివించి తగుదగిట్టి. వారు విమానములకడ ఆఫ్ఘిడిలపై దాడులు చేయుచున్నారు. 12 వ తేదిన పరచివారనంగలి స్త్రీలు బిడ్డలు వాయువిమానములపై ఇతరనగరములకు పంపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

పిషావరు పరిస్థితులు

ఆఫ్ఘిడిల దాడి

లాహోరు, అగస్టు 12:—పిషావరునందలి పరిస్థితులు తీవ్రముగ నున్నవి. త్వరతో ఉద్ధయనేరకు పోరాటము జరుగునను నూపనలు కనుపడుచున్నవి. పిషావరుకు వార్తలు సమముగ పోవుటలేదు. నోవ్వేదబద్ధ సేనలు చేర్చబడుచున్నవి. లాహోరునుండి మరికొంతైన ఫిరంగిబండ్లు అదివారమునాడు పిషావరుకు పంపబడెనని సిగిలుమిలిటరీ గజెటుపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

పిషావరు, అగస్టు 13:—పిషావరునుండి 7 మంది స్త్రీలు ఇరువురు బిడ్డలతో హామీలకు వాయువిమానములమీద తీసికొని రాబడిరి. నేటిదినము తపాలు వార్తాపత్రికలు పిషావరులో బిడ్డలుదాచేయబడెను. నోవ్వేదబద్ధ సేనలు పిషావరుకు బండ్లుపోవుచున్నవి. పిషావరు నగరము వెలుపలనున్న తోటలు అపాయకరముగ ప్రదేశములనియు వాటిలోని కెవ్వరు పోహడదనియు ప్రభుత్వమువాడు ప్రకటించిరి. పిషావరు దక్షిణమున కనుమలలోనున్న ఆఫ్ఘిడిలపై నేటిదినము వాయువిమానదళమువారు దాడులుచేసిరి. ఆఫ్ఘిడిలు తెగగొట్టిన తంబితీగలు, పెలిఫోను తీగలు రిపేరుచేయబడెను. తురంగశేను హజీబుమారుడు రూలకు మైహాసగారు పిషావరుపై దండువెడలుటకు నేనలను చేర్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పిషావరుకు మహాపండులు ఆఫ్ఘిడిలతో చేరకూడదని నాదరుషాగారు కఠినముగ ఉత్తరువులను ప్రకటించి యున్నారు.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిశేషం)

గుంటూరు, అగస్టు 13:—ఇటీవల 148. వి.పి. సి. 74 నాన్లుకట్టక్రింద అరెస్టు కాబడి జామీనుమీద వసతికేటించిన అఖిలభారత చిరకాసంఘపు ఉత్పత్తిశాఖకు మేనేజరు యన శ్రీ శిష్టా వెంకటకృష్ణయ్య, కారదానికేతనములో ఉపాధ్యాయులుగా నున్న శ్రీయంతులు ఓగిరాల రామదీక్షితులు మున్నవ వెంకటస్వయ్యగార్లను గుంటూరు సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు 15 వ తేదిని విచారించెదరు.

గడచిన నెల 29 వ తేదిని కాలేజీ పికెటింగునందర్భమున అరెస్టు అయిన బి. ఏ. నీనురు లరగతి విద్యార్థి శ్రీ శిష్టా వెంకటేశ్వరసింహగారిమీద పోలీసువారు క్రిమినలులా సరళాచట్రము 17 (1) క్లెక్ నెల క్రింద ప్రపథమున కేసుపెట్టి జామీనును కోరినను ఇన్స్పెక్టర్ 17 (2) వి క్లెక్ ను ఉపసంహరించుకొని వారిని జామీనుమీద నిన్న సాయంత్రం విదలివేసిరి. కేసు 20 వ తేదిని సబుమేజిస్ట్రేటుగారివద్ద విచారించబడును.

టవున్ హైస్కూలుపరిస్థితులు

పండిత మధుసూదన ములస్వామి, వల్లభాయిపటేలు మున్నగు కాంగ్రెసు నాయకులను బొంబాయిలో అరెస్టు చేసినందులకు తమ ఆసన్నుతిని తెలియబరచుచు పాకశాలనుండి వెడలిపోయిన 180 మంది విద్యార్థులను మాడు రూపాయలు చొప్పున అపరాధము గడచినకుక్రవారములోగా చెల్లించవలసిన దని హెచ్చార్పరుగారు ఉత్తరువు చేసినను ఇంతవరకును కొలదిమందిమాత్రమే అపరాధమును చెల్లించిరి. మిగతావారు చెల్లించకపోయినను పోయినవారము మాదిరి గాగండా ఈవారమునుంచి వారిని తమతమ తరగతులలో కూర్చుండనిచ్చుచున్నారు. విద్యార్థుల తండ్రులు కొందరు వెనుకటివలెనే పోలీసువారు లాటిడబ్బులు కొట్టెదరేమా అని భయపడి తామే తమబాలురను బడికి పోనిద్దని నివాంబితి మనియా, తండ్రుల యజ్ఞానసారము బడికిరాని విద్యార్థులనుకూడా దండించటం అన్యాయమనియు సదరు అపరాధులను తొలగించవలెననియు హెచ్చార్పరుగారికి విన్నవించిరి. కాని హెచ్చార్పరుగారు తామేమీ చేయజాలమాయన అపరాధమును చెల్లించక తప్పదనియు చెప్పినట్లు రూఢిగా తెలియుచున్నది. కమిటీవారుకూడా ఈ విషయమై ఆలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ప్రజలును పోలీసువారును కొట్టుకొనుట

45 మంది అరెస్టుచేయబడుట

పాట్నూ, అగస్టు 13:—చాంపరాక జిల్లాలోని బఖౌరాలో ఒకరిని పోలీసువారు పన్నుల ఆర్డీ నెన్నుక్రింద అరెస్టుచేసిరి. ఆ అరెస్టుయిన యతడు ఒకపోలీసు కానిస్టేబిలు స్వాధీనములోనుండగా కొందరప్రజలతో పోలీసు స్వాధీనమునుండి బయటపడెయినని ప్రయత్నించిరి. తప్పించివైదిరి. అట్లు ఆస్పించినచోని అరెస్టుచేయుటకై పోలీసువారు వెచ్చిరి. ఇంట్లో నోకకెడ్ల గుంపువచ్చి పోలీసువారువైబడెను. చాలమందికి గాయములు లగిలినవి. తుదకెట్లో పోలీసువారు వారిని తరిమివైదిరి. ఇప్పుటికి సంపర్కమున 45 మంది అరెస్టుయియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

తిరుపతి
(స్వకీయవిలేజిరి)

రాజకీయ వైదికమాన్యులు

6-8-1980 తేదీ ఉదయం 85 గురు "సి" తరగతి రాజ
కీమత్త దీలనున్న 8-8-1980 తేదీ ఉదయం 50 గురు (సి)
తరగతి రాజకీమత్త దీలనున్న 9-8-1980 తేదీ ఉదయం
50 గురు నిన్నీ వెల్లూరు జైలునుండి బహారేజైలుకువస్తు, తిరుప
తిమీరుగ తీసుకొనివెళ్లెరి. వీరందరును ముఖముగా యుంటు
న్నారు. వీరితో ప్రజల సెవ్వసినాని పోలీసువారు మాట్లాడి
నివ్వలేదు.

చంద్రగిరిలో ఇంద్రుణ్ణులు

గడచిన శుక్రవారం పగలు 11 ఘంటలప్పుడు చంద్రగిరిలో ఒక స్త్రీ తనయింటిలో వంట చేయుచుండగా నిప్పు ఎట్లనో అంటుకొనినందువలన 114 గృహములు పరశురామస్మితి అయిపోయినవి. గాలి అధికముగా వీచుచుండుటవలన అనేక ఇండ్లు అంటుకొనిపోయినవి. పగలు అగుటచే పశువులు వగైరాలు మాత్రం, మందబజారులో వుండినవి, ప్రజలు ప్రాణమునకు ఏమాత్రం హానికలగలేదు. సుమారు 25000-0-0 రూపాయలు నష్టము అయినవని అంచనావేయబడినది. సామాన్యప్రజలు చాల కష్టపడుచున్నారు. చంద్రగిరి సమకలెక్టరుగారు నూరురూపాయలు తక్షణం బీదలకుగాను యిచ్చి సహాయపడిరి.

జిల్లా జడ్జి గౌరవ

చిత్తూరు జిల్లా జడ్జిగారు 16-8-1980 తేదీన ఇప్పటి మనసబుగార్లకు తెనిఫ్ చేయబడిన వచ్చేదరు ఆఫ్ఫీస్ జేవక్కు గం స్క్రీము నగుసరించి ప్రకృత అమలులోనుండు, రూపుని లను సవరించు విషయమై ఇప్పటి విచారణ సలిపెదనని తెలియజేస్తున్నది

చర్ఖా నర్శుము

తిరుపతిలో యుండు చరణాసంఘశాఖలో, ఏనులు, పలు
11 ఒక నెలరోజులపడు ముందువరకు ఒక్క అజాపంతున అమ్మ
 చుండి. ఇప్పుడు పలు అర్థజాపంతున అమ్మచుంటున్నారు.
 డిపోలో నుంచి ఏనులమాత్రం లేకయుంటున్నవి. ఖద్దరుమాత్రం
 విరివిగా యుంటున్నది. పాతసరకు అంతయు క్రయము అయి
 పోయినది. ఆంధ్రదేశపు ఖద్దరు వెల సరసముగా యుండినను,
 యిచ్చటి డిపోవారు తమకు తోచినవీరిని వెలుల నిర్ణయించి
 విక్రయించుచుంటున్నారని ప్రజలలో కలవరము అధికముగా
 యుంటున్నది. ఆంధ్రశాఖ కార్యదర్శిగారు ఈవిషయమై శ్రద్ధ
 తీసుకొని తక్కువరేట్లు అమ్ములాగు చేసిన ప్రజలకు మేలు
 కలగచేసినవారగుదురు. ప్రస్తుతం అన్నిరకముల ఖద్దరున్న
 సాకులో యుంటున్నవి.

బళ్ళారివా రులు

(సర్వోపవిలేఖరి)

అగస్త్య 11:—ఈ డోరిలో, కల్లు అంగళ్ల వద్ద పికటింగు 9-8-20 వ ఛేదీని ప్రారంభమైనది. పికటింగు కాంతముగా జరుగుచున్నది. నిన్నటి దినము పికటింగు జరుగుచుండగా నలుగురు సహజిష్టపెద్దలు, కొంతమంది కాన్స్టేబుల్స్ (రక్షక భటులు), వచ్చినారు. ఇజారాదాద్లు కూడ వచ్చియుండినారు. కొంతసేపటికి, పికటింగు చేయుచున్నవారిమీద కల్లువేయ బడినది. నలుగురిమీద కల్లువేయబడినది. అందరిలో పికటింగు చేయు స్వయంసేవకుల నాయకుడగు వి. యం. గిరిగారి మీద వేసినారు. కెల్లప్ప అను లింగాయత స్వయంసేవకునిమీద కల్లు చెండుకూర్చి వేసినారు సాంబశాస్త్రి అను స్వయంసేవ కుని కొటినారు. పికటింగు కాంతముగా జరుగుచున్నది.

సత్యవత్సపాఖ్యానము

గ్రంథకర్త:—మల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు,
అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము.
అచ్చుతకల్పనములతో నిండియున్నది. రు. 1-0-0

సంగీత శమంతకమణి 0-8-0

ఆత్మజిజ్ఞాసాసంఘము

గ్రంథకర్త:—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు.
 శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితినిచూర్చి
 చెప్పినది 0-8-0

ఆంధ్ర ప్రతికాకార్యాలయము,
నెం. 6, 7 తంబు సెట్టివీధి, ముదాసు.

స్వామీశ్వరయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రం చూచి చావణి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయస్థానం పండిత మోక్షానందాచార్యులు, పండిత బహులాచార్యులు, దోభక్త సంకటప్రయ్య, శుభావేంద్రాచార్యులు, శుభాభిషేకాచార్యులు, పైదలగు శాస్త్రవిద్వాంసులు సలహానుగుణించి యధిపతిని నియోగింపింపినారు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య టేక్, బాబా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, కడిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, నుభావ్ చంద్రబోస్, దేశభక్త పెంటటప్పయ్య మున్నగు శివ గురు స్వాతంత్ర్యయోధులవలన నూలు తివర్తములలో బహురమ్యముగ వివిధ సైనిక చిహ్నింపబడినవి.

ఖరీదు 0-6 0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానిక సంస్థలు, జాతీయ పాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) సరఫరామైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆధిపత్యమునం దన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేకైక్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగా కొనుచారికిని మంచికమిషను ఇవ్వబడును.

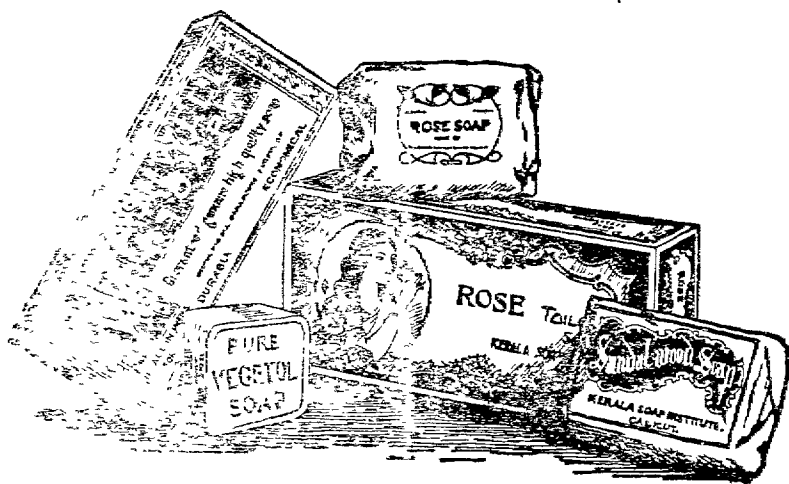
వివరములకు:—

**THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,
GUZDER PARK, BO**

చేరళ నబ్బలు

మురికిని పోగొట్టి ఆరోగ్యమును, సంతోషము నివ్వగలవు.

గుణము—అసమానమైనది. పెల—మిక్కిలి స్వల్పము. స్వచ్ఛతకు పూచీ ఇవ్వబడును.

કેરળ સ્ટેટ ઇન્સ્ટિટ્યુટ, કલ્લિકોટ.

(మద్రాసు గవర్నరుగారికి న బృ.ల. తయారుచేసి యిచ్చువారు)

తెలస్సిత విరేచనములు

డాక్టరు కస్తూరి నారాయణమూర్తిగారి

యుపన్యాసము

చెన్నపురి, ఆగష్టు 18:—నిన్న సాయంకాలము మద్రాసు మెడికలు కాలేజీ, తైలరీ హాలులో డాక్టరు|| క. నారాయణ మూర్తిగారు (Research Fellow in Medicine, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము) బ్రిటిష్ మెడికల్ సోసైటీయవల (బ్రిటిష్ హిందూ బోర్డు) యజమాన్యము క్రింద 'Sprue, its etiology & symptoms' (తెల్ల నీళ్ల వికారములు, వాటికి కారణములు, చిహ్నములు) గురించి ఉపన్యాసము నిచ్చిరి. తె. క. మాల్ కామెస్ ప్ ఆధిపత్యము వహించిరి. డాక్టరు నారాయణ మూర్తిగారు, ఆజ్ఞుతో బాధపడుచున్న మనుష్యుల యొక్కయు వారియందు కనబడిన పురుషులయొక్కయు చిక్కులను భూతాత్మములక్రింద ప్రదర్శించిరి. చాలమంది ముఖ్యమైన డాక్టరులు ఈ సమావేశమునకువచ్చి ప్రదర్శించినవి చూచి చాల ఆనందించిరి. అందులో ముఖ్యమైనవారు కల్నల్ సిగ్నరురు, కల్నల్ కింగు డాక్టరును బాహురావుగారు. ఉపన్యాసముల ఈ జబ్బుగల అనేక కారణముల నుడువును, మొదలునీ, ఆజ్ఞుగణములు తెలిసికొనిన, చికిత్స వెంటనే చేయబడిన రోగము తప్పక కుదురునని చెప్పిరి. తరువాత కొంతమంది డాక్టరులు వారి ఆనుభవముక్రిందవచ్చిన, రోగులు, వారియందు కనబడిన గుణములు, ఎట్లు పరిశోధనచేసిన బాగుండునని చెప్పిరి. అధ్యక్షుడు డాక్టరు నారాయణమూర్తిగారి ఉపన్యాసము కొంత ఉత్తేజములు ఇచ్చినవని, వాటిని ఇంకను పరిశోధనచేసిన

చాలమంది అనారోగ్యముతో బాధపడినవారు, బాగుపడుదురని చెప్పుదురు, వారికి అభినందనములు చెప్పినతరువాత, సమాజేశము ముగిసెను. Col. Skinner గారు, (కార్యదర్శి) మరి ఒక ఉపన్యాసము తెల్లనీళ్ల విశేషములజబ్బు, ఇతర జబ్బుల నుండి, ఎట్లుపోల్చుకొనుట చాటి చికిత్స ఎట్లుచేయుట గురించి ఇవ్వవలసి డాక్టరు వారాయుగూర్తిగారిని కోరిరి, అంతట సమాజేశము ముగిసెను.

హిందూస్థాన్ టైమ్స్ పత్రిక

ఇదివరకు చెల్లించిన జామీను స్వాధీనపరచుకొని
పథుతలమువారు కొత్త ధరావతును కోరుట

దీప్తి, ఆం 18—ప్రెస్ ఆర్డినేన్సు ప్రకారము వివిధరీతి
 హిందూ ప్రెస్ పత్రిక చెల్లించిన కరెసరు ప్రభుత్వము
 వారు స్వాగతపరిచి తేజానిరని తెలియ చేయు ఏకకమిష
 నగుగాని పత్రిక ప్రకాశకులకు స్థిరముకాదు. డి. కర్మగారికి
 నోటీసు పంపిరి. నోటీసుతో బాటు ఒక యంత్రము కూడ
 కలదు. ప్రెస్ ఆర్డినేన్సు (2) సెక్షను ననుసరించి యిటును పత్రి
 కచారు మరల 1) రోజులలోపుగా గ్రాత్త భరావతు చెల్లించి
 చలసి యుండును. అట్లు చెల్లించకపోయినచో 1867 సం
 వాటి నిజాబ్దము 4, 5 సెక్షన్ ననుసరిం
 చి చేయబడిన ఒక రేషన్ రద్దుపరిచెను అని యగు కలగు.

తమ తనకంటే గౌరవమును ప్రభుత్వమున వ్యర్థము
 పరచుకొనవలెననియును అంతయును తమ తనకంటే వ్యర్థము
 తమ తెలివైనది తెలియుచున్నది. గౌరవము వ్యర్థమునకును
 కొనుటకు ముందు కొనుటకంటే వ్యర్థమునకు ప్రభుత్వమున
 తెలియుచున్నది యును. అందుచేత తెలియుచున్నది. (ఆ. 10)

(ఆంధ్రవత్రిక ప్రత్యేకం)

ఇల్లు

పోలీసు కాకస్తేబిలి:—నువ్వుండే ఇల్లు రోడ్డుకు అవతలనైపో?
ఒకడు:—లేదండీ, ఇంట్లోనే కే.
కాకస్తేబిలి:—అయితే, రాత్రిపూట రోడ్డుదాటి పోతున్నావేమి?
ఒకడు:—నేను యింటికి వెళ్ళు నడిచిపోతానండీ.

పని

కెడ్రుమి:—బిచ్చమెత్తడం మెండుకు? పనిచెయ్యడం మే, నిజమైనదామి.
బిచ్చగాడు:— నానాకుం కొసం నేను తీవించడం లేదండీ.

గుర్తు

ఎల్లయ్య:—నన్ను గుర్తించనే లేదా?
పుల్లయ్య:—గుర్తు పట్టలేదు.
ఎల్లయ్య:—అయితే మానెగానీ, నా కియ్యవలసిన బాకీ ఎప్పుడిస్తావు?
పుల్లయ్య:—బాకీకూడ నాకు గుర్తులేదు.

జబ్బు

డాక్టరు:—పండులవారు ఎక్కడ వున్నార?
నాకర:—అయ్యో, జబ్బుగా ఉన్నది. మాట్లాడలేను, అని పంతులుగారు మీతో చెప్పుకున్నారండీ.

ఉపన్యాసం

ఉపన్యాసకుడు:—నా ఉపన్యాసానికి దబ్బు చాలా వచ్చింది. నాపునన్యాసం విడిచిపెట్టింది సంతోషించారన్నమాట.
సభికుడు:—ఒక ఉద్దేశానికి పదిరూపాయలిచ్చారండీ. అందరికన్న అయినే ఎక్కువ ఇచ్చాడు. అయినకు చెప్పుడు. ఏమీ వినిపడ లేదన్నాడు.

అనాధకరణాలయము

అనాధకరణాలయానికి సహాయంచెయ్యమని, నూపరిం పెండెంటు వన్నుపం పంపెను.
ఎల్లయ్య:—జిల్లదండ్రులు లేని ఇద్దరు బాలరను కరణాలయానికి పంపెను.

ఆశ

భర్తకు జబ్బుగా ఉండెను.
భార్య:—డాక్టరుగారు ఆశ ఏమిలేదా?
డాక్టరు:—ఏం ఆశ పడుతున్నా వేమిటి?

మైము

ప్రయాణికుడు:—ఫలహారం చేసిరావాలె. మైము ఉంచాడండీ?
గార్డు:—వు:ది.
ప్రయాణికుడు:—అయితే, నేను ఎచ్చేదాకా, రయిలు కదలదని, మీరు పూచీ కడదాకా?
గార్డు:—అట్లాగేపడతాగానీ, నాకు ఫలహారం నీతో కూడా తెట్టించు.

ఆత్మహత్య

ఎల్లయ్య:—ఎలాంటిమితిలో తుండెను.
ఎల్లయ్య:—ఆత్మహత్య, నాతోనీవు గంటకేపు మట్లాడు, ఏమిట నియంతుం చెప్పింట్టుచెయ్యి
కొంత:—కేపు ఎల్లయ్య నుట్టానెం తరువాత, ఇద్దరు స్నేహితులీ మిడిపోయిరి.

గడియారం

ఎల్లయ్య:—నీగడియారం మైము ఎంత యిందో చెప్పుతుందా?
మల్లయ్య:—చెప్పదు. నేనేగడియారం చూడాలి.

పోవడం

ఒకడు:—నాగడియారం నడిచో పడ్డది. చూడరోజులయినా యింకాపోతునే ఉన్నది.
ఇంకోడు:—ముందురోజుల పట్టాపోతుంది? ఆబద్ధం.
ఒకడు:—గడియారం కాదు పోతున్నది.
ఇంకోడు:—మరియేమిటి?
ఒకడు:—నది.

డబ్బు

ఎల్లయ్య:—నాపిల్లవాడు కాలేజీలో చదువుకుంటూ కూడా మైపుకొట్టి డబ్బు సంపాదిస్తాడు.
పుల్లయ్య:—నాపిల్లవాడు డబ్బుకోసం మైపుగ్రాములు పండిస్తుంటాడు.

జూదం

ఒకడు:—జూదం చాలా అపాయకమయింది. ఒకరోజు డబ్బు గెలిస్తారు. ఇంకోరోజు డబ్బుంకాపోతుంది.
ఇంకోడు:—అయితే, రోజుకొకటి రోజు, జూదం ఆడితేగరి.

జయం

తండ్రి:—నర్తకులకు జయంగలగాలెనంటే రెండే మార్గాలున్నాయి
కొడుకు:—అవిఏమిటి?
తండ్రి:—మర్యాద, తెలివి.
కొడుకు:—మర్యాద అంటే ఏమిటి?
తండ్రి:—మర్యాద అంటే, మాటయిచ్చిన తర్వాత దానిని తెలివడం.
కొడుకు:—తెలివంటే?
తండ్రి:—తెలివంటే ఎన్నటికీ మాటఇయ్యకపోవడం.

వ్యవసాయం

రయిగు:—వ్యవసాయం ముగిసిరినీ నేను చూడవచ్చునా?
నాకర:—ఏంపని?
రయిగు:—నా బొన్నకంకికి పుకనగట్టింది. ఏం చెప్పుతరో చూద్దామని.

మందు

తండ్రి:—మందు తాగినందుకు నేనయిచ్చిన ఆకా ఏం చేశావు?
బాలుడు:—ఆర్థికావెట్టి సిప్పరమెంటు బిళ్లలు కొన్నాను. ఇంకో ఆర్థికావ, నాకు బదులుగా మందుతాగిన కమ్మడికి యిచ్చాను.

లాగు

ఒకడు:—నాగు ఇష్టమైనందుకు ఏం పుచ్చుకుంటావు?
చాకలి:—పోవాలి!
ఒకడు:—అయితే వేడ పుచ్చుకొని, ఒక కాలమాత్రం ఇష్టమయ్యి, నేను ఒక పక్కగా ఫోటో తీయించుకుంటాను.

విశ్రాంతి

స్నేహితుడు:—డాక్టరు ఏమనిచెప్పాడు?
ఒకడు:—నెలరోజులు పనిలోనుంచి విశ్రాంతి తీసుకోమన్నాడు.
స్నేహితుడు:—నీకు విశ్రాంతి ఎందుకు?
ఒకడు:—నేను ఆమాట చెప్పాను పనిలేకనే యీ జబ్బు నచ్చిందన్నాను.

ఉరు

ఒకడు:—మీ ముఖాలనుబట్టి మీది ఏవూలో చెప్పగలను.
ఇంకోడు:—చెప్పు చూతాం?
ఒకడు:—నీది చెన్నపట్టణమేనా?
ఇంకోడు:—అవును?
ఒకడు:—నీది బడరుగాదా?
ఇంకోడు:—అవును.
ఒకడు:—నీది మదనపల్లి ఆకురంటాను.
ఇంకోడు:—కాదియ్యో, నాకు కొన్నాళ్లబట్టి జబ్బుగా ఉంది. అందుచేత మదనపల్లి ఆకుకొన్నావు కాబోలు.

సాక్ష్యం

స్నేహితు:—తడిక ఆవతల మద్రాసు చేసినపని అంతా చూసానంటావా?
సాక్షి:—అవునండీ.
స్నేహితు:—తడిక ఎంత ఎత్తువుండీ?
సాక్షి:—పదిఅడుగులు.
స్నేహితు:—నువ్వు ఎంత ఎత్తువున్నావు?
సాక్షి:—నేను అయిదడుగులు.

స్నేహితు:—అయితే పదిఅడుగులఎత్తు మీదినుంచి ఎట్లా చూచావు? నువ్వు అబద్ధం ఆడుతున్నావు?
సాక్షి:—లేదండీ. తడికలో చిట్టి ఉన్నదండీ. దాని గుండా చూశాను.

శబ్దం

యజమాని:—ఏమిటాశబ్దం?
నాకర:—మేడమీదనుంచి బుడ్డి తీసుకొస్తూంటే, కింద పడి బద్దలయిందండీ.
యజమాని:—నీకు బుడ్డిలేదా?
నాకర:—బుడ్డివుందండీ, బుడ్డిచెప్పింట్టుగా, చెయ్యి వినలేదండీ.

అస్స

ఎల్లయ్య:—నాసంకిందట మీగడ్డక పదిరూపాయలు అప్పుతీసుకున్నాను గామా?
పుల్లయ్య:—లేదే.
ఎల్లయ్య:—అయ్యో, ఎంత మరుపుపుట్టిందీ? పోనీ, యిప్పుడు పదిరూపాయలు అప్పు ఇస్తారా?

మోటారు

ప్రయాణికుడు:—మీమోటారుబండి ఆగదే?
డ్రైవరు:—శ్రేణులు పనిచెయ్యడంలేదు.
ప్రయాణికుడు:—అయితే ఆగడం ఎట్లా?
డ్రైవరు:—ఏదయినా చెట్టుకుకొట్టుకొనయినా ఆగుతుంది. లేకపోతే, పెట్రోలు ఆఖరయితే నయినా ఆగుతుంది.
ఫోటోలు

ఒక దొంగయొక్క ఆకరకాల ఫోటోలను పంపి, అతనిని అరెస్టుచేయమని, ఒకపూరి పోలీసు అధికారులు ఇంకోపూరి పోలీసువారికి వ్రాసి.
రెండోపూరి పోలీసువారి దగ్గరనుంచి యిట్లా జవాబు వచ్చెను.
“మీరు కోరినప్రకారం అయిదుగురిని అరెస్టుచేసినాము. ఆరవవాడికొరకు వెతుకుతున్నాము.”

పిరికి

ఎల్లయ్యను పిరికివాడని సభికులు చూపించిరి.
ఎల్లయ్య:—పది సంవత్సరాల ఖయిదుకన్నా, అయిదు నిమిషాల పిరికితనమే మంచిది.

ఎండ

స్నేహితుడు:—రోగి ఎండచేతి చచ్చిపోయాడాడు. గుండె ఆగిపోయిందా?
వైద్యుడు:—అదిగదా, ఎండలో గాలిలో తిరిగితే మంచిదని అతిడికి చెప్పాడు. అట్లాగే చేసాడు.
స్నేహితుడు:—అయితే చావు ఎందుకు వచ్చింది?
వైద్యుడు:—ఎడగొట్టి చచ్చిపోయాడాడు.

మేజిస్ట్రేటు

ఎల్లయ్య:—ఏం మనిషివయ్యా? పక్కన రోడ్డుంటే, నా దొడ్డినుంచి వెళ్ళుతానేం?
పుల్లయ్య:—నన్ను మనిషిఅంటావేం? నే నిప్పుడు మని పినిగాను. వెంచిమేజిస్ట్రేటును. బాగ్రత్త. కనిపెట్టిమాట్లాడు.
ఎల్లయ్య:—నువ్వు డబ్బుకోసమా, ప్రేమచేతనా వెళ్ళిచేకొవడం?
పుల్లయ్య:—రెంటికోసం. నాకు డబ్బుమీద ప్రేమవున్నది.

చుట్ట

ఒకడు:—ఆగండి. మ్యూజియంలోకి వెళ్ళితే చుట్టకాల్చుకోనీడరు. కాల్చుకున్న తిరువాతిమాపిస్తాను.
కత్తెగార్లు:—మేము చుట్ట గాల్చుము. ఇప్పుడే తోపతికి వెళ్ళదాం.

కుక్క

ఒకడు:—నాకుక్క చాలా తెలివిగలది.
ఇంకోడు:—ఏం తెలివి?
ఒకడు:—నేను వెళ్ళుతున్నాను. నువ్వు నాతో వస్తావారా అని అడిగితే, వస్తేవస్తుంది, లేకపోతే రారు.
గొడుగు

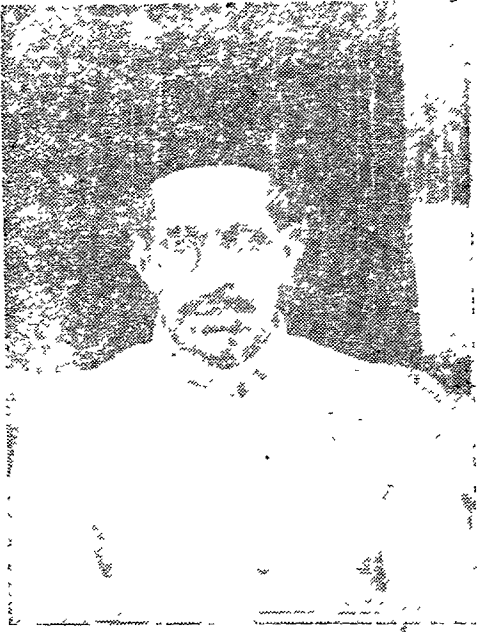
వర్షం వెలసిం తరువాత, ఎల్లయ్య గొడుగు ముయ్యడానికి చెయ్యి పైకెత్తెను.

ఎల్లయ్య:—అయ్యో, గొడుగులేదే, అయితే రయిలులో మరిచిపోయానా నన్నుట.

ఉపన్యాసం

స్నేహితుడు:—నువ్వు యిచ్చిన ఉపన్యాసం ఎట్లా వుందన్నాడు?
ఎల్లయ్య:—సభికులు చాలా సంతోషించారు. ఉపన్యాసం ముగించగానే, ఒకడు ఎచ్చి చాలా మంచిపని చేసావన్నాడు.

భారత శాసనసభకు ప్రతినిధులు

కె. ఉప్పి సాహేబుగారు
మలబారునుండి భారత శాసనసభకు ఎన్నికొనబడిరి.
(పె. ప్రో. బి.)

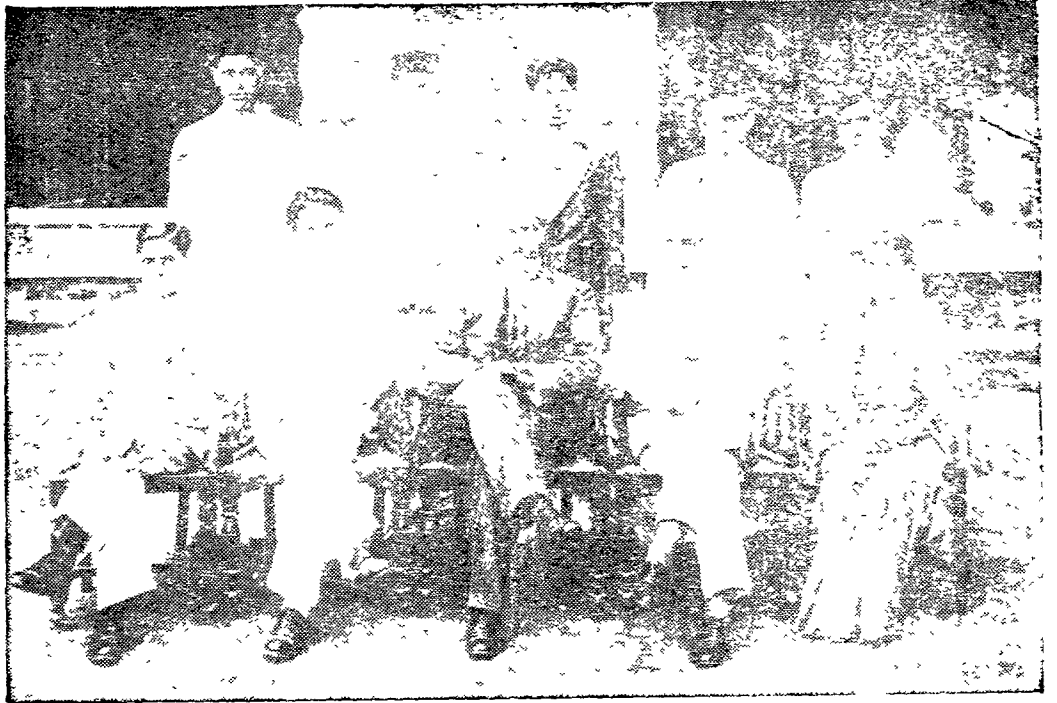

జమాలుమహమ్మదుగారు
దక్షిణాదియూ వాణిజ్య సంఘమునుండి భారత శాసన
సభకు ఎన్నికొనబడిరి.

బి. మహమ్మదు మహమ్మదుగారు
దక్షిణ కన్నడా మిస్ట్రీస్ నియోజకవర్గమునుండి మద
రాసు శాసనసభకు ఎన్నికొనబడిరి

అనలు బంగారు నగలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యూయెలరీ కంపెనీ,
ప్రమాన్యస్యకృరింగు జ్యూయలర్సు అండ్
ప్రైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి యూనియను ప్రారంభోత్సవానమును డి. బి. ఎ. రామస్వామి మొదల్యారు
గారు బసంగిరి. ప్రిన్సిపాలు స్వాధుగారు వారిప్రక్కన కూర్చొనియున్నారు.
(పె. ప్రో. బి.)

నూజివీడు హైయర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల వార్షికోత్సవము. క్రిమతి యస్. తేనువాసను
ఎం. ఎ., ఎల్. టి. గారు అధ్యక్షత వహించియున్నారు.

మెంకటగిరి మహారాజుగారు శ్రీ వెలుగోటి
కృష్ణయ్యచేంద్ర బహదూరువారు
ఉత్తర మధ్య భూస్వాముల సంఘమునుండి మదరాసు
శాసనసభకు ఎన్నికొనబడిరి.

చెన్నై. ఇ. సి. హేయప్పయ్యగారు
మదరాసు వాణిజ్యసంఘమునుండి శాసనసభకు ఎన్ని
కొనబడిరి.

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు ఆమోఘహాషధము
ఎరువు, తెలుపు, పచ్చనెగలకు రామ బాణము
20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును పిచికారీ చేయవలసినపని
తోను ఉధ్యముకూడలేదు. అనేక స్వస్థిశక్తులు పొందియున్నది.
వెల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0 జనుపానతైలము రు. 1-0-0
కేబులూసు ఉచితము
శ్రీపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపాడు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

రోజుపుష్ప లేవ్యము 1533

మొలబడమును హరించుచు శ్రేష్ఠమయినది. కా.
విశేషమును చక్కగా కలిగించును, దుచికరమయినది. పథ్యము
తగు, 16 కులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారీష్ట లేవ్యము 4

దస్త్ర, ఉబ్బనము, కి పము, అల్ల, మొదలగు క్వానకా
దంబంధమును చాల్చుటలగు హరించి సుంద్రము బలము నిచ్చును.
16 కులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. కి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము
పి.సి.పి. అందు శో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ఆయుర్వేద వైద్యసోదరులకు

మూల్యము చూడవలెను

1. ద్రవ్య హాని మనో-వైద్యములను పోషించు ద్రవ్య భాగములు, 1930 వ సం॥ ఆగస్టు 1 వ తేదీనాడు ప్రచురించబడును.
2. ద్రవ్యసహాయముగోరు వైద్యులకు గల గ్రామములలో గాని ఆ గ్రామముల గ్రామములగుగాని ఆంగ్లేయ వైద్యులకు లభించు కలవా?
3. కోరు వైద్యులకు గడచిన 3 సంవత్సరములునుండి వైద్యులకు అయినట్లుగా మొత్తము ఎంత?
4. కోరుదలన గ్రామములను ఎంత?
5. ప్రపంచము వైద్యులకు హానియే పంపును నెల పరకము దిన మొత్తము రోజులలో భాగించిన రెండుపది వచ్చునది (సరాసర హాని) ఎంత?
6. వైద్యుని యోగ్యతలు.

మూల్యములను:—వైద్యులకు సరైన సమాధానములు తమకోరు ద్రవ్యసహాయ దరఖాస్తునందు వివరముగా వ్రాసి, రా. రా. శ్రీ వదరాను లోకబోధకు సెల్లు కలెటరీగారి కేర పంపుకొనవలయును.

వైద్యరాజు, ఆలిఫర్,
అబ్బరాజు నరసింహము,
కెనాటి.

మద్రాసు ఆంధ్ర సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో 95 కార్పొరేటు చేయబడినది.)

తిరుత్తని ఆవని కృత్తికోత్సవము ఆదివారం 17-8-1930

ప్రయాణీకుల సౌకర్యముకొరకు మామూలు రైలు బండ్లు హెచ్చుచేయబడుటయే గాక, యువర మైనయెడల ప్రత్యేక రైలు బండ్లు కొన్నింటిని ఆర్గో-గం తిరుత్తనల మధ్య ఆగస్టు 16, 17 తేదీలు నడుపబడును.

మద్రాసు, ఆర్గో-గంల సభ్య నడుపబడుచున్న నెం. 17, 18 ప్యాసింజరు బండ్లు, క్రింద తెలుపబడిన కాలము లలో తిరుత్తనలకు పోవును:—

17-8-30	17-8-30
నెం. 17 ప్యాసింజరు	నెం. 18 ప్యాసింజరు
గం ౧	గం ౩
మద్రాసులో	తిరుత్తనిలో
బయలుదేరుట సా 5-45	బయలుదేరుట ఉ 7-30
ఆర్గో-గం	ఆర్గో-గం
చేరుట ర 7-30	చేరుట ఉ 7-50
బయలుదేరుట సా 7-40	బయలుదేరుట ఉ 8-0
తిరుత్తని	మద్రాసు
చేరుట సా 8-0	చేరుట ఉ 9-45

మద్రాసు, మరి యితర కొన్ని ప్రేక్షకులనుండి యొగు గ బహు రిటర్న్ టిక్కెట్లు, ప్రైమ్ టేబిల్ నెం 60లో 128 ఫుట్ లో తెలిసిన రీతిగ తిరుత్తనలని మరల వెనుకకు మరలవచ్చుటకు సౌకర్యమును, రైల్వే రాకపోకల పూర్తివివరములు ప్రేక్షకు లలో యావచ్చునుగ సౌకర్యము కరపత్రములయందు దుండెను.

తిరుత్తని దర్శించుడు
ఆదివారం 17 ఆగస్టు 1930.

కొల్లివర (తెనాలి తాలూకా)

10-8-30 సాయంకాలము కొల్లివర ఫిర్యా-రెడ్డిజనము తదితరులు హాజరై భూ గానివి తమ రాజధక్తిని కల్పి డి చిరి. శ్రీ కృష్ణారావున గాఫ్ రెవ్యూ స్టూయర్లు ఐ. సి. యస్. గారికి సహకారము నొసగుటకు, శ్రీ దివా నుబహదూరు పి. సి. యతిరాజుల నాయకుల యం. ఎల్. సి. గారు అధ్యక్షతనపొందిరి. శ్రీ ఆవును వెకటరాగిరెడ్డిగారు యానుమానభ జయద్రుమగా వెకటేప్పలకై చాలా ప్రయూ సబడిరనుటకు సంతకము చేదు

శ్రీ కృష్ణారావు కి సహాయపత్రము నొసంగి. అందు లో నై తేనేమి తరువాత నాయకులు యిచ్చిన పునవ్యాసము లయందై తేనేమి మూయార్లుగారి ముగములు మిక్కిలి కొని యాడబడినది. శ్రీ మూయర్లుగారు సహాయపత్రముకను యు పవ్యాసములకును కొబ్బాయి చెప్పూ కామోల్లంఘనము చేత మయొక్క ఆర్గో-గంతులకు రాజకీయవిషయములకు చె ప్పురాని యిటు గోరి చివరయు ప మమలో : ప్తము గలుగు సరయు చేక నెమ్మడికి మిక్కిలి భంగము కలుగనియు దెలిసి జెప్పిరి.

రాజధక్తిని వృద్ధిజేయుటకు ఒక లీరు ఏర్పడిన సంగతి సభలో చదివి నూతనముగా తేరినవారిపేర్లను శ్రీ జి. కె. వి. దేవ రుగారు చదిరిరి. రెడ్డిజన వారి పాలముల విషయమై నీటి యబ్బందులు నీటిపన్ను యిబ్బందులు శ్రీ కలెక్టరువారితో జెప్పుకొనగా వారు అవిచూచియు వీలైనంత సరకు డి. సి. రెవ్యూ వారి సహాయములను సరికెట్టుదురని జాగ్రాన మొసం గి. యాఫిస్ గాలో డిస్ మూహము జాస్తి. వాకి నూక్కులు లేపోవడము ఒక కొరతయని మొర పెట్టకొనిరి. అందుకు జిల్లాబోర్డు ప్రతిదేటుగా రైస్ శ్రీ బాగర్లమాడి కుప్పస్వామి చౌదరగారు : రు నూక్కులు గాపించుటకు తన ప్రయత్నములు పంబంధించిన రైస్ లలో కలిసి చేయుదురని వాగ్దాన మొసంగిరి.

చింతలపూడి రామారావు.

పాలకొల్లు

ఆర్గో-గంవారముయొక్క 2,3 రోజుల కార్యక్రమము
1. కానిస్ దీక్షాపత్రముల పోయెక్క సిక్కు దిక్తో ముని సిరల్ ఆఫీసుండి బహుదేవి ఓ ఫన్ గాని పి.కలగుండా ఆ ర్గో-గంతులనుండి ప్రబోధించి. వారు రెండవభాగం చేసిరి. ఒకటి బండెబొడ్డినవన వరివకటి పాకాలరావుగారి కల్లు పద్దుల పెద్దపభయ గామించిరి. సంకటవచ్చిన ప్రజలు చాలామంది భయపెట్టిరి. సాయంకాలము యీటపుకోలో పశువుల ఆను పత్రి డాక్టరుగారు పశువులకోగముయొక్క పుత్పత్తియు వాటిని నివారణచేయుటకు గురించి మా జిల్లా లాంతర హామయవల్ల మునిసిపల్ ఆఫీసు హాలులో భగవంతుని. మునుకు 500 మంది ప్రజలు యీభాగ హాటరెరి.

2. మునిసిపల్ ఆఫీసు కాంపౌండులో హెన్రూలు బాలరమ్మ బేరీచింటును ఆటలు జగజబడెను. టువుకోలోని ప్రజలు చాలామంది గూనుటకు వచ్చిరి. సాయంకాలంకూడా రింటలమను యీ టుయే ఆసించబడెను. అప్పుడు ఆఫీసు వెనుకనున్న కాంపౌండులో బ్రహ్మశ్రీ గండుల జగన్నాధము గారి ఆధిపత్యముక్రింద ఆర్గో-గంతులనుండి ఒకసభ జరుప బడిన పింహూశాస్త్రముల ననుసరించి ఆర్గో-గంతును ఎట్లు కాపాడవలసినదియు ఎట్లు ఆర్గో-గంతుగా నండలనెనదియును చాలా బాగుగా సుపవ్యాసమునిచ్చిరి.

3. మదరాసు ప్యాసింజరుపెనీవాడి యీసంవత్సరంకూడా అనేకరకములైన సోదానీకన్నా అనేకరకములైన పిప్పర మెంటులిల్లలన్నా టిల్లలకు పంచికెట్టుటకు పథ్యుచేసిరి. సాయంకాలం ఆఫీసు కాంపౌండులో కలరాను గరించి మాజిలాంతర ప్రద గృహ ము గాని ప బడెను. ఇదియారటకు టువుకోలోని ప్రజలువచ్చిరి. ఇంతవరకు భగవంతుని చాలా జనుప్రభుగా ఆర్గో-గంతును నెర వేర్చుచున్నది. జిల్లా పాలకొల్లు గారుకూడా వచ్చిరి. ఆరునకూడా యీభాగము చాలాబాగుగా నెరవేరుచున్నదిని నడిచిరి.

శ్రీభాగొల్లు కామయ్య,
ప్రెసిడెంటు, ఆర్గో-గంతుకమిటీ.

రామచంద్రపురం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో O. S. 302 of 1917 E. P. 291 of 1929

వాది:—
మొదట సుబ్బారాయుడు, వడ్లమూరు
ప్రతివాదులు:—
1. వాడేపు సోమసుందరాపు (చనిపోయినాడు)
2. యీ వెంకాయమ్మ (వారిసు భార్య)
ఈ నెంబరులో వాది, 1 లో ప్రతివాదివైన పొందిన డిక్రీ దర్మిలాను, 1 లో ప్రతివాదికి 2 డో ప్రతివాదిని వారసుగా చేర్చి, డిక్రీ అమలు జరుపు చున్నాడు. 2 డో ప్రతివాదికి రా జ మండ్రి, యేలూరు, విశాఖపట్నం గ్రామములు నోటీసులు చేయించినన, అమలు జరుగనందున, యిస్తిహారు కట్టక మైనది. ఈ నెంబరులో ది 20-8-1930 కి 2 డో ప్రతివాదికి నోటీసునిమిత్తం వాయిదా అయి నందున, 2 డో ప్రతివాది కేవిధమగు అభ్యంతరము లున్నన, ఆ తేదీని పగలు 10 గంటలకు, కోర్టులో స్వయముగా గాని, వకీలుద్వారా గాని, హాజరయి తగుచర్య జరుపుకోవలెను.

రామచంద్రపురం } మాంధాత నరసింహారావు,
11-8-1930 } బి. వ. వాదిప్రీడరు.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 0-13-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంట రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు. మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.
అమ్మ తాంజనండిపో 7 తం2౧ శెట్టిపేటి, మదరాసు

చేతియందిముడునట్టి
జాంబక్ ను
అకస్మాత్తుగ సంభవించు
కాలినపుండ్లు, చుండు
మొదలైనవాటి కుపయోగింపుడు
కాల్పు, చుండు మొదలైనవాటివలన కలుగు విపరీతముల బాధనుండి వెంటనే కాపాడగల డివ్యోప ధము జాంబక్ మాత్రమే.
జాంబక్ నందు గల ఓపధీగుణములవలన బాధ తొలగి పోయి, యెంతటి మన్నితవైన చర్మమునై నైకమ సర్ప యముగ వాడనగును. ప్రజలుపై రాకన చల్లగనుండి మంటలు, పొట్టుకు వెంటనే తొలగించి నూతనచర్మమును వృద్ధిచేయును.
"జాంబక్" నందు వైద్యగుణము లభింకముగ నడుటచే, అటువ్యాధుల కలుగజేయు విషపురుగుల నశింప జేసి, వీము, విషరక్తముల చేరనీయక గాపాడును సర్వదా జాంబక్ డబ్బూ నొకదాని నుంచుకొనుడు. వెల రు 1/- తేక రు 2/4. చుండులమ్మువారి యందకి వడ్డును దొరకను.

మృగమదములు చేర్చబడవు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నం. ఆగస్టునెల 14 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

లియ్యముబస్తాలు

బజారు రెనాటిని ,, క 45 కలది	12 8 0	18 4 0
రెనాటిని ,, దిబ్ 42	12 14 0	18 0 0
ఫిల్లి ,, దిబ్ 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-1	8 12 0	9 0 0
శనగలు ,,	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-1 క 205	12 12 0	14 0 0
సెనగలు ,, దిబ్	18 4 0	15 0 0
శనగలు ,, దిబ్	18 4 0	14 0 0
లియ్యములు ,, దిబ్	15 4 0	16 0 0
జొన్నలు ,, క 195	7 2 0	7 4 0

3. నూనెవస్తువులు

శనగనూనె కా 1-1	105 0 0	110 0 0
రెనాటిని 1-1	14 0 0	19 0 0
శనగనూనె కా 1-1	87 0 0	89 0 0
శనగనూనె కా 1-1 క 98 బా.కా.నూ. 80		
అమడము కా 1-1	96 0 0	98 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

కాయకాయలు కా 1-1	85 0 0	89 0 0
కాయకాయలు ,,	88 0 0	50 0 0
లియ్యములు (గింజులు) కా 1-1	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-1	28 0 0	35 4 0
గింజులుపొయ్యి పీచిముగు బా.కా. 1-1 క 40 4		
తెలుగు కా 1-1	24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-1	24 4 0	24 8 0
లియ్యములు కా 1-1	24 8 0	85 0 0

5. ఇనుము

బజారు కా 1-1	80 0 0	81 0 0
చురం	24 0 0	80 0 0
కత్తెలు	24 0 0	80 0 0

6. నూలు

నం 20 కెన్సి సింహం, యా.కె.	6 2 0	
నం 5 ,, కటారి	3 6 0	
నం 20 కెన్సి రెబ్బలేడి	5 11 0	
నం 40 రాబీ	7 8 0	
నం 4 కెన్సి నునీడు	3 0 0	
44 హాండ్	4 8 0	
నం 20 కెన్సి బుయ్యం	5 9 0	
నం 20 కెన్సి చరిల్లి	5 18 0	
నం 20 కెన్సి తిరుమల	5 10 0	
నం 24	6 4 0	
నం 28	6 12 0	
నం 30 (చిన్న కెన్సి) తిరుమల	8 9 0	

7. రోహములు

నం 100 కలం 1-1	47 8 0	51 9 0
బా.కా. కలం 1-1	21 8 0	21 18 0
పవరం 1-1		18 10 0
ఇత్తడి కా 1-1	205 0 0	210 0 0
కా.కా. కా 1-1	265 0 0	270 0 0

8. రంగులు

అతిశయ స్వల్పరంగులు అతిశయ కా సింహంబా.కా.		
,, సింహం 1 కె	0 10 0	
,, 14 కలం	1 10 0	
,, 26 కలం	1 0 0	
,, 28 కలం	1 8 0	
,, 1 అందం	1 8 0	
రంగులుపొయ్యిపీచి అతిశయ (బిల్లి-రెబ్బ)	8 4 0	
కా.కా. 8 4	1 0 0	
కా.కా.	1 2 0	

If Vitality Is Low

బా.ము తక్కువయైన ఉష్ణాశక్తియు మీ శరీరముం దుండు బలమును తీరికపడేసిన వెంటనే శరీరమును గాఢ దించుటకు సిద్ధముగయుండు వ్యాధులనుండి సంరక్షించు కొనుటకు

వాటర్ బరీస్ కాంపౌండ్

నందు వలయు బలవర్ధకమును వస్తువులన్నియు చేర్చ బడియున్నవి. మృగము, నూనెలు చేర్చియుండలేదు. తుదివరకు మానవ వాస్తవములతో తాకబడక యుత్ర ములవలననే తయారుచేయబడినది. స్వేచ్ఛను లుడయో గించితగియున్నది. 25 సంవత్సరములనుండి డాక్టర్ల యం దరిచే కొనియాడబడినది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేయలకై తయారుచేయబడియుండటచే పర్యవేక్షణలందు సుపయోగించదగును.

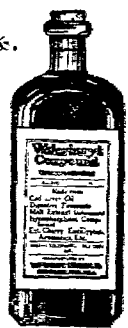
హిందూవాఫ్లోను బజారు గుక్కాములంగును అమ్మబడును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY

Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

WATERBURY'S COMPOUND

కేరళీయ ఆయుర్వేద సమాజం ఆశ్రమము వైద్యశాల

వైద్యరత్న యి. టి. నాగయ్యయ్య మూసుగారు, చెరుగుగతి (ప. వో) హోరూరు పోస్టు

ఈ వైద్యశాల 1916 లో స్థాపించబడిన కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము, ఒక డైరెక్టరు బోర్డువారు దీనిని నడిపించుచున్నాడు. వీరిలకు ఉచితముగా చికిత్సయొ బడును. ఇప్పుడు కేరళ (సంఘం) ఆయుర్వేద చికిత్సయొ బడును చేయుచున్నాడు. కేరళమునందలి సుప్రసిద్ధ వైద్యులు పలువురుకూడ దీనిని సహకరించుచున్నాడు. చాలమంది పం చాల వాస్తవమున్నాడు. వీరు చికిత్స సమర్థమైన ఆయుర్వే దావధములనుకూడ విక్రయించెదరు.

1920 సంవత్సరమున రావుబహదరు ఎం. సి. కృష్ణమూర్తి రాజాగారు మేనేజరు డైరెక్టరుగానుండిరి.

1929 నివేదిక

“1928 లో 8011 మందికి మందుల చికిత్సయొ బడు. 77 మందిని వైద్యశాలలో నుంచి చికిత్సచేయబడినది. 1929 లో 8189 మందికి మందులచికిత్సయొ బడు. 100 మందిని వైద్యశాలలోనుంచి చికిత్సచేయబడినది. 1929 లో 9972-8 రూపాయలు వెంగల మందులు తయారుచేయబడినవి. 16717-5-1 విలువగల మందు లువిక్రయించబడినవి. కోరికలకు ఆహారము మందులు మన్ను ల వాటినిమిత్రము 1076-10-2 వ్యయమైంది. 1929 లో 5 వార్డు లకు పాకకొలలకు కట్టించుటకు 6 681-13-10 లు వ్యయమయ్యెను. 1928 సంవత్సరాంతమున నిలువ 82061-8-4. 1929 సంవత్సరాంతమున నిలువ 87560-9-4. 1929 లో చందాలనున రు 981-1-11 లు లభించినవి. తేదీ స్రావె మనరు పైపెండు 30 రూపాయలలో 15 రూపాయలు ప్రతి నెల యును కొచ్చిసంస్థాపనా రిమ్యునున్నాడు. కొచ్చిసంస్థాపనా వ్యవసాయ ప్రదర్శనము 1929 లో వాదిక్కును చెల్లించి జరి

నది అలాగే వైద్యశాలవారు బోధకులను ప్రవర్తించగా నెండివరకు విద్యులబడును. వైద్యశాలకు సమీపమున నవతాళిలను పెంచునట్టి తోటకూడ యున్నది” అని నివేదికలో నున్నది.

“భారతీయ త్రిక”

బరంపురంలో తెలుగు దినపత్రిక

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, ఆగస్టు 11: — బరంపురంనుండి యంతవరకు వెలువడుచుండే వారపత్రిక “కళింగ”యు, దాని ద్వారా బంధులు గతకల 19 తేదీని, వీరిని ప్రచురించుచుండే “భారతీయ త్రిక”యును, ఇంద్రునిగోరటవల్ల ఆపుచేయబడినది. “కళింగ” మూలముగా ఆంధ్రజనులకు తెలియదయ్యెను. దానిలోనున్న తప్పులకుగాను దేశోపకారము, దేశసేవాతత్పరము అయినట్టి శ్రీయుత గాదె బలరామచారి టి. పి. గారు, యావరకు ఆంధ్రదేశములో ఎన్నడును బయట నెండినట్టి నూతన తెలుగు వైదికపత్రిక ప్రకటించుటకు నిశ్చయించి జిల్లాకలెక్టరుగారివద్ద 9 వ తేదీని ప్రేరేపించుటకు పట్టి మరచెనని దీక్ష చెమన యిప్పించిరి. ఈ పత్రిక కేవలదినము నుండి వెలువడును. ఇందు ప్రపంచ సమాచారములు యావత్తు నుండును. శ్రీ. పెనుపెట్రి ములు తెప్పించుటకుకూడ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇది ముఖ్యముగా గంజాం, విశాఖ బట్టాపుర జిల్లాలకు ఉపయుక్తముగా నుండును. ఇది శ్రీయుత ఎం. పి. రమణాచారి టి. పి. గారి సంపాదకత్వముక్రింద వెలువడును. దీనికి చందా నెల 1కి బరంపురంలో రు 1-0-0 ఇతరస్థలములంగు రు 1-8-0.

అసలు బంగారు నగలకు ఏకంస చబిల్ దాస్ అందు నన్య సేమకములములు, నగలవర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము

అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి కి మదరాసు